

ПАТ « УНІВЕРСАЛ БАНК »

Річна фінансова звітність згідно МСФЗ

*За рік, що закінчився 31 грудня 2016 р.,
та Звіт незалежного аудитора*

ЗМІСТ

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА ЩОДО РІЧНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

РІЧНИЙ ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ

Звіт про фінансовий стан (Баланс).....	1
Звіт про прибутки та збитки та інший сукупний дохід (Звіт про фінансові результати)	3
Звіт про зміни у власному капіталі (Звіт про власний капітал)	4
Звіт про рух грошових коштів за непрямим методом.....	5

Примітки

1. Інформація про Банк	7
2. Економічне середовище, в умовах якого банк здійснює свою діяльність	8
3. Основи подання фінансової звітності	9
4. Принципи облікової політики	9
5. Перехід на нові і переглянуті стандарти та тлумачення.....	25
6. Грошові кошти та їх еквіваленти	27
7. Фінансові активи, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	27
8. Кредити та заборгованість клієнтів	28
9. Цінні папери в портфелі банку на продаж	34
10. Інвестиційна нерухомість	35
11. Основні засоби та нематеріальні активи	37
12. Інші фінансові активи	39
13. Інші активи	41
14. Необоротні активи, утримувані для продажу, та активи групи вибуття.....	42
15. Кошти банків	42
16. Кошти клієнтів	42
17. Інші залучені кошти	43
18. Резерви за зобов'язаннями	44
19. Інші фінансові зобов'язання	44
20. Інші зобов'язання.....	45
21. Статутний капітал та емісійні різниці (емісійний дохід)	46
22. Резерви переоцінки (компоненти іншого сукупного доходу)	46
23. Аналіз активів та зобов'язань за строками їх погашення	47
24. Процентні доходи та витрати	48
25. Комісійні доходи та витрати.....	48
26. Інші операційні доходи.....	49
27. Адміністративні та інші операційні витрати	49
28. Витрати на податок на прибуток	50
29. Прибуток/(збиток) на одну просту та привілейовану акцію	51
30. Операційні сегменти.....	52
31. Управління фінансовими ризиками.....	55
32. Управління капіталом.....	66
33. Потенційні зобов'язання банку	67
34. Справедлива вартість активів та зобов'язань	68
35. Подання фінансових інструментів за категоріями оцінки	72
36. Операції з пов'язаними особами	74
37. Події після дати балансу.....	76

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА*Акціонерам та Правлінню ПАТ «УНІВЕРСАЛ БАНК»***ЗВІТ ЩОДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ**

Ми провели аудит річної фінансової звітності ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «УНІВЕРСАЛ БАНК» (далі – Банк), що додається та включає звіт про фінансовий стан (Баланс) на 31 грудня 2016 року, звіт про прибутки та збитки та інший сукупний дохід (Звіт про фінансові результати), звіт про зміни у власному капіталі (Звіт про власний капітал) та звіт про рух грошових коштів за непрямим методом за рік, що закінчився на зазначену дату, стислий виклад суттєвих облікових політик та інші пояснювальні примітки.

Відповідальність управлінського персоналу за фінансову звітність

Управлінський персонал несе відповідальність за складання і достовірне подання цієї фінансової звітності відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності та за такий внутрішній контроль, який управлінський персонал визначає потрібним для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень унаслідок шахрайства або помилки.

Відповідальність аудитора

Нашою відповідальністю є висловлення думки щодо цієї фінансової звітності на основі результатів проведеного нами аудиту. Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг видання 2014 року, які чинні в якості національних стандартів аудиту на підставі рішення Аудиторської палати України №320/1 від 29.12.2015. Ці стандарти вимагають від нас дотримання відповідних етичних вимог, а також планування й виконання аудиту для отримання достатньої впевненості, що фінансова звітність не містить суттєвих викривлень.

Аудит передбачає виконання аудиторських процедур для отримання аудиторських доказів щодо сум і розкриттів у фінансовій звітності. Вибір процедур залежить від судження аудитора, включаючи оцінку ризиків суттєвих викривлень фінансової звітності внаслідок шахрайства або помилки. Виконуючи оцінку цих ризиків, аудитор розглядає заходи внутрішнього контролю, що стосуються складання та достовірного подання Банком фінансової звітності, з метою розробки аудиторських процедур, які відповідають обставинам, а не з метою висловлення думки щодо ефективності внутрішнього контролю Банку. Аудит включає також оцінку відповідності використаних облікових політик, прийнятність облікових оцінок, виконаних управлінським персоналом, та оцінку загального подання фінансової звітності.

Ми вважаємо, що отримали достатні та прийнятні аудиторські докази для висловлення нашої думки.

Підстави для висловлення умовно-позитивної думки

За даними аудиту сума сформованих резервів за кредитами позичальників-юридичних осіб, розрахована на основі очікуваних грошових потоків, станом на звітну дату мала би бути збільшена на 37 166 тис. грн., що призвело б до відповідного збільшення витрат на формування резервів, зменшення фінансового результату за звітний рік та власного капіталу на кінець року. При цьому, з урахуванням прийняття додаткового забезпечення у вигляді майнових прав на грошові кошти пов'язаної з Банком особи після дати балансу, сума резерву за вказаними позичальниками в наступному періоді підлягала би зменшенню, а фінансовий результат та власний капітал – збільшенню на відповідну суму. Регулятивний капітал від зазначеного доформування резерву станом на звітну дату впливу не зазнає.

Умовно-позитивна думка

На нашу думку, за винятком впливу на фінансову звітність питання, про яке йдеться у параграфі «Підстави для висловлення умовно-позитивної думки», фінансова звітність відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах фінансовий стан Банку станом на 31 грудня 2016 року, його фінансові результати та рух грошових коштів за рік, що закінчився на зазначену дату, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності.

Пояснювальний параграф

Річна фінансова звітність Банку, що додається, підготовлена на основі припущення, що Банк здатний продовжувати свою діяльність на безперервній основі, проте, зважаючи на негативні показники діяльності банківської системи України у цілому, викликані суспільно-політичними подіями, падінням економічного потенціалу, девальвацією національної валюти та військовим конфліктом, Банк для забезпечення безперервності діяльності може потребувати подальшої підтримки з боку акціонерів. Інформація щодо оцінки Банком здатності продовжувати свою діяльність на безперервній основі розкрита в примітці 2 «Економічне середовище, в якому Банк здійснює свою діяльність».

Крім того, звертаємо увагу на п. 4.3 принципів облікової політики Банку, викладених у фінансовій звітності Банку, відповідно до яких Банк приймає у зменшення резерву під знецінення наданих кредитів майнові права на депозити пов'язаних з Банком юридичних осіб. Розрахункова сума резервів під знецінення зменшується на суму отриманого забезпечення, при цьому покриття фактично понесених збитків при припиненні визнання знецінених активів може відбуватися як за рахунок такого забезпечення, так і за рахунок резерву. Зменшення корисності фінансових інструментів має оцінюватися з огляду на те, що відповідні резерви формуються з врахуванням наявних у Банку як заставодержателя майнових прав на депозити пов'язаних осіб. При цьому майнові права на депозит можуть забезпечувати як знецінені, так і не знецінені кредити, у тому числі, кредити, надані іншим пов'язаним особам. Сума грошових коштів, переданих Банку в забезпечення зобов'язань за кредитною заборгованістю клієнтів, розкрита в примітках 8, 15, 16. Також звертаємо увагу на інформацію, викладену в примітці 9 «Кредити та заборгованість клієнтів», стосовно балансової вартості кредитів позичальників-юридичних осіб, зареєстрованих в окремих районах Донецької і Луганської областей, яка станом на 31 грудня 2016 року склала 456 656 тис. грн. Ризик за вказаними кредитами станом на звітну дату покритий грошовими коштами, отриманими від пов'язаної з Банком особи, в сумі 220 177 тис. грн., що складає 48.2% від балансової вартості заборгованості кредитів цих позичальників.

Варта уваги інформація, викладена у примітці 40 «Події після дати балансу», стосовно того, що з огляду на дотримання Банком нормативного значення достатності (адекватності) регулятивного

капіталу станом на звітну дату та прогнозні показники на 2017 рік, у строки, визначені Рішенням позачергових Загальних зборів акціонерів Банку (Протокол №4-2016 від 15.12.2016) щодо збільшення статутного капіталу Банку шляхом додаткового випуску акцій номінальною вартістю 445 000 тис. грн., акціонер не звернувся у Банк із заявою щодо придбання акцій. Таким чином, Банком буде направлено звіт до Національної комісії з регулювання цінних паперів та фондового ринку про відміну реєстрації додаткового випуску акцій.

Також вважаємо за необхідне звернути увагу на наявність значної невизначеності, результат якої залежить від майбутніх подій, що не є під безпосереднім контролем Банку, але які можуть впливати на його фінансові звіти. Зазначена невизначеність – це ризики, обумовлені внутрішньо- та зовнішньополітичними і економічними чинниками, які на дату видачі висновку не підлягають обґрунтованому прогнозуванню.

Президент фірми

Т. Бернатович

Сертифікований аудитор
Сертифікат аудитора банків №0021

14 квітня 2017 року
м. Київ, вул. Донецька, 37/19

Звіт про фінансовий стан (Баланс) ПАТ «УНІВЕРСАЛ БАНК»
на 31 грудня 2016 року

(тис. грн.)

Найменування статті	Примітки	на 31 грудня 2016 року	на 31 грудня 2015 року
АКТИВИ			
Грошові кошти та їх еквіваленти	6	535 786	623 097
Кошти обов'язкових резервів банку в Національному банку України		64 377	82 493
Фінансові активи, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	7	239 386	47 510
Кредити та заборгованість клієнтів	8	3 320 625	3 752 276
Цінні папери в портфелі банку на продаж	9	650 761	1 006 664
Інвестиційна нерухомість	10	46 757	48 560
Дебіторська заборгованість щодо поточного податку на прибуток		4 305	4 305
Відстрочений податковий актив	28	16 446	16 446
Основні засоби та нематеріальні активи	11	120 143	155 909
Інші фінансові активи	12	5 960	3 023
Інші активи	13	88 530	60 314
Необоротні активи, утримувані для продажу, та активи групи вибуття	14	826	1 052
Усього активів		5 093 902	5 801 649
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Кошти банків	15	13	1 338 920
Кошти клієнтів	16	4 232 961	3 231 475
Інші залучені кошти	17	771	1 008
Зобов'язання щодо поточного податку на прибуток		2	2
Резерви за зобов'язаннями	18	631	32
Інші фінансові зобов'язання	19	53 638	532 797
Інші зобов'язання	20	24 143	36 581
Усього зобов'язань		4 312 159	5 140 815
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
Статутний капітал	21	3 102 672	1 175 672
Емісійні різниці	21	1 375 440	1 375 440
Незарєстровані внески до статутного капіталу	21	-	1 883 232

Звіт про фінансовий стан (Баланс) ПАТ «УНІВЕРСАЛ БАНК»
на 31 грудня 2016 року

Найменування статті	Примітки	(тис.грн)	
		на 31 грудня 2016 року	на 31 грудня 2015 року
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)		(3 773 510)	(1 763 791)
Результат звітного року		77 141	(2 009 719)
Усього власного капіталу		781 743	660 834
Усього пасивів		5 093 902	5 801 649

Затверджено до випуску та підписано

« 14 » квітня 2017 року

В.о. Голови Правління

Старомінська І.О.

В.о. Головного бухгалтера

Котельнікова І.І.

Виконавець: Галушко Г.В.
Тел. 391-57-08

Звіт про прибутки та збитки та інший сукупний дохід (Звіт про фінансові результати) ПАТ «УНІВЕРСАЛ БАНК»
за 2016 рік

(тис. грн.)

Найменування статті	Примітки	за 2016 рік	за 2015 рік
Процентні доходи	24	556 241	441 219
Процентні витрати	24	(266 550)	(332 415)
Чистий процентний дохід/(Чисті процентні витрати)		289 691	108 804
Чисте (збільшення) резервів під знецінення кредитів та заборгованості клієнтів, коштів в інших банках	8	(301 562)	(1 802 673)
Чисті процентні витрати після створення резерву під знецінення кредитів та заборгованості клієнтів		(11 871)	(1 693 869)
Комісійні доходи	25	86 494	73 021
Комісійні витрати	25	(18 569)	(17 198)
Результат від операцій з фінансовими активами, що обліковуються через прибуток або збиток		9 713	51 636
Результат від продажу цінних паперів у портфелі банку на продаж		-	(8 869)
Результат від продажу іноземної валюти позичальникам банку для погашення кредитів		(44 737)	(33 124)
Результат від операцій з іноземною валютою		18 488	30 718
Результат від переоцінки іноземної валюти		21 630	15 515
Відрахування до резерву під знецінення дебіторської заборгованості та інших фінансових активів	12, 13	596	(3 565)
Відрахування до резервів за зобов'язаннями	18	(1 035)	672
Інші операційні доходи	26	463 334	30 964
Адміністративні та інші операційні витрати	27	(446 902)	(411 740)
Прибуток/(збиток) до оподаткування		77 141	(1 965 839)
Витрати на податок на прибуток	28	-	(43 880)
Прибуток/(збиток) за рік	29	77 141	(2 009 719)
ІНШИЙ СУКУПНИЙ ДОХІД/(ЗБИТОК), ЩО МОЖЕ БУТИ АБО БУВ РЕКЛАСИФІКОВАНИЙ У ПРИБУТОК/(ЗБИТОК):			
Переоцінка цінних паперів у портфелі банку на продаж	22	-	(4 564)
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом/(збитком)	22	-	899
Інший сукупний дохід/(збиток) після оподаткування	22	-	(3 665)
Усього сукупного доходу/(збитку) за рік		77 141	(2 013 384)
Прибуток/(збиток), що належить:			
власникам банку		77 141	(2 009 719)
Усього сукупного доходу/(збитку), що належить:			
власникам банку		77 141	(2 013 384)
Прибуток/(збиток) на акцію від діяльності, що триває, грн.	29	0,37	(17,14)
Чистий прибуток/ (збиток) на одну просту акцію, грн.		0,37	(17,14)

Затверджено до випуску та підписано

«14» квітня 2017 року

Виконавець: Галушко Г.В.
Тел. 391-57-08

В.о. Голови Правління

Старомінська І.О.

В.о. Головного бухгалтера

Котельнікова І.І.

Звіт про зміни у власному капіталі (Звіт про власний капітал)
ПАТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» за 2016 рік

(тис. грн.)

Найменування статті	При-мітки	Належить власникам банку					Усього	Усього власного капіталу
		Статут-ний капітал	Незаре-єстровані внески до статутного капіталу	Емісійні різниці	Резервні, інші фонди та резерви переоцінки	Нерозпо-ділений прибуток/ (непокритий збиток)		
Залишок на 1 січня 2015 року		1 162 672	500 781	887 485	3 665	(1 763 791)	790 812	790 812
Внески до статутного капіталу		13 000	1 382 452	487 955	-	-	1 883 407	1 883 407
Усього сукупного доходу/(збитку) за рік	22	-	-	-	(3 665)	(2 009 719)	(2 013 384)	(2 013 384)
Залишок на кінець 31 грудня 2015 року		1 175 672	1 883 232	1 375 440	-	(3 773 510)	660 834	660 834
Внески до статутного капіталу	21	1 927 000	(1 883 232)	-	-	-	43 768	43 768
Усього сукупного доходу/(збитку) за рік	22	-	-	-	-	77 141	77 141	77 141
Залишок на кінець 31 грудня 2016 року		3 102 672	-	1 375 440	-	(3 696 369)	781 743	781 743

Затверджено до випуску та підписано

«14» квітня 2017 року

Виконавець: Галушко Г.В.
Тел. 391-57-08

В.о. Голови Правління

Старомінська І.О.

В.о. Головного бухгалтера

Котельнікова І.І.

Звіт про рух грошових коштів за непрямим методом
ПАТ «УНІВЕРСАЛ БАНК»
за 2016 рік

(тис. грн.)

Найменування статті	Примітки	за 2016 рік	за 2015 рік
Грошові кошти від операційної діяльності:			
Чистий прибуток/(збиток) за рік		77 141	(2 009 719)
Коригування для приведення суми чистого прибутку/(збитку) до суми грошових надходжень від операцій:			
Амортизація	10,11	21 571	21 584
Чисте збільшення/(зменшення) резервів за активами	8,12,13	365 859	1 256 620
Нараховані доходи		(67 530)	(274 794)
Нараховані витрати		(2 108)	44 618
Нарахований та відстрочений податок	28	-	43 880
Амортизація дисконту і премії фінансових інструментів		(22 636)	(14 454)
Інший рух коштів, що не є грошовим		(418 053)	(18 546)
Чистий грошовий прибуток/(збиток) до зміни операційних активів та зобов'язань		(45 756)	(950 811)
Зміни в операційних активах та зобов'язаннях:			
Чистий (приріст)/зниження за фінансовими активами, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток		(205 862)	293 409
Чистий (приріст)/зниження за коштами в інших банках		18 116	16 932
Чистий (приріст)/зниження за кредитами та заборгованістю клієнтам		213 235	(39 221)
Чистий (приріст)/зниження за іншими фінансовими активами		(2 505)	306
Чистий (приріст)/зниження за іншими активами		(27 963)	(3 800)
Чистий (приріст)/зниження за коштами інших банків		(26)	73 101
Чистий (приріст)/зниження за коштами клієнтів		(292 561)	(560 441)
Чистий (приріст)/зниження за іншими фінансовими зобов'язаннями		(202 938)	225 059
Чистий (приріст)/зниження за іншими зобов'язаннями		(10 289)	9 453
Чисті грошові кошти, що отримані від операційної діяльності/(використані в операційній діяльності)		(556 549)	(936 013)
Грошові кошти від інвестиційної діяльності:			
Придбання цінних паперів у портфелі банку на продаж		-	(825 000)
Дохід від реалізації цінних паперів у портфелі банку на продаж		355 000	473 072
Придбання цінних паперів у портфелі банку до погашення		-	5 275
Придбання основних засобів	11	(1 566)	(2 810)
Дохід від реалізації основних засобів		17 563	5 960
Дохід від реалізації інвестиційної нерухомості		1 888	8 500
Придбання нематеріальних активів	11	(3 037)	(4 265)
Чисті грошові кошти, що отримані від інвестиційної діяльності/(використані в інвестиційній діяльності)		369 848	(339 268)

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «УНІВЕРСАЛ БАНК»
Фінансова звітність на 31 грудня 2016 року та за рік, що закінчився на цю дату

Звіт про рух грошових коштів за непрямим методом
ПАТ «УНІВЕРСАЛ БАНК»
за 2016 рік

Грошові кошти від фінансової діяльності:			
Отримані інші залучені кошти		-	(379)
Повернення інших залучених коштів		(235)	-
Погашення субординованого боргу		-	(455 014)
Емісія звичайних акцій	21	43 768	1 883 407
Чисті грошові кошти, що отримані від фінансової діяльності/ (використані у фінансовій діяльності)		43 533	1 428 014
Вплив змін обмінного курсу на грошові кошти та їх еквіваленти		55 428	88 932
Чистий приплив (відплив) грошових коштів та їх еквівалентів		(87 740)	241 665
Грошові кошти та їх еквіваленти на початок року	6	623 095	381 430
Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець року	6	535 355	623 095

Затверджено до випуску та підписано

« 14 » квітня 2017 року

Виконавець: Галушко Г.В.
Тел. 391-57-08

В.о. Голови Правління

Старомінська І.О.

В. о. Головного бухгалтера

Котельнікова І.І.

1. Інформація про Банк

Найменування Банку та місцезнаходження: ПАТ «Універсал Банк» (надалі – «Банк») зареєстрований та розташований в Україні за адресою: вул. Автозаводська 54/19, 04114 Київ, Україна.

Найменування та місцезнаходження материнської компанії: Прямим власником істотної участі у статутному капіталі ПАТ «Універсал Банк» є компанія БАЙЛІКАН ЛІМІТЕД (BAILICAN LIMITED), що володіє 310 226 757 (триста десять мільйонів двісті двадцять шість тисяч сімсот п'ятдесят сім) простими іменними акціями ПАТ «Універсал Банк» (голосами), що складає 99,9870% Статутного капіталу ПАТ «Універсал Банк». Адреса місцезнаходження: Офіс 104, буд. 4 по вул. Діагору, КЕРМІЯ БІЛДІНГ, 1097, Нікосія, Кіпр (Diagorou, 4, KERMIA BUILDING, Flat/Office 104, 1097, Nicosia, Cyprus).

Опосередковане володіння істотною участю в ПАТ «Універсал Банк» здійснює Тігіпко Сергій Леонідович, громадянин України. Зазначена особа прямо володіє 99,99% у статутному капіталі компанії БАЙЛІКАН ЛІМІТЕД (BAILICAN LIMITED).

Найменування найбільшої материнської компанії групи: ПАТ «Універсал Банк» з грудня 2016 року є членом фінансово-промислової групи «ТАС» та з 30 січня 2017 року - учасником Банківської Групи «ТАС».

Організаційно-правова форма Банку: публічне акціонерне товариство.

Дата реєстрації: 20 січня 1994 року.

Види діяльності: ПАТ «Універсал Банк» є універсальним банком, який виконує всі види банківських операцій і надає своїм клієнтам - юридичним та фізичним особам - широкий спектр різноманітних послуг, згідно ліцензії Національного банку України № 92 від 10.10.2011 року. Відповідно до Статуту, Банк створений для надання фізичним та юридичним особам повного спектру внутрішніх та міжнародних банківських послуг, включаючи, без обмеження, банківські операції, які пов'язані із здійсненням комерційної, інвестиційної, депозитарної та будь-якої іншої діяльності, яка може бути дозволеною банкам законодавством України.

Спеціалізація Банку: універсальний банк.

Стратегічна мета Банку: Стратегія Банку спрямована на надання повного спектру фінансових послуг корпоративним та приватним клієнтам. Надаючи повний спектр фінансових послуг Банк поєднує індивідуальний підхід, технологічність і зручність користування банківськими послугами. Працюючи на засадах тривалого партнерства, Банк пропонує клієнтам оптимальні рішення для досягнення фінансового успіху.

З метою управління власними ризиками та захисту інтересів клієнтів – дотримання обов'язкових економічних нормативів та політики формування резервів.

Характеристика діяльності Банку: ПАТ «Універсал Банк» надає весь спектр банківських операцій та послуг, забезпечує швидке і якісне обслуговування на високому рівні в усіх підрозділах та відділеннях. Банк є установою, яка дотримується принципів ліквідності й платоспроможності. Банк намагається вести свій бізнес ефективно, ґрунтуючись на загальноприйнятих стандартах управління та передовій банківській практиці, незалежній кредитній політиці, та забезпечуючи високий рівень банківських послуг. Банк формує свою кредитну політику таким чином, щоб вона була ефективною з точки зору ризиків, які приймає Банк, сприяла розвитку вітчизняної економіки та задовольняла попит клієнтів на кредитні ресурси. Банк, долаючи наслідки світової фінансової кризи, намагався зберегти показники ліквідності, платоспроможності та якості активів.

ПАТ «Універсал Банк» здійснює свою діяльність спільно з контрагентами різних секторів економіки: банками, небанківськими фінансовими установами, суб'єктами господарювання (різних форм власності) та фізичними особами. Для забезпечення якісного обслуговування клієнтів ПАТ «Універсал Банк», оперативного проведення операцій за дорученням клієнтів, встановлені кореспондентські відносини з іншими українськими та іноземними банками, через які проводиться обслуговування клієнтів банку, як резидентів, так і нерезидентів.

ПАТ «Універсал Банк» є учасником Фонду гарантування фізичних осіб (Свідоцтво учасника Фонду №24 від 08 вересня 2009 року).

Станом на 31 грудня 2016 року у Банку було 41 відділення в Україні (у 2015 році у Банку було 44 відділень).

Протягом 2016 року середньооблікова чисельність штатних працівників Банку склала 645 працівників (протягом 2015 року - 712 працівників).

Частка керівництва Банку в акціях: Керівництво Банку не володіє акціями Банку.

Істотна участь у Банку: За станом на 31.12.2016 року прямим власником істотної участі у статутному капіталі ПАТ «Універсал Банк» є компанія БАЙЛІКАН ЛІМІТЕД (BAILICAN LIMITED), що володіє 310 226 757 (триста десять мільйонів двісті двадцять шість тисяч сімсот п'ятдесят сім) простими іменними акціями ПАТ «Універсал Банк» (голосами), що складає 99,9870% Статутного капіталу ПАТ «Універсал Банк». Адреса місцезнаходження: Офіс 104, буд. 4 по вул. Діагору, КЕРМІЯ БІЛДІНГ, 1097, Нікосія, Кіпр (Diagorou, 4, KERMIA BUILDING, Flat/Office 104, 1097, Nicosia, Cyprus).

Опосередковане володіння істотною участю в ПАТ «Універсал Банк» здійснює Тігіпко Сергій Леонідович, громадянин України. Зазначена особа прямо володіє 99,99% у статутному капіталі компанії БАЙЛІКАН ЛІМІТЕД (BAILICAN LIMITED).

Іноземні інвестори (компанії і країни) та їх частки в статутному капіталі: За станом на 31.12.2016 року компанія БАЙЛІКАН ЛІМІТЕД (BAILICAN LIMITED) прямо володіє 310 226 757 (триста десять мільйонів двісті двадцять шість тисяч сімсот п'ятдесят сім) простими іменними акціями ПАТ «Універсал Банк» (голосами), що складає 99,9870% Статутного капіталу ПАТ «Універсал Банк».

БАЙЛІКАН ЛІМІТЕД (BAILICAN LIMITED) є товариством з обмеженою відповідальністю, що створена та існує за законодавством Кіпру.

Дата набуття БАЙЛІКАН ЛІМІТЕД (BAILICAN LIMITED) права власності на акції ПАТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» - 23.12.2016 року. Попередньо власником зазначеної частки у статутному капіталі ПАТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» була компанія ЕРБ Нью Юроп Холдинг Б.В., приватна компанія з обмеженою відповідальністю, що створена та існує за законодавством Нідерландів, і входить до групи компаній, що контролюються Євробанк Ергасіас С.А.

В грудні 2016 року відбулася зміна топ-менеджменту Банку та членів Спостережної ради Банку.

Затвердження фінансової звітності до випуску: Фінансова звітність за рік, що закінчився 31 грудня 2016 року, затверджена до випуску 14 квітня 2017 року.

2. Економічне середовище, в умовах якого банк здійснює свою діяльність

Протягом 2016 року системні ризики українського фінансового сектору зменшилися.

Основним ризиком для фінансової стабільності у короткостроковій перспективі є невиконання банками програм капіталізації за результатами діагностичного обстеження. Вирішення проблем дефіциту капіталу великих банків необхідне для забезпечення стабільності фінансового сектору в довгостроковому періоді.

Ключовим середньостроковим ризиком залишається можливість ескалації російської агресії на сході України, низький темп структурних реформ, повільні темпи зростання економік торговельних партнерів та затримки у співпраці з міжнародними фінансовими організаціями, у першу чергу з МВФ.

Відновлення кредитування – ключове завдання банківського сектору на 2017 рік. Очікується, що після трьох років збитків банківський сектор у цілому у наступному році спацює прибутково. Операційні прибутки почнуть зростати завдяки здешевленню фондування та збільшенню банками обсягів фінансових послуг. Відрахування до резервів скоротяться, оскільки більшість банків повністю зарезерували неякісні кредити.

Фондування. Триває приплив коштів населення та бізнесу до банків. З початку року обсяги депозитів юридичних та фізичних осіб зросли на 7.4% у гривні та 7.2% в іноземній валюті. Кошти населення й бізнесу становлять 74% сукупних зобов'язань банків.

Структура депозитів за терміном дії повільно зміщується у бік вкладів, розміщених на довший термін. 68% коштів населення становлять депозити на вимогу і терміном до року. Частка нових депозитів терміном понад 6 місяців зросла з 23% у грудні 2015 року до 29% у вересні 2016 року.

Тенденції кредитування. У 2016 році кредитування було млявимі нерівномірним. Причини – повільне відновлення економіки, закредитованість бізнесу та високі процентні ставки. Основна тенденція поточного року – зміна валюти кредитів на гривню в процесі реструктуризації зобов'язань. Сільське господарство – єдина галузь, де банки істотно збільшили кредитування. За дев'ять місяців приріст у цілому по галузі становив 16%.

Несприятливі коливання економічної кон'юнктури та зниження довіри з боку населення негативним чином впливають на розвиток банківської системи України. Кількість учасників банківського ринку змінилася. У 2016 р. ще до 17 банків прийнято рішення про ліквідацію. На 31 грудня 2016 року на банківському ринку працюють 93 банки.

Майбутній розвиток економіки України в значній мірі залежить від ефективності економічних, фінансових та грошово – кредитних заходів Уряду, разом з поліпшенням ситуації в податковій, законодавчій, нормативно – правовій та політичних сферах.

Міжнародне рейтингове агентство Fitch підтвердило довгостроковий рейтинг України на рівні В-. За національною шкалою підтверджений рейтинг uaBBB- з прогнозом стабільний. Подальші перегляди рейтингу можливі в разі прискорення темпів відновлення економіки, сповільнення інфляції та зниження валютних ризиків.

Станом на 31 грудня 2016 року встановлений НБУ офіційний обмінний курс гривні до долара США становив 27,190858 гривні за 1 долар США порівняно з 24,000667 гривні за 1 долар США станом на 31 грудня 2015 року,

Економічні умови продовжують обмежувати активність на фінансових ринках. Біржові курси на як правило, неліквідних ринках не можуть відображати реальну вартість фінансових інструментів, яка повинна обумовлюватись ефективним діючим ринком, зацікавленими покупцями та добровільними продавцями.

На позичальників Банку негативно впливає нестабільне фінансове та економічне середовище, включаючи девальвацію гривні за звітний рік. Оскільки частина кредитів клієнтам видана у іноземній валюті, девальвація гривні по відношенню до цих валют має значний вплив на спроможність позичальників обслуговувати кредити. На сьогоднішній день керівництво Банку оцінює знецінення кредитів із належним врахуванням цих факторів ризику.

В 2016 році було завершено збільшення капіталу, рішення по якому приймалось Загальними зборами акціонерів №4-2015 від 20.10.2015 (збільшення статутного капіталу на 1 927 000 000 грн. до 3 102 671 970 грн. , випуск акцій на 192,7 млн. шт.).

Також в 2016 році Загальними зборами акціонерів №4-2016 від 15.12.2016 було прийняте рішення про збільшення капіталу на 445 000 000 грн. до 3 547 671 970 грн., шляхом додаткового випуску акцій у кількості 44,5 млн. шт. Після звітної дати, у строки, визначені Рішенням позачергових Загальних зборів акціонерів Банку (Протокол №4-2016 від 15.12.2016 р.) акціонер не звернувся в Банк для покупки акцій, таким чином Банком буде направлено звіт до НКЦПФР про відміну реєстрації емісії

Ресурси Банку, які би були не визнані у Звіті про фінансовий стан на 31 грудня 2016 року, згідно МСФЗ – відсутні.

В актуальних умовах економічного середовища Банк очікує зростання фінансових результатів від фокусування на транзакційному бізнесі із новими корпоративними клієнтами (в сегменті малого та середнього бізнесу), більш глибокого проникнення у роздрібному бізнесі у поєднанні із чітким контролем та оптимізацією операційних витрат.

Протягом всього 2016 року банк забезпечував дотримання нормативів ліквідності, зокрема, норматив миттєвої ліквідності станом на кінець 2016 року склав 115% та перевищував нормативне значення у 6 разів.

Банк продовжить здійснювати плани по генеруванню внутрішнього капіталу, який включає в себе ініціативи генерування основного та додаткового капіталу та / або зниження ризику зважених активів. Одним з ключових напрямків роботи залишається активне управління кредитами, що не обслуговуються, за допомогою наявного у банку досвіду та у відповідності до важливих законодавчих змін, які, як очікується, будуть прийняті, з метою суттєвого зменшення їх вартості в установленому порядку.

Приймаючи до уваги вищевказані фактори, за оцінкою керівництва Банку, ця фінансова звітність Банку може бути підготовлена на основі принципу безперервної діяльності.

Ця фінансова звітність відображає управлінську оцінку впливу умов здійснення діяльності в Україні на операції та фінансовий стан Банку та підготовлена виходячи із припущення про здатність Банку продовжувати свою діяльність у майбутньому. Проте майбутні умови здійснення діяльності можуть відрізнятись від попередніх оцінок менеджменту та можуть вимагати подальшої підтримки акціонера. Важко оцінити вплив подальшої нестабільності валютного та фондового ринків на фінансове становище Банку з прийнятним рівнем надійності. Керівництво Банку вважає, що вживає усіх необхідних заходів для підтримки стабільного розвитку Банку та вдосконалення позицій ліквідності за обставин, що склалися.

3. Основи подання фінансової звітності

Ця фінансова звітність підготовлена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (надалі – „МСФЗ”) на основі методу історичної собівартості, за винятком оцінки за справедливою вартістю окремих фінансових інструментів у відповідності до Міжнародного стандарту бухгалтерського обліку (надалі – „МСБО”) 39 “Фінансові інструменти: Визнання та оцінка”.

Основні принципи облікової політики, що використовувались у ході підготовки цієї фінансової звітності наведено далі. Ці принципи застосовувались послідовно відносно всіх періодів, поданих у звітності, якщо не зазначено інше.

Протягом 2015 року було здійснено перехід на МСФЗ в реєстрах бухгалтерського обліку. В результаті переходу банком було відновлено в балансі раніше списані за правилами НБУ активи, що відповідають критеріям визнання за МСФЗ.

Бухгалтерський облік Банку здійснюється відповідно до нормативних вимог щодо організації бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в банківських установах України, встановлених правилами Національного банку України відповідно до вимог МСФЗ.

Функціональною валютою даної фінансової звітності є гривня (надалі – “грн.”).

Цю фінансову звітність подано у тисячах гривень, якщо не зазначено інше.

4. Принципи облікової політики

4.1 Основи оцінки складання фінансової звітності

Фінансові інструменти оцінюються за первісною вартістю, справедливою вартістю або за амортизованою вартістю в залежності від їх класифікації.

Первісна вартість – це сума сплачених грошових коштів або їх еквівалентів або справедлива вартість інших ресурсів, наданих для придбання активу на дату придбання, яка включає витрати на проведення операції. Оцінка за первісною вартістю застосовується до інвестицій в інструменти капіталу, які не мають ринкових котирувань і справедлива вартість яких не може бути достовірно визначена, а також похідні фінансові інструменти, які пов'язані з такими інструментами капіталу та розрахунки за якими повинні здійснюватись шляхом поставки таких інструментів капіталу, які не мають котирувань, та до необоротних активів і інвестиційної нерухомості.

Витрати на проведення операції – це притаманні витрати, що безпосередньо пов'язані із придбанням, випуском або вибуттям фінансового інструмента. Притаманні витрати – це витрати, що не були б понесені, якби операція не здійснювалась. Витрати на проведення операції включають виплати та комісійні, сплачені агентам (у тому числі працівникам, які виступають у якості торгових агентів), консультантам, брокерам та дилерам; збори, які сплачуються регулюючим органам та фондовим біржам, а також податки та збори, що стягуються при перереєстрації права власності. Витрати на проведення операції не включають премій або дисконтів за борговими зобов'язаннями, витрат на фінансування, внутрішніх адміністративних витрат чи витрат на зберігання.

Справедлива вартість – це сума, на яку можна обміняти актив або за допомогою якої можна врегулювати зобов'язання під час здійснення угоди на загальних умовах між добре обізнаними непов'язаними сторонами, що діють на добровільних засадах. Справедлива вартість являє собою поточну ціну пропозиції для фінансових активів та ціну попиту для фінансових зобов'язань, що котируються на активному ринку. Стосовно активів та зобов'язань із ринковими ризиками, що взаємно компенсуються, Банк може використовувати середні ринкові ціни для визначення справедливої вартості позиції із ризиками, що взаємно компенсуються, та застосовувати до чистої відкритої позиції відповідну ціну попиту або ціну пропозиції. Фінансовий інструмент вважається таким, що котирується на активному ринку, якщо котирування цього фінансового інструменту є вільно та регулярно доступними на фондовій біржі чи в іншій організації та якщо ці котирування відображають фактичні та регулярні ринкові операції, що здійснюються на загальних умовах.

Для визначення справедливої вартості певних фінансових інструментів, щодо яких відсутня інформація про ринкові ціни із зовнішніх джерел, використовуються такі методики оцінки, як модель дисконтування грошових потоків, оціночні моделі, що базуються на даних про останні угоди, здійснені між непов'язаними сторонами, та аналіз фінансової інформації про об'єкти інвестування. Застосування методик оцінки може вимагати припущень, що не підкріплені ринковими даними. У цій фінансовій

звітності інформація розкривається у тих випадках, коли заміна будь-якого такого припущення можливим альтернативним варіантом може призвести до суттєвої зміни суми прибутку, доходів, загальної суми активів чи зобов'язань.

Амортизаційна вартість фінансового активу або фінансового зобов'язання – це вартість фінансового активу або фінансового зобов'язання під час первісного визнання за вирахуванням отриманих або сплачених коштів (основної суми боргу, процентних доходів (витрат) або інших платежів, що пов'язані з ініціюванням фінансового активу або фінансового зобов'язання), яка збільшена або зменшена на величину накопиченої амортизації різниці між первісно визнаною сумою та сумою погашення фінансового інструменту, а також зменшена на величину визнаного зменшення корисності фінансового активу.

Метод ефективної ставки відсотка - метод обчислення амортизованої собівартості фінансового активу або фінансового зобов'язання (або групи фінансових активів чи фінансових зобов'язань) та розподілу доходів у вигляді процентів чи витрат на виплату процентів протягом відповідного періоду часу;

Ефективна ставка відсотка - ставка, яка точно дисконтує очікуваний потік майбутніх грошових платежів або надходжень упродовж очікуваного терміну дії фінансового інструменту до чистої балансової вартості (амортизованої собівартості) цього інструменту.

4.2 Первісне визнання фінансових інструментів

Банк визнає фінансові активи та зобов'язання у своєму балансі тоді, коли він стає стороною контрактних зобов'язань стосовно даного інструменту.

Під час первісного визнання фінансового інструменту (фінансового активу або фінансового зобов'язання) Банк оцінює надані отримані фінансові інструменти за справедливою вартістю.

Витрати на операції, що безпосередньо пов'язані з визнанням фінансового інструменту, а саме – комісійні, сплачені агентам, консультантам, брокерам, збори органам регулювання, фондовим біржам та інше, Банк включає у суму дисконту (премії) за цим фінансовим інструментом. Сум дисконту(премії) Банк амортизує протягом строку дії фінансового інструменту із застосуванням ефективної ставки відсотка не рідше одного разу на місяць (крім фінансових інструментів, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток), сума дисконту/премії має бути повністю амортизована на дату погашення/повернення фінансового інструменту.

Банк класифікує фінансові інструменти у наступні категорії: грошові кошти та їх еквіваленти, фінансові активи, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток, кредити та дебіторська заборгованість, фінансові активи призначені для продажу та фінансові зобов'язання.

4.3 Знецінення фінансових активів

В кінці кожного звітного періоду Банк визначає наявність об'єктивних ознак знецінення фінансових активів або групи фінансових активів. Фінансовий актив або група фінансових активів вважається знеціненими в разі, якщо існують об'єктивні докази зменшення корисності в результаті однієї чи кількох подій, які відбулися після первісного визнання фінансового активу («збиткова подія») і така збиткова подія (або події) впливає (впливають) на оцінені майбутні грошові потоки від фінансового активу або групи фінансових активів, які піддаються достовірній оцінці.

До об'єктивних доказів зниження корисності належить наявна інформація, яка привертає увагу держателя активу і стосується таких збиткових подій: значні фінансові труднощі, що виникли у емітента чи боржника; невиконання умов угоди або прострочена заборгованість щодо сплати відсотків чи основної суми; ймовірність банкрутства або іншої фінансової реорганізації позичальника; зникнення активного ринку для цього фінансового активу внаслідок фінансових труднощів, а також наявність інформації про значне скорочення оцінених майбутніх грошових потоків від активів, в тому числі зміни простроченої заборгованості (збільшення кількості прострочених платежів) або економічні умови, що співвідносяться з невиконанням зобов'язань.

До фінансових активів за якими визнається зменшення корисності відносяться кредити та кошти в інших банках, дебіторська заборгованість.

У зменшення кредитного ризику за наданими кредитами Банк приймає майнові права на грошові кошти на депозитних рахунках, відкритих в Банку іншим юридичним особам, які є пов'язаними по відношенню до Банку особами. Розрахункова сума резерву під кредитні ризики зменшується на суму такого забезпечення, при цьому покриття фактично понесених збитків при припиненні визнання знецінених активів може відбуватися як за рахунок такого забезпечення, так і за рахунок резерву. Зменшення корисності фінансових інструментів має оцінюватися з огляду на те, що резерви під кредитні ризики сформовані з врахуванням наявних у Банка як заставодержателя майнових прав на депозити пов'язаних осіб. При цьому майнові права на депозит можуть забезпечувати як знецінені, так і не знецінені кредити, у тому числі, кредити, надані іншим пов'язаним особам. Сума грошових коштів, переданих Банку в забезпечення зобов'язань за кредитною заборгованістю клієнтів станом на звітну дату розкрита в примітках 8, 15, 16.

Банк визнає заборгованість безнадійною та списує її за рахунок сформованих резервів коли вона відповідає наступним критеріям:

- Заборгованість по відношенню до якої завершився строк позивної давності та не відбулися погашення протягом трьох років;
- Прострочена заборгованість померлої особи, за відсутності у неї спадкового майна, на яке може бути звернено стягнення;
- Прострочена заборгованість фізичних осіб прощена кредитором;
- Заборгованість фізичної та юридичної особі, не погашена в наслідок недостатності майна, за умови, що дії щодо примусового стягнення майна боржника не призвели до повного погашення заборгованості;
- Відміна процесуальних дій, коли витрати на них перевищують суму стягнення;
- Заборгованість, стягнення якої стало неможливим у зв'язку з дією обставин непереборної сили і таке інше.

Інші нефінансові активи, крім відстрочених податків, оцінюються на кожну звітну дату на предмет існування ознак зменшення корисності. Сумою очікуваного відшкодування не фінансових активів є більша з двох оцінок: їх справедлива вартість за вирахуванням витрат на реалізацію або вартість у використанні. При оцінці вартості у використанні очікувані у майбутньому

грошові потоки дисконтуються до їх приведеної вартості з використанням ставки дисконту до оподаткування, що відображає поточні ринкові оцінки вартості грошових коштів у часі та ризику, властиві певному активу.

Усі збитки від зменшення корисності фінансових активів визнаються у прибутку або збитку.

4.4 Припинення визнання фінансових інструментів

Банк списує фінансові активи з балансу, коли (i) активи погашені або права на отримання грошових потоків від активів інакше втратили свою цінність або (ii) банк передав в основному всі ризики та вигоди володіння, пов'язані з володінням активами, або (iii) Банк не передав та не залишив в основному всі ризики та вигоди володіння, але припинив здійснювати контроль. Контроль вважається збереженим, якщо контрагент не має практичної можливості повністю продати актив непов'язаній стороні без внесення додаткових обмежень на перепродаж.

Щодо припинення визнання зобов'язання, то банк має виключати з балансу зобов'язання тоді, коли його погашають, тобто коли зобов'язання погашено, анульовано або строк його дії закінчується. Фінансове зобов'язання погашається, якщо боржник виконує зобов'язання, сплачуючи кредиторів, як правило, грошовими коштами, іншими фінансовими активами, або юридично звільняється від основної відповідальності за зобов'язання кредитором, або внаслідок судового процесу.

Передача фінансових інструментів вимагає, щоб Банк або: (i) передав контрактні права на отримання грошових потоків від даного інструменту; або (ii) зберіг право на отримання грошових потоків від активу але не взяв на себе зобов'язання сплатити їх третій стороні. Після такої передачі Банк здійснює оцінку того, наскільки він зберіг ризики та винагороди від володіння переданим інструментом. Якщо ризики та винагороди були збережені то інструмент залишається в звіті про фінансовий стан. Якщо ні, інструмент перестає визнаватися.

4.5 Грошові кошти та їхні еквіваленти

Грошові кошти та їхні еквіваленти включають кошти в касі, необмежені у використанні залишки на кореспондентських та строкових депозитних рахунках у Національному банку України з початковим строком погашення до 90 днів, за винятком гарантійних депозитів для операцій з пластиковими картками та державними цінними паперами, деномінованими у гривні, які обліковуються за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку або збитку, та які можуть бути вільно конвертовані у відповідну суму грошових коштів протягом короткого проміжку часу. При складанні звіту про рух грошових коштів сума обов'язкових резервів, що станом на звітну дату має зберігатися на коррахунку Банку щоденно, не включається до еквівалентів грошових коштів через існуючі обмеження щодо його використання.

4.6 Обов'язкові резерви на кореспондентському рахунку в Національному банку України

Обов'язкові резерви на кореспондентському рахунку в Національному банку України первісно визнаються за історичною вартістю, а в подальшому обліковуються за амортизованою вартістю та є процентними або безпроцентними резервними депозитами, які недоступні для фінансування щоденних операцій банку. Відповідно, вони не включаються до складу готівкових коштів та їх еквівалентів для цілей складання цієї фінансової звітності. Грошові кошти та їх еквіваленти обліковуються за амортизованою вартістю.

4.7 Фінансові активи, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток

Фінансові активи, що оцінюються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через прибутки/збитки до них належать:

боргові цінні папери, акції та інші фінансові інвестиції, утримувані в торговому портфелі, і ті, що визначені банком як оцінені за справедливою вартістю з відображенням переоцінки через прибутки/збитки під час первинного визнання. Будь-які інші цінні папери та інші фінансові інвестиції, що придбані з метою продажу в найближчий час і отримання прибутку від короткострокових коливань ціни або дилерської маржі, а також фінансові інвестиції, які під час первісного визнання є частиною портфеля фінансових інструментів, управління якими здійснюється разом, і щодо яких є свідчення фактичного отримання короткострокового прибутку.

Торгові цінні папери – це цінні папери, що були придбані з метою отримання прибутку від короткострокових коливань ціни або маржі дилера, або папери, включені до портфелю, де існує тенденція отримання короткострокових прибутків. Банк класифікує цінні папери як торговельні в разі, коли він має намір продати їх протягом нетривалого періоду після придбання. Торгові цінні папери не переводяться з цієї категорії, навіть якщо наміри Банку в подальшому змінюються.

Фінансові активи, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток первісно визнаються за справедливою вартістю. Проценти, зароблені за фінансовими активами, що обліковуються за справедливою вартістю, розраховуються з використанням методу ефективної процентної ставки і показуються у звіті про фінансові результати як процентний дохід. Дивіденди включаються до доходу від дивідендів у складі іншого операційного доходу в момент встановлення права Банку на отримання дивідендів. Усі інші елементи змін справедливої вартості та прибуток або збиток від припинення визнання включаються до звіту про фінансові результати як прибуток за вирахуванням збитків від торгових цінних паперів за період, у якому він виникає.

4.8 Кошти в банках

У процесі своєї звичайної діяльності Банк надає кредити або розміщує депозити в інших банках на певні проміжки часу. Первісне визнання коштів в банках здійснюється за справедливою вартістю, в подальшому за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної ставки процента. Суми заборгованості кредитних установ обліковуються за вирахуванням резерву на покриття збитків від знецінення.

4.9 Кредити та заборгованість клієнтів

Позики, надані клієнтам, являють собою фінансові активи, які не є похідними фінансовими інструментами, з фіксованими або визначеними платежами, що не котируються на активному ринку, за виключенням активів, які класифікуються як інші категорії фінансових активів.

Позики, надані Банком первісно визнаються за справедливою вартістю плюс відповідні витрати на проведення операції. У тих випадках, коли справедлива вартість наданої компенсації не дорівнює справедливій вартості позики, наприклад, коли позика надана за ставками, нижчими від ринкових, різниця між справедливою вартістю наданої компенсації та справедливою вартістю

позики визнається як збиток при первісному визнанні позики і включається до звіту про фінансові результати відповідно до характеру цих збитків. Потім позики відображаються за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної ставки відсотка.

Відповідно витрати на операцію включаються до розрахунку процентного доходу або процентних витрат із застосуванням ефективної ставки відсотка.

Будь-які різниці, що виникають між сумою визнаних за ефективною ставкою відсотка процентних доходів (витрат) та нарахованих за номінальною процентною ставкою доходів (витрат) за фінансовими інструментами відображаються за рахунками з обліку неамортизованого дисконту (премії) у кореспонденції з рахунками з обліку процентних доходів (витрат). Різниця між справедливою вартістю фінансового активу та вартістю договору за операціями з акціонерами банку відображається в капіталі за рахунками 5 класу та включається частинами до нерозподіленого прибутку (збитку) протягом періоду його утримання або під час вибуття фінансового інструменту.

Списання позик і коштів

У разі неможливості повернення кредитів та коштів вони списуються за рахунок створеного резерву на покриття збитків від знецінення за рішенням Правління Банку. Такі рішення приймаються після того, як керівництво використало усі можливості щодо повернення сум заборгованості Банку та після продажу ним всього наявного забезпечення за кредитом.

Знецінення фінансових активів, що обліковуються за амортизованою вартістю

Збитки від знецінення визнаються у звіті про фінансові результати по мірі їх виникнення у результаті однієї або декількох подій («збиткових подій»), що відбулись після початкового визнання фінансового активу і чинять вплив на суму або строки оціночних грошових потоків, які пов'язані з фінансовим активом або групою фінансових активів, якщо ці збитки можна достовірно оцінити. Якщо Банк визначає відсутність об'єктивних ознак знецінення для окремо оціненого фінансового активу (незалежно від його суттєвості), він відносить цей актив до групи фінансових активів, що мають схожі характеристики кредитного ризику, та здійснює їх колективну оцінку на предмет знецінення.

Для цілей колективної оцінки на предмет знецінення фінансові активи об'єднуються у групи на основі схожих характеристик кредитного ризику. Ці характеристики відносяться до визначення очікуваних майбутніх грошових потоків для групи таких активів та є індикаторами спроможності дебітора сплатити суми заборгованості відповідно до умов договору по активах, що оцінюються.

Майбутні грошові потоки від групи фінансових активів, які колективно оцінюються на предмет знецінення, розраховуються на основі контрактних грошових потоків, пов'язаних з цими активами, та попереднього досвіду керівництва щодо прострочених сум, які виникають у результаті минулих збиткових подій, а також досвіду успішного погашення прострочених сум. Попередній досвід коригується з урахуванням існуючих даних, що відображають вплив поточних умов, які не впливали на той період, на якому базується попередній досвід збитків, та вилучається вплив тих умов у попередньому періоді, які не існують на даний момент.

Збитки від знецінення визнаються шляхом створення резерву у сумі, необхідній для зменшення балансової вартості активу до поточної вартості очікуваних грошових потоків (без урахування майбутніх, ще не понесених кредитних збитків), дисконтованих за первісною ефективною процентною ставкою для даного активу. Якщо позика, дебіторська заборгованість мають змінну ставку відсотка, то ставка дисконту для оцінювання будь-якого збитку від зменшення корисності є поточною ефективною ставкою відсотка. Розрахунок поточної вартості оціночних майбутніх грошових потоків забезпеченого заставою фінансового активу відображає грошові потоки, що можуть виникнути у результаті набуття кредитором права володіння майном боржника за вирахуванням витрат на отримання та продаж застави, незалежно від ступеня ймовірності набуття кредитором права володіння майном боржника.

Якщо у наступному періоді сума збитку від знецінення активу зменшується і це зменшення може бути об'єктивно віднесене до події, яка відбулась після визнання збитку від знецінення (наприклад, через підвищення кредитного рейтингу дебітора), то визнаний раніше збиток від знецінення сторнується шляхом коригування рахунку резерву. Сума зменшення відображається у звіті про фінансові результати.

Активи, погашення яких неможливе, списуються за рахунок відповідного резерву збитків від знецінення після завершення всіх необхідних процедур для відшкодування активу та після визначення остаточної суми збитку.

Необхідно розуміти, що оцінка резерву на покриття збитків розраховується із урахуванням професійного судження. Хоча існує ймовірність того, що у певні періоди Банк може зазнати збитків, розмір яких є значним по відношенню до резерву на покриття збитків від знецінення, на думку керівництва, резерв на покриття збитків від знецінення є адекватним для того, щоб покрити збитки від ризикових активів.

Реструктуризація кредитів і заборгованості клієнтів

Банк намагається, по можливості, замість звернення щодо стягнення застави, переглядати умови кредитів, наданих клієнтам, наприклад, продовжувати строки погашення, то погоджує нові умови кредитування.

Облік подібної реструктуризації проводиться наступним чином:

- якщо змінюється валюта кредиту, то старий кредит припиняється визнаватися, а натомість визнається новий кредит;
- якщо реструктуризація не обумовлена фінансовими труднощами позичальника, то Банк використовує підхід, аналогічний до підходу щодо фінансових зобов'язань;
- якщо реструктуризація обумовлена фінансовими труднощами позичальника та кредит визнано таким, що втратив корисність після реструктуризації, то Банк визнає різницю між теперішньою вартістю майбутніх платежів грошових потоків у відповідності з новими умовами договору, дисконтова них з використанням первинної ефективної ставки, та балансовою вартістю до реструктуризації, у складі відрахування до резервів під зменшення корисності у звітному періоді.

Якщо кредит не є знеціненим в результаті реструктуризації, то Банк перераховує поточну ефективну процентну ставку.

Як тільки умови кредитування переглянуті, кредит більше не вважається простроченим. Керівництво постійно аналізує реструктуризовані кредити з тим, щоб переконатися у дотриманні всіх критеріїв та можливості здійснення майбутніх платежів.

Такі кредити продовжують оцінюватись на предмет зменшення корисності на індивідуальній чи груповій основі, їх відновлювальна вартість розраховується з використанням первісної або поточної ефективної процентної ставки за кредитом.

Забезпечення

Забезпечення визнаються, коли Банк має поточне юридичне або дійсне зобов'язання, що виникло в результаті минулих подій, для погашення якого ймовірно буде необхідне вибуття ресурсів, які містять у собі певні економічні вигоди, і розмір такого зобов'язання можна достовірно оцінити.

Зобов'язання, пов'язані з кредитуванням

Банк бере на себе зобов'язання, пов'язані з кредитуванням, у тому числі акредитиви та фінансові гарантії. Фінансові гарантії – це безвідкличні гарантії здійснити платежі у випадку, якщо клієнт виявиться неспроможним виконати свої зобов'язання перед третіми сторонами. Фінансовим гарантіям притаманний той самий ризик, що і кредитам. Фінансові гарантії та зобов'язання надають кредит спочатку визнаються за справедливою вартістю, яка зазвичай дорівнює сумі отриманої комісії. Ця сума амортизується лінійним методом протягом строку існування зобов'язання, крім зобов'язань надати кредити, якщо існує ймовірність того, що Банк укладе конкретну кредитну угоду і не очікує реалізувати відповідний кредит протягом короткого періоду часу після його надання. Така комісія за надання кредиту відноситься на майбутні періоди та включається до складу балансової вартості кредиту при початковому визнанні. На кожну звітну дату зобов'язання, пов'язані з кредитуванням, оцінюються за найбільшою з двох сум: (i) неамортизованого залишку відповідної суми при початковому визнанні, та (ii) оціночних витрат, необхідних для погашення зобов'язання на звітну дату.

4.10 Фінансові активи, утримувані для продажу

Фінансові активи, наявні для продажу, являють собою інвестиції в боргові цінні папери та акції, які передбачається утримувати протягом невизначеного періоду часу. Такі цінні папери первісно відображаються за справедливою вартістю. Надалі цінні папери оцінюються за справедливою вартістю з віднесенням результату переоцінки безпосередньо до капіталу, доки вони не будуть реалізовані, при цьому прибуток/збиток, раніше відображений у капіталі, буде відображений у звіті про фінансові результати, за винятком збитку від знецінення, прибутків або збитків від операцій з іноземною валютою та процентних доходів, нарахованих з використанням методу ефективного процента, які визнаються безпосередньо у звіті про фінансові результати.

Для визначення справедливої вартості інвестицій, наявних для продажу, Банк використовує ринкові котирування.

Якщо активний ринок для інвестицій відсутній Банк визначає справедливую вартість, використовуючи оціночні моделі. Оціночні моделі включають аналіз дисконтованих грошових потоків. Для інвестицій, які не мають активного ринку оціночні моделі включають використання останніх ринкових операцій між обізнаними, зацікавленими та незалежними сторонами, посилання на теперішню справедливую вартість іншого, практично ідентичного інструмента та моделі цінового опціону. У разі наявності методу оцінки, який зазвичай використовують учасники ринку для визначення ціни інструмента, та існують підтвердження, що цей метод забезпечує достовірне визначення цін, одержаних при фактичному проведенні ринкових операцій, Банк застосовує цей метод. Отримані проценти від цінних паперів включаються у процентний дохід від цінних паперів у звіті про фінансові результати.

Неринкові боргові та дольові цінні папери обліковуються за амортизованою вартістю та собівартістю, відповідно, за вирахуванням збитків від знецінення, якщо такі існують, окрім випадків, коли їхню справедливую вартість можна визначити достовірно.

Коли існує об'єктивне свідчення знецінення цінних паперів, сукупний збиток, який раніше був визнаний у капіталі, вилучається із капіталу і визнається у звіті про фінансові результати за період. Сторнування таких збитків від знецінення боргових інструментів, які об'єктивно відносяться до подій, які відбулися після знецінення, визнаються у звіті про фінансові результати за період. Сторнування таких збитків від знецінення дольових інструментів не визнається у звіті про фінансові результати.

4.11 Договори продажу (купівлі) цінних паперів із зобов'язанням зворотного викупу (продажу)

У процесі своєї діяльності Банк укладає угоди про продаж і зворотній викуп (надалі – „Угоди РЕПО”), а також угоди про придбання і зворотній продаж фінансових активів (надалі – „Угоди зворотного РЕПО”). Угоди РЕПО та угоди зворотного РЕПО використовуються Банком як елемент управління ліквідністю та у торгових операціях з цінними паперами.

Угода РЕПО – це угода про передачу фінансового активу іншій стороні в обмін на грошову або іншу компенсацію з одночасним зобов'язанням щодо зворотного придбання фінансових активів у майбутньому на суму, еквівалентну отриманій грошовій або іншій компенсації плюс процент. Ці угоди обліковуються як операції фінансування. Фінансові активи, продані на умовах РЕПО, залишаються у фінансовій звітності, а отримана компенсація за цими угодами обліковується як кошти банків.

Активи, придбані на умовах зворотного РЕПО, обліковуються у фінансовій звітності як позики, надані клієнтам.

У випадку коли активи, придбані за угодами зворотного РЕПО, реалізуються третім сторонам, результати від цих операцій обліковуються як прибуток або збиток у складі чистих прибутків/(збитків) щодо відповідних активів. Будь-які відповідні доходи чи витрати, які виникають з різниці між ціною придбання та ціною реалізації таких активів, визнаються як процентні доходи або витрати.

4.12 Фінансові активи, утримувані для погашення

У портфелі до погашення банк обліковує придбані боргові цінні папери з фіксованими платежами або з платежами, що можна визначити, а також з фіксованим строком погашення. Боргові цінні папери відносяться до портфеля до погашення, якщо банк має намір та змогу утримувати їх до строку погашення з метою отримання процентного доходу.

Придбані боргові цінні папери відображаються в бухгалтерському обліку в розрізі таких складових: номінальна вартість, дисконт або премія, сума накопичених процентів на дату придбання. Витрати на операції, здійснені під час придбання боргових цінних паперів, включаються у вартість придбання та відображаються за рахунками з обліку дисконту (премії).

Банк постійно на дату балансу оцінює свій намір та змогу утримувати цінні папери до погашення.

Після первісного визнання боргові цінні папери в портфелі до погашення на дату балансу відображаються за їх амортизованою собівартістю.

Банк визнає дохід та здійснює амортизацію дисконту (премії) за борговими цінними паперами не рідше одного разу на місяць із застосуванням методу ефективної ставки відсотка.

Боргові цінні папери в портфелі банку до погашення підлягають перегляду на зменшення їх корисності.

За цінними паперами в портфелі банку до погашення банк визнає процентні доходи, у тому числі у вигляді амортизації дисконту (премії) із застосуванням принципу нарахування та методу ефективної ставки відсотка.

Зменшення корисності цінних паперів у портфелі банку до погашення відображається в бухгалтерському обліку шляхом формування резерву на суму перевищення балансової вартості цінних паперів над поточною вартістю оцінених майбутніх грошових потоків, дисконтованих за первісною ефективною ставкою відсотка (тобто за ефективною ставкою відсотка, розрахованою під час первісного визнання).

4.13 Інвестиційна нерухомість

Інвестиційна нерухомість, яка включає офісні будівлі, а також офісні приміщення та житлову нерухомість, що утримується з метою отримання доходу від довгострокової оренди або доходу від підвищення вартості нерухомості, яка не використовується самим Банком.

Інвестиційна нерухомість первісно оцінюється за собівартістю разом з витратами на придбання.

Витрати на поточне обслуговування, ремонт та утримання об'єкта інвестиційної власності визнаються витратами під час їх здійснення.

Після первісного визнання об'єкта інвестиційної власності Банк здійснює подальшу його оцінку за первісною вартістю (собівартістю) з урахуванням накопиченої амортизації та втрат від зменшення корисності.

Первісна вартість амортизується протягом строку корисного використання об'єкта інвестиційної нерухомості, який зафіксовано в акті введення в експлуатацію.

Норми амортизації наведені у таблиці:

Назва категорії	Річна норма %	Термін використання рік	Термін використання місяці
Будівлі (офісні приміщення, житлова нерухомість)	1,25	80	960

Банк припиняє визнавати в балансі об'єкт інвестиційної власності під час його вибуття внаслідок продажу або передавання у фінансовий лізинг (оренду), або якщо більше не очікується отримання будь-яких економічних вигід від його використання.

Зароблений орендний дохід показується у звіті про фінансові результати у складі іншого операційного доходу.

4.14 Основні засоби

Основні засоби оприбутковуються за первісною вартістю - історичною (фактичною) собівартістю основних засобів у вигляді суми грошових коштів або справедливої вартості інших активів, сплачених (переданих), витрачених для придбання (створення) основних засобів. Первісна вартість також включає у себе усі витрати, що пов'язані з доставкою, установкою, введенням в експлуатацію об'єкта основних засобів.

Об'єкт основних засобів (придбаний або створений) визнається активом, якщо він контролюється банком, є імовірність одержання майбутніх економічних вигід, пов'язаних з його використанням та його вартість може бути достовірно визначена.

Балансова вартість придбаних основних засобів визначається як сума вартості покупки та інших витрат, прямо пов'язаних із придбанням та підготовкою даних активів до експлуатації.

У вартість придбання активів (первісна вартість) включаються всі витрати, пов'язані з придбанням (ціна придбання, в тому числі ввізне мито, непрямі податки, якщо вони не відшкодовуються банку), доставкою, установкою, монтажем, налагодженням та введенням їх в експлуатацію. Адміністративні та інші витрати, які не належать безпосередньо до витрат на придбання об'єкта чи доведення його до робочого стану, не включаються до первісної вартості цього об'єкта.

Витрати на поліпшення об'єктів основних засобів, що призводять до збільшення первісно очікуваних вигід від їх використання, збільшують первісну вартість цих об'єктів. Витрати на ремонт та обслуговування основних засобів визнаються в міру їх здійснення. Витрати на заміну основних частин або компонентів основних засобів капіталізуються, а залишкова вартість заміненої частини відноситься на витрати в звіті про сукупні доходи звітного періоду.

Балансова (залишкова) вартість основних засобів визначається як різниця між первісною (історичною) вартістю та сумою накопичених амортизаційних відрахувань.

Протягом експлуатації основні засоби можуть приводитись у відповідність до цін вартості корисного використання (переоцінюватись). Переоцінка здійснюється у випадках, коли балансова вартість основних засобів істотно відрізняється від вартості корисного використання активу. Вартість корисного використання визначається на підставі оцінки незалежних експертів, інформації підприємств-виробників, або організацій, що займаються збутом основних засобів, а також за даними прайс - листів тих газет, що друкують інформацію про ціну, надану їм конкретними торговельними організаціями, а у разі відсутності належної інформації (наприклад, за активами, що вже були в експлуатації) або специфічного використання активу - на підставі оцінки незалежних експертів.

Банк використовує метод первісної вартості (собівартості) відповідно до якого переоцінка необоротних активів не здійснюється.

Амортизація малоцінних необоротних матеріальних активів вартістю до 6 тис.грн. та строком користування більше року нараховується у першому місяці використання у розмірі 100 відсотків їх вартості.

Амортизація основних засобів нараховується на балансову вартість основних засобів з метою списання активу протягом терміну його корисного використання. Вона розраховується з використанням прямолінійного методу.

Капітальні вкладення в орендовані приміщення амортизуються протягом терміну корисного використання відповідного орендованого активу. Витрати на ремонтні та відновлювальні роботи включаються до операційних витрат на момент їх здійснення, якщо вони не відповідають критеріям капіталізації.

Норми амортизації наведені у таблиці:

Назва категорії	Річна норма %	Термін використання рік	Термін використання місяці
Будівлі	1,25	80	960
Банкомати	5	20	240
Комп'ютерна техніка та обладнання: (робочі станції, монітори, сервери)	11,12	9	108
Касове обладнання (лічильники банкнот; детектори банкнот; інше касове обладнання)	8,34	12	144
ПОС-термінали; ноутбуки ; принтери; сканери	14,29	7	84
Обладнання зв'язку (системи зв'язку)	12,5	8	96
Телефони	25	4	48
Інша комп'ютерна техніка, телекомунікаційне обладнання, офісна техніка, обладнання зв'язку	20	5	60
Генератори-стабілізатори	5	20	240
Комп.обладнання;телекомунікаційне обладнання;офісна техніка; обладнання зв'язку; обладнання для пластикових карток	10	10	120
Автомобілі власні	11,12	9	108
Автомобілі отримані у фінансовий лізинг	0	відповідно до договору лізингу	0
Меблі, Інформаційні конструкції(вивіски, стенди, лайт-бокси)	8,34	12	144
Сейфи, прилади	6,67	15	180
Інший інвентар(стійки , виставкові стенди, трибуни)	25	4	48
Інші основні засоби (засоби ОПС, інші)	20	5	60
Малоцінні необоротні матеріальні активи (МНМА)	100	в першому місяці використання	1
Завершені капітальні інвестиції в орендовані приміщення (Інші НМА)	4	25	300

При визначенні строку корисного використання активів враховувалось: досвід роботи з подібними активами, сучасний стан активів, питання ремонту та догляду за активами.

На кожен дату балансу визнається зменшення корисності необоротних активів, якщо є свідчення можливої втрати економічної вигоди, а саме:

- протягом періоду експлуатації ринкова вартість активу зменшилася значно більше, ніж це очікувалося, внаслідок плин timer або використання;
- відбулися (або відбудуться найближчим часом) значні зміни у використанні об'єкта, пов'язані з негативним впливом як зовнішніх (технологічні, ринкові, економічні, правові), так і внутрішніх (припинення експлуатації, реструктуризація, ліквідація активу до раніше очікуваної дати тощо) факторів;
- ринкові ставки відсотка або інші ринкові показники прибутковості інвестицій збільшилися і це збільшення, можливо, вплине на ставку дисконту, яка застосовуватиметься під час обчислення вартості використання активу;
- моральне старіння або фізичне пошкодження об'єктів;
- економічна ефективність є (або буде) нижчою, ніж очікувана.

Втрати від зменшення корисності об'єктів основних засобів включаються до складу витрат звітного періоду із збільшенням у балансі суми зносу основних засобів.

За наявності ознак, що свідчать про відновлення корисності об'єкта основних засобів, сума такого відновлення, але не більша, ніж сума попереднього її зменшення, відображається як визнання доходу з одночасним зменшенням суми зносу об'єкта основних засобів

Збільшення вартості будівель в результаті переоцінки визнається безпосередньо в іншому сукупному доході, за винятком тих випадків, коли воно сторнує зменшення вартості в результаті попередньої переоцінки, визане у прибутку або збитку. Зменшення вартості будівель в результаті переоцінки визнається у прибутку або збитку, за винятком тих випадків, коли воно сторнує збільшення вартості в результаті попередньої переоцінки, визанне безпосередньо в іншому сукупному прибутку.

Ліквідаційна вартість активу – це оціночна сума, яку Банк отримав би у теперішній момент від продажу цього активу, за мінусом оціночних витрат на продаж, якби стан та строк експлуатації даного активу відповідав строку експлуатації та стану, які цей актив матиме наприкінці строку корисного використання. Ліквідаційна вартість активу дорівнює нулю, якщо Банк має намір

використовувати активи до кінця фізичного строку їх експлуатації. Ліквідаційна вартість активів та строки їх корисного використання переглядаються та, за необхідності, коригуються на кожну звітну дату.

Прибутки та збитки від вибуття активів визначаються шляхом порівняння суми надходжень із балансовою вартістю та визнаються у звіті про прибутки або збитки.

4.15 Нематеріальні активи

Балансова вартість придбаних нематеріальних активів визначається як сума вартості покупки та інших витрат, прямо пов'язаних із придбанням та підготовкою даних нематеріальних активів до експлуатації.

Придбані (створені) нематеріальні активи визнаються за первісною вартістю.

Первісна вартість придбаного нематеріального активу складається з вартості придбання (з вирахуванням торговельних знижок), мита, непрямих податків, що не підлягають відшкодуванню, та інших витрат, безпосередньо пов'язаних з його придбанням та доведенням до стану, придатного для використання за призначенням.

Банк застосовує прямолінійний метод амортизації нематеріальних активів.

Норми амортизації наведені в таблиці:

Назва категорії	Річна норма %	Термін використання рік	Термін використання місяці
Права на користування майном, знаки для товарів і послуг, ліцензіями без обумовленого терміну дії	20	5	60
АБС "Скрудж", ПЗ Qualco, Ssrpn EMBARGO, BNA, CORTEX, Кондор+ та ліцензії, ПЗ для телефонів	10	10	120
Ліцензія на використання ПЗ "FLEXCUBE", "EPICOR Enterprise", "PRIME", Bussines Object, I-Apply	9,09	11	132
Майнове право на рекламні ролики, знімки	8,34	12	144
Ліцензії на права на торгові марки	5	20	240
Телефонні номери	14,93	6,7	80

Амортизаційні відрахування провадяться до досягнення залишковою вартістю нематеріальних активів нульового значення. Норми амортизації встановлюються у відсотках до балансової вартості кожного нематеріального активу на початок звітного місяця в розмірі визначеному виходячи з терміну корисного використання і вартості кожного об'єкта.

При проведенні обов'язкової щорічної інвентаризації нематеріальних активів було проведено тест на зменшення корисності. Банком не встановлено змін очікуваних економічних вигод від використання нематеріальних активів, тому перегляд встановлених термінів корисного використання за введеними в експлуатацію нематеріальних активів не здійснювався.

4.16 Оперативний, фінансовий лізинг (оренда)

У випадках, коли Банк виступає орендарем в рамках оренди, за якою всі ризики та вигоди, притаманні володінню активом, не передаються орендодавцем Банку, загальна сума орендних платежів включається до звіту про фінансові результати рівними частинами протягом строку оренди.

Фінансовий оренда - це оренда, умовами якої передбачається передавання всіх ризиків і вигод, пов'язаних з правом власності на актив. Право власності може з часом передаватися або не передаватися.

Оренда класифікується як фінансова у випадку коли:

- наприкінці строку дії лізингу (оренди) право власності або інші речові права на актив переходять до лізингоодержувача;
- лізингоодержувач має право на купівлю цього активу за ціною, яка значно нижча від справедливої вартості на дату реалізації цього права, а на початку строку лізингу (оренди) є обґрунтована впевненість у тому, що це право буде реалізовано;
- строк дії лізингу (оренди) становить більшу частину строку корисного використання активу навіть за умови, що право власності не передаватиметься;
- на початку строку дії лізингу (оренди) теперішня вартість мінімальних лізингових (орендних) платежів майже дорівнює справедливій вартості активу, переданого в лізинг (оренду);
- активи, передані в лізинг (оренду), мають спеціалізований характер, тобто лише лізингоодержувач може користуватися ними без суттєвих модифікацій.

Придбання об'єктів фінансового лізингу здійснюється за справедливою вартістю, передбаченою угодами про фінансовий лізинг.

За угодами фінансового лізингу Банк отримав транспортні засоби та програмне забезпечення.

Витрати за операціями з фінансовим лізингом визнаються у Звіт про прибутки та збитки у складі процентних витрат.

Об'єкти лізингу (оренди) підлягають перегляду на зменшення корисності один раз на рік перед складанням річного фінансового звіту Банку.

Лізингові платежі від операційної оренди визнаються як витрати на основі прямолінійного методу протягом лізингового періоду і включаються в операційні витрати.

4.17 Необоротні активи, утримуванні для продажу, та активи групи вибуття

Критерії для віднесення до необоротних активів, утриманих для продажу є виконання таких умов:

стан активів, у якому вони перебувають, дає змогу здійснити негайний продаж

високий ступінь імовірності їх продажу протягом року з дати класифікації

Витрати від зменшення корисності при первісному визнанні об'єкту як утримуваного для продажу, включаються в облік до складу витрат звітної періоду із збільшенням у балансі суми зносу основних засобів і накопиченої амортизації об'єктів нематеріальних активів.

Переведення об'єктів необоротних активів до категорії утримуваних для продажу та відображення витрат від зменшення корисності таких об'єктів здійснюється не пізніше дня, наступного за днем передачі.

Амортизація на необоротні активи утримувані для продажу не нараховується.

Під час подальшого обліку необоротних активів як утримуваних для продажу Банк не визнає витрати від зменшення корисності в разі зниження справедливої вартості об'єктів необоротних активів утримуваних для продажу та не визнає відновлення корисності в разі збільшення справедливої вартості таких об'єктів з моменту визнання їх в балансі Банку до моменту припинення їх визнання, а визнає доходи або витрати на дату припинення визнання таких необоротних активів в балансі Банку.

На дату припинення визнання об'єктів необоротних активів, утримуваних для продажу, Банк визнає доходи / витрати від вибуття активів.

4.18 Похідні фінансові інструменти

Похідний фінансовий інструмент (дериватив) – це фінансовий інструмент, який має все три такі характеристики:

- Його вартість змінюється у відповідь на заміну встановленої ставки відсотка, ціни фінансового інструменту, ціни споживчих товарів, валютного курсу, індексу цін чи ставок, показника кредитного рейтингу чи індексу кредитоспроможності;
- Не вимагає початкових чистих інвестицій або вимагає початкових чистих інвестицій менших, ніж ті, що були б потрібні для інших типів контрактів, які мають подібну реакцію на зміни ринкових умов;
- Який погашається на майбутню дату

Похідні фінансові інструменти, що включають форвардні контракти з цінними паперами та валютні свопи, обліковуються за справедливою вартістю.

Всі похідні фінансові інструменти первісно відображаються за справедливою вартістю як активи, коли їхня справедлива вартість позитивна, і як зобов'язання, коли їхня справедлива вартість негативна. Зміни справедливої вартості похідних фінансових інструментів відносяться на фінансовий результат.

Витрати на операції визначаються за рахунками витрат під час їх первісного визнання. Витрати на операції не включають дисконт або премію за форвардними та опціонними контрактами.

На кожну наступну дату після первісного визнання дату балансу похідні фінансові інструменти оцінюються за справедливою вартістю без будь-яких витрат на операції.

Переоцінка похідних фінансових інструментів, якими є біржові інструменти, здійснюється за результатами кожного біржового дня за котирувальною ціною.

Якщо котирування ринкових цін на похідні фінансові інструменти є недоступними, то для визначення справедливої вартості застосовуються методи:

- Посилання на ринкову ціну іншого подібного інструменту;
- Аналіз дисконтова них грошових потоків;
- Інші методи. Що забезпечать достовірне визначення справедливої вартості похідних фінансових інструментів.

4.19 Амортизація

Нарахування амортизації (зносу) основних засобів здійснюється після того, як основні засоби стають придатними для використання, із застосуванням прямолінійного методу з метою рівномірного зменшення первісної вартості до ліквідаційної вартості протягом строку їх експлуатації за такими нормами:

Будівлі та споруди	80 років
Транспортні засоби	9 років – відповідно до договору фінансового лізингу
Машини та обладнання	4-20 років
Інструменти, прилади та інвентар	4-15 років
інші	2-25 років

Земля і незавершене будівництво не підлягають амортизації.
Банк має регулярно, наприкінці кожного фінансового року, переглядати методи нарахування амортизації основних засобів.

4.20 Залучені кошти

Кошти банків, кошти клієнтів, випущені боргові цінні папери, інші залучені кошти та субординований борг первісно визнаються за справедливою вартістю. Потім суми зобов'язань відображаються за амортизованою вартістю, а будь-яка різниця між балансовою вартістю та вартістю погашення визнається у звіті про фінансові результати протягом періоду дії запозичення за методом ефективної ставки відсотка.

Кошти банків

Заборгованість перед іншими банками обліковується з моменту надання Банку грошових коштів або інших активів банками-контрагентами. Непохідні фінансові зобов'язання обліковуються за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної ставки відсотка. Якщо Банк купує власну заборгованість, вона виключається з балансу, а різниця між балансовою вартістю зобов'язання та сплаченою сумою відноситься на фінансовий результат від дострокового погашення заборгованості.

Кошти клієнтів

Кошти клієнтів включають непохідні фінансові зобов'язання перед фізичними особами, державними або корпоративними клієнтами та обліковуються за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної ставки відсотка.

Інші залучені кошти

Інші залучені кошти включають фінансування, отримане від небанківських фінансових установ. Інші залучені кошти обліковуються за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної ставки відсотка

Витрати за залученими коштами визнаються за принципами нарахування та відповідності доходів і витрат і відображаються в звіті про прибутки і збитки та інший сукупний дохід, коли визнання зобов'язань припиняється, а також у процесі амортизації.

Кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість

Кредиторська заборгованість за основною діяльністю визнається, якщо контрагент виконав свої зобов'язання за угодою, і обліковується за амортизованою вартістю.

4.21 Боргові цінні папери, емітовані банком

Депозитні сертифікати, що емітовані банком первісно визнаються по справедливій вартості з урахуванням витрат, що безпосередньо пов'язані з проведенням операції, а надалі обліковуються за амортизованою собівартістю з застосуванням методу ефективної ставки.

Під час погашення депозитних сертифікатів, різниця між сумою погашення та амортизованою собівартістю включається до прибутку або збитку.

4.22 Резерви за зобов'язаннями

Резерви за зобов'язаннями – це зобов'язання не фінансового характеру із невизначеним строком або сумою. Резерви відображаються у фінансовій звітності, коли Банк має теперішнє юридичне або конструктивне зобов'язання у результаті минулих подій і коли існує імовірність того, що для погашення такого зобов'язання потрібне буде відволікання ресурсів, які передбачають економічні вигоди, а суму цього зобов'язання можна розрахувати з достатнім рівнем точності.

Резерви за умовними зобов'язаннями оцінюються у відповідності до МСБО 37 «Резерви, умовні зобов'язання та умовні активи» (надалі – МСБО 37), який вимагає застосування оцінки та судження керівництва.

Умовні зобов'язання не визнаються у звіті про фінансовий стан, але розкриваються у примітках до фінансової звітності, за виключенням випадків, коли ймовірність вибуття ресурсів у результаті погашення є незначною. Умовний актив не визнається у звіті про фінансовий стан, але розкривається у примітках до фінансової звітності у тому випадку, коли існує вірогідність надходження економічних вигід.

Резерви за зобов'язаннями кредитного характеру (наданими фінансовими гарантіями, акредитивами, зобов'язаннями з кредитування) визнаються на підставі аналізу аналогічно до кредитів та заборгованості клієнтів.

Фінансові гарантії є безвідкличними зобов'язаннями здійснювати платежі у разі невиконання клієнтами своїх зобов'язань перед третіми сторонами і несуть в собі такий самий ризик, як і кредити. Договори фінансової гарантії первісно визнаються за справедливою вартістю, а потім переоцінюються за найбільшою з двох величин – суми, визначеної відповідно МСБО 37. Або первісно визнаної в обліку суми, за мінусом якщо необхідно, накопиченої амортизації у відповідності з МСБО 18 «Виручка».

Для визнання суми резервів за зобов'язаннями використовується метод найкращої оцінки витрат на звітну дату, який у великій кількості угод визнається комбінацією визначеної суми витрат і вірогідності їх понесення. Оцінка результатів та витрат вимагає застосування оцінки та судження керівництва, доповнених досвідом здійснення подібних операцій.

4.23 Субординований борг

Субординований борг – це довгострокова угода про надання коштів, яка в разі нездатності Банку розрахуватися за своїми зобов'язаннями буде виконуватися після погашення його основних боргових зобов'язань.

Під час первісного визнання субординований борг оцінюється за справедливою вартістю, включаючи витрати на операцію та інші платежі, що пов'язані з ініціюванням залучення субординованого боргу.

Субординований борг в подальшому обліковується за амортизованою вартістю.

Витрати за субординованим боргом визнаються за принципами нарахування та відповідності доходів і витрат і відображаються в звіті про прибутки і збитки

4.24 Податок на прибуток

У цій фінансовій звітності оподаткування показано відповідно до вимог законодавства України із використанням податкових ставок та законодавчих норм, які діяли або фактично були введені в дію станом на звітну дату.

Витрати з податку на прибуток включають поточні податкові платежі та відстрочене оподаткування та відображаються у звіті про фінансові результати, якщо тільки вони не мають бути відображені безпосередньо у складі сукупного прибутку (збитку) у зв'язку з тим, що вони стосуються операцій, які також відображені у цьому самому або іншому періоді безпосередньо у складі сукупного прибутку (збитку).

Відстрочений податок на прибуток розраховується за балансовим методом шляхом визначення тимчасових різниць, що виникають між податковою базою активів та зобов'язань та їхньою балансовою вартістю для цілей фінансової звітності. Ставка податку на прибуток у 2016 році становила 18%.

Поточні витрати з податку на прибуток залежать від оподатковуваного прибутку за рік. Оподатковуваний прибуток відрізняється від чистого прибутку, відображеного у звіті про фінансові результати, тому що він виключає статті доходів або витрат, які оподатковуються або відносяться на витрати податкового обліку в інших роках, а також виключає статті, які ніколи не оподатковуються або не відносяться на витрати податкового обліку.

Відстрочені податкові зобов'язання, як правило, визнаються по відношенню до всіх тимчасових різниць, які збільшують оподатковуваний прибуток, а відстрочені податкові активи визнаються з урахуванням імовірності наявності в майбутньому

оподаткованого прибутку, за рахунок якого можуть бути використані тимчасові різниці, що підлягають вирахуванню. Подібні податкові активи й зобов'язання не визнаються у фінансовій звітності, якщо тимчасові різниці пов'язані з гудвілом або виникають внаслідок первісного визнання (крім випадків об'єднання компаній) інших активів і зобов'язань у рамках операції, яка не впливає на розмір оподаткованого чи бухгалтерського прибутку.

Балансова вартість відстрочених податкових активів переглядається на кожну звітну дату й зменшується в тій мірі, у якій більше не існує ймовірності того, що буде отриманий оподатковуваний прибуток, якого буде достатньо для повного або часткового відшкодування такого активу.

Відстрочений податок розраховується за податковими ставками, які, як очікується, будуть застосовуватись в період реалізації відповідних активів або погашення зобов'язань. Відстрочений податок визнається у звіті про прибутки та збитки, крім тих випадків, коли він пов'язаний зі статтями, які безпосередньо відносяться до статей сукупного прибутку (збитку), при цьому відстрочений податок також визнається у складі сукупного прибутку (збитку).

Банк проводить взаємозалік відстрочених податкових активів і відстрочених податкових зобов'язань і відображає в фінансовій звітності результуючу різницю.

В Україні також існує багато інших податків, які стягуються залежно від діяльності Банку. Ці податки включаються до складу операційних витрат у звіті про фінансові результати.

4.25 Статутний капітал та емісійний різниці

Внески в статутний капітал визнаються за історичною вартістю. Емісійний дохід виникає при перевищенні суми внесених коштів над номінальною вартістю випущених акцій. Прибутки та збитки від продажу власних акцій відносяться до емісійного доходу.

Дивіденди по звичайних акціях визнаються як зменшення капіталу в тому періоді в якому вони оголошені. Дивіденди оголошені після звітної дати, розглядаються як подія після звітної дати згідно МСБО 10 «Події після звітної дати», і інформація про них розкривається відповідним чином.

4.26 Визначення доходів і витрат

Доходи і витрати відображаються в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності під час їх виникнення незалежно від дати надходження або сплати грошових коштів.

Доходи і витрати визнаються за таких умов:

- визнання реальної заборгованості за активами та зобов'язаннями банку;
- фінансовий результат операції, пов'язаної з наданням (отриманням) послуг, може бути точно визначений.

Доходи і витрати визнаються за кожним видом діяльності (операційної, інвестиційної, фінансової) банку.

Критерії визнання доходу і витрат застосовуються окремо до кожної операції банку.

Кожний вид доходу і витрат відображається в бухгалтерському обліку окремо.

У результаті використання активів банку іншими сторонами доходи визнаються у вигляді процентів, роялті та дивідендів.

Проценти визнаються у тому звітному періоді, до якого вони належать, та розраховуються, виходячи з бази їх нарахування та строку користування відповідними активами.

Нарахування процентів по кредитах, депозитах та вкладах проводиться не рідше одного разу на місяць, незалежно від періоду їх виплати згідно договору. За картковими рахунками нарахування відсотків здійснюється відповідно до місячного розрахункового циклу. Обов'язковим є нарахування відсотків на кінець поточного місяця. Відсотки за останній робочий день та останній календарний день (дні) місяця, які припадають на неробочі дні включаються в розрахунок та нараховуються у звітному місяці до якого вони належать.

Роялті визнаються за принципом нарахування згідно з економічним змістом відповідної угоди.

Дивіденди визнаються у разі встановлення прав на отримання платежу.

Умовою визнання процентів і роялті є ймовірність отримання банком економічної вигоди, а дивідендів - достовірно оцінений дохід.

За операціями з торгівлі фінансовими інструментами прибутки та збитки визнаються за наявності таких умов:

- покупцеві передані ризики і вигоди, пов'язані з правом власності на активи;
- банк не здійснює подальше управління та контроль за реалізованими активами;
- сума доходу може бути достовірно визначена;
- є впевненість, що в результаті операції відбудеться збільшення економічної вигоди банку;
- витрати, пов'язані із цією операцією, можуть бути достовірно визначені.

Якщо дохід від надання послуг не може бути достовірно оцінений, то він визнається та відображається в бухгалтерському обліку в розмірі здійснених витрат, що підлягають відшкодуванню.

Якщо на дату нарахування неможливо визначити дохід (витрати) за останні 2 - 3 дні звітного місяця (комісії за інкасаторські послуги, за послуги розрахунково-касового обслуговування тощо), то такий дохід (витрати) визнається наступного місяця.

Крім того, банк, ураховуючи принцип суттєвості, здійснює коригуючі проводки відповідно до Положення про формування коригуючих проводок, що здійснюються банками України, затвердженого постановою Правління Національного банку України.

Доходи визнаються в бухгалтерському обліку в сумі справедливої вартості активів, які отримані або підлягають отриманню.

У разі відстрочення платежу, унаслідок чого виникає різниця між справедливою вартістю та номінальною сумою грошових коштів або їх еквівалентів, які підлягають отриманню за надані послуги та інші активи, така різниця визнається доходом у вигляді процентів.

Дохід не визнається, якщо здійснюється обмін активами, які є подібними за призначенням та мають однакову справедливу вартість.

Сума доходів (витрат) за операціями обміну неподібними активами визначається за справедливою вартістю активів, послуг, що отримані (надані) або підлягають отриманню (наданню) банком, зменшеною або збільшеною відповідно на суму переданих або отриманих грошових коштів та їх еквівалентів.

Якщо справедливу вартість активів, робіт, послуг, які отримані (надані) або підлягають отриманню (наданню) за операціями обміну, достовірно визначити неможливо, то дохід (витрати) визначається за справедливою вартістю активів, робіт, послуг (крім грошових коштів та їх еквівалентів), що передані (отримані) за цими контрактами.

Якщо актив забезпечує одержання економічної вигоди протягом кількох звітних періодів, то витрати визнаються шляхом систематичного розподілу його вартості (наприклад, амортизація) між відповідними звітними періодами.

Витрати, які неможливо прямо пов'язати з доходом певного періоду, відображаються у складі витрат того звітного періоду, у якому вони були здійснені.

Доходи (витрати) за одноразовими послугами (комісії за здійсненій обмін валют, надання (отримання) консультацій тощо) визнаються без відображення за рахунками нарахованих доходів (витрат), якщо кошти отримані (сплачені) у звітному періоді, у якому послуги фактично надаються (отримуються).

Доходи (витрати) за безперервними послугами визнаються щомісяця протягом усього строку дії угоди про надання (отримання) послуг і відображаються в бухгалтерському обліку за принципом нарахування.

Доходи (витрати) за послугами, що надаються поетапно, визнаються після завершення кожного етапу операції протягом дії угоди про надання (отримання) послуг і відображаються в обліку за принципом нарахування. Нарахування доходів (витрат) здійснюється з дати оформлення документа, що підтверджує надання (отримання) послуги.

Доходи (витрати) за послугами з обов'язковим результатом визнаються за фактом надання (отримання) послуг або за фактом досягнення передбаченого договором результату.

Витрати на придбання та створення активу, які не можуть бути визнані активом, визнаються витратами.

Банк визнає забезпечення (резерв), яке формується відповідно до вимог Міжнародного стандарту бухгалтерського обліку 37 "Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи", якщо одночасно виконуються такі умови:

- банк має зобов'язання (юридичне чи конструктивне) унаслідок минулої події;
- імовірно, що вибуття ресурсів, що містять економічні вигоди, буде необхідним для виконання зобов'язання;
- можна достовірно оцінити суму зобов'язання.

Банки не повинні визнавати забезпечення для майбутніх операційних збитків
У результаті операційної діяльності в банку виникають такі доходи і витрати:

- процентні доходи і витрати;
- комісійні доходи і витрати;
- прибутки (збитки) від торговельних операцій;
- дохід у вигляді дивідендів;
- витрати на формування спеціальних резервів банку;
- доходи від повернення раніше списаних активів;
- інші операційні доходи і витрати;
- загальні адміністративні витрати;
- податок на прибуток.

Процентні доходи і витрати - операційні доходи і витрати, отримані (сплачені) банком за використання грошових коштів, їх еквівалентів або сум, що заборговані банку (залучені банком), суми яких обчислюються пропорційно часу із застосуванням ефективною ставки відсотка. До них належать:

- доходи (витрати) за операціями з коштами, розміщеними в інших банках (залученими від інших банків);
- доходи (витрати) за кредитами та депозитами, наданими (отриманими) юридичним та фізичним особам, та за іншими фінансовими інструментами, у тому числі за цінними паперами;
- доходи у вигляді амортизації дисконту (премії).

Комісійні доходи і витрати (далі - комісії) - операційні доходи і витрати за наданими (отриманими) послугами, сума яких обчислюється пропорційно сумі активу або зобов'язання чи є фіксованою.

Комісії за наданими (отриманими) послугами залежно від мети їх оцінки та основи обліку пов'язаного з ними фінансового інструменту поділяються на:

1. комісії, що є невід'ємною частиною доходу (витрат) фінансового інструменту. Ці комісії визнаються в складі первісної вартості фінансового інструменту і впливають на визначення сум дисконту та премії за цим фінансовим інструментом. До них належать такі комісії:
 - комісії за ініціювання кредиту, що отримані (сплачені) банком і пов'язані зі створенням або придбанням фінансового інструменту, що не обліковується в торговому портфелі з визнанням переоцінки через прибутки/збитки (комісії за оцінку фінансового стану позичальника; комісії за оцінку гарантій, застав; комісії за обговорення умов інструменту; комісії за підготовку, оброблення документів та завершення операції тощо);
 - комісії, що отримані (сплачені) банком за зобов'язання з кредитування (резервування кредитної лінії) під час ініціювання або придбання кредиту;

- комісії, що отримані (сплачені) банком від випуску боргових зобов'язань, що обліковуються за амортизованою собівартістю.

Комісії, що отримані (сплачені) банком за зобов'язання з кредитування (резервування кредитної лінії) під час ініціювання або придбання кредиту, визнаються невід'ємною частиною доходу (витрат) фінансового інструменту, якщо є ймовірність того, що кредитний договір буде укладено. Якщо строк наданого зобов'язання з кредитування закінчується без надання кредиту, то на кінець строку зобов'язання комісії визнаються комісійними доходами (витратами).

Якщо фінансовий інструмент обліковується за справедливою вартістю із визнанням змін справедливої вартості через прибутки/збитки, то комісії, отримані (сплачені) банком, визнаються комісійними доходами (витратами) під час першого визнання такого фінансового інструменту;

2. комісії, що отримуються (сплачуються) під час надання послуг, визнаються доходами (витратами). До них належать:
 - комісії за розрахунково-касове обслуговування клієнтів;
 - комісії за обслуговування кредитної заборгованості;
 - комісії за резервування кредитної лінії, які розраховуються на пропорційній часу основі протягом строку дії зобов'язання;
 - комісії за управління інвестицією тощо.
3. комісії, що отримуються (сплачуються) після виконання певних дій, визнаються як дохід (витрати) після завершення певної операції. До них належать комісії за розподіл акцій (часток) клієнтів, розміщення цінних паперів за операціями з андеррайтингу, за операціями на валютному ринку та ринку банківських металів для клієнтів, синдикування кредиту, за довічне обслуговування клієнтів тощо.

Банк визнає комісії, що є невід'ємною частиною доходу (витрат) фінансового інструменту, у складі процентних доходів за фінансовим інструментом.

Прибутки (збитки) від торговельних операцій - результат (прибуток чи збиток) від операцій з купівлі-продажу різних фінансових інструментів. У тому числі за операціями з цінними паперами, за операціями з іноземною валютою та банківськими металами банк визнає прибутки та збитки:

- від реалізації фінансових інвестицій;
- від змін в оцінці (переоцінці) інвестицій до справедливої вартості;
- від результату переоцінки активів і зобов'язань в іноземній валюті та банківських металах у разі зміни офіційного курсу гривні до іноземних валют (банківських металів).

Дохід у вигляді дивідендів - дохід, який виникає в результаті використання банком цінних паперів з нефіксованим прибутком.

Витрати на формування спеціальних резервів банку - це витрати на покриття можливих збитків від зменшення корисності активів банку та списання безнадійних активів.

Доходи від повернення раніше списаних активів - кошти, що надійшли для погашення заборгованості, яка була визнана банком безнадійною щодо отримання.

Інші операційні доходи і витрати - доходи і витрати від операцій, що не пов'язані з інвестиційною та фінансовою діяльністю, а також ті, що не включені у вищезазначені групи операційних доходів і витрат, зокрема:

- доходи (витрати) від оперативного лізингу (оренди);
- витрати за послуги аудиту;
- витрати на інкасацію;
- неустойки (штрафи, пені), що отримані (сплачені) за банківськими операціями тощо.

Загальні адміністративні витрати - операційні витрати, пов'язані із забезпеченням діяльності банків. До них належать витрати на утримання персоналу (заробітна плата, витрати на соціальне забезпечення, обов'язкові нарахування, страхування, додаткові виплати, премії, навчання тощо); амортизація необоротних активів; витрати на утримання та експлуатацію основних засобів і нематеріальних активів, інші експлуатаційні та господарські витрати (комунальні послуги, охорона тощо); гонорари за професійні послуги (юридичні, медичні тощо); витрати на зв'язок (поштові, телефонні, факс тощо); сплата податків та інших обов'язкових платежів, крім податку на прибуток та інші витрати, спрямовані на обслуговування та управління банком.

Податок на прибуток - операційні витрати банку, пов'язані із сплатою податку відповідно до чинного законодавства України та з урахуванням вимог міжнародних стандартів бухгалтерського обліку щодо визнання відстрочених податкових зобов'язань та податкових активів.

Порядок застосування методу ефективної ставки відсотка

Процентні доходи і витрати визнаються за рахунками процентних доходів і витрат за класами 6, 7 із застосуванням методу ефективної ставки відсотка. За фінансовими інструментами, до яких ефективна ставка відсотка не застосовується (кредити овердрафт, відновлювальні кредитні лінії, вклади/депозити на вимогу), для визнання процентних доходів банк застосовує номінальну процентну ставку.

Банк використовує аналітичні рахунки з обліку нарахованих доходів (витрат) класів 1, 2, 3 з характеристикою "активно-пасивні" для відображення визнання в бухгалтерському обліку процентних доходів (витрат) за ефективною ставкою відсотка.

Амортизація дисконту (премії) за фінансовими інструментами здійснюється одночасно з нарахуванням процентів.

Будь-які різниці, що виникають між сумою визнаних за ефективною ставкою відсотка процентних доходів (витрат) та нарахованих за номінальною процентною ставкою доходів (витрат) за фінансовими інструментами, придбаними (наданими, отриманими) за номінальною вартістю (без дисконту або премії), відображаються за рахунками з обліку неамортизованого дисконту (премії) у кореспонденції з рахунками з обліку процентних доходів (витрат).

Для розрахунку ефективної ставки відсотка визначаються потоки грошових коштів з урахуванням усіх умов договору за фінансовим інструментом, у тому числі включаються всі комісії та інші сплачені або отримані сторонами суми, що є невід'ємною частиною доходу (витрат) фінансового інструменту. Якщо неможливо достовірно оцінити потоки грошових коштів або

очікуваний строк дії фінансового інструменту, то використовуються потоки грошових коштів, що передбачені відповідним договором, протягом строку дії договору.

Якщо надалі банк переглядає попередні оцінки сум платежів та надходжень за фінансовими інструментами, то він має здійснити коригування балансової вартості фінансового активу чи фінансового зобов'язання для відображення фактичних та переглянутих попередньо оцінених грошових потоків. Банк визначає суму коригування як різницю між балансовою вартістю фінансового інструменту та теперішньою вартістю переглянутих попередньо оцінених майбутніх грошових потоків, дисконтованих за первісною ефективною ставкою відсотка цього фінансового інструменту. Для фінансових інструментів з плаваючою процентною ставкою застосовується ефективна ставка відсотка, що була розрахована під час останньої зміни номінальної процентної ставки відповідно до нових умов. Сума коригування визнається як процентний дохід або витрати, якщо зміна попередньої оцінки грошових потоків не пов'язана зі зменшенням корисності фінансового активу (групи фінансових активів).

Якщо зміна грошових потоків пов'язана зі зменшенням корисності фінансового активу (групи фінансових активів), то банк визнає витрати від зменшення корисності фінансового активу (групи фінансових активів) шляхом формування резерву.

Банк визначає процентний дохід за фінансовим активом, за яким визнано зменшення корисності, як добуток амортизованої собівартості та ефективної ставки, що застосовувалася для дисконтування попередньо оцінених майбутніх грошових потоків під час визначення зменшення корисності цього фінансового активу.

Для розрахунку процентного доходу за фінансовим активом, за яким визнано зменшення корисності, до балансової вартості включається сума резерву на початок відповідного звітного періоду

4.27 Переоцінка іноземної валюти

Функціональною валютою Банку є валюта первинного економічного середовища, в якому працює Банк. Функціональною валютою і валютою подання Банку є національна валюта України – гривня.

Операції в іноземній валюті відображаються у валюті подання шляхом перерахунку суми в іноземній валюті із застосуванням офіційного курсу гривні до іноземних валют на дату визнання активів, зобов'язань, власного капіталу, доходів і витрат.

Всі активи та зобов'язання в іноземній валюті відображаються в балансі з дотриманням розподілу їх на монетарні та немонетарні статті.

Монетарні активи і зобов'язання перераховуються у функціональну валюту Банку за офіційним обмінним курсом НБУ на відповідну звітну дату. Доходи і збитки від курсових різниць, що виникають у результаті розрахунків по операціях і перерахунку монетарних активів і зобов'язань у функціональну валюту за офіційним обмінним курсом НБУ на кінець року, відображаються у фінансовому результаті. Перерахунок за курсами на кінець року не застосовується до немонетарних позицій.

Банк використовував такі курси іноземної валюти для підготовки фінансової звітності, які діяли на кінець відповідних років:

	31 грудня 2016 грн.	31 грудня 2015 грн.
1 Долар США	27,190858	24,000667
1 Євро	28,422604	26,223129
1 Швейцарський франк	26,528471	24,249241
1 Російський рубль	0,45113	0,32931

Активи та зобов'язання в іноземній валюті обліковуються в подвійній оцінці по номіналу в валюті і в гривневому еквіваленті по офіційному курсу НБУ, в балансі відображені за офіційним курсом НБУ на звітну дату.

Реалізований фінансовий результат по обмінним валютним операціям визначається як різниця між курсом продажу валюти і вартістю придбання цієї валюти.

4.28 Активи, що перебувають у довірчому управлінні

Активи та зобов'язання, які Банк утримує від свого імені, але за рахунок третіх сторін, не відображаються у балансі. Для цілей розкриття інформації, до операцій довірчого управління не включаються послуги зберігання цінностей. Комісійні, отримані від операцій довірчого управління, відображаються у складі доходів від виплат та комісійних.

4.29 Виплати працівникам та пов'язані з ними відрахування

Виплати працівникам визнаються як:

- зобов'язання, якщо працівник надав послугу в обмін на виплати, які будуть сплачені в майбутньому;
- витрати, якщо банк споживає економічну вигоду, що виникає внаслідок послуги, наданої працівником в обмін на виплати працівникам.

Виплати працівникам включають:

- a. короткострокові виплати працівникам, такі як заробітна плата працівникам та службовцям, внески на соціальне забезпечення, оплачені щорічні відпустки та тимчасова непрацездатність, участь у прибутку та премії (якщо вони підлягають сплаті протягом дванадцяти місяців після закінчення періоду), а також негрошові пільги (такі як медичне обслуговування, надання житла, автомобілів, а також надання безкоштовних чи субсидованих товарів або послуг) для теперішніх працівників;
- b. виплати по закінченні трудової діяльності, такі як пенсії, інші види пенсійного забезпечення, страхування життя та медичне обслуговування по закінченні трудової діяльності;
- c. інші довгострокові виплати працівникам, включаючи додаткову відпустку за вислугу років або оплачувану академічну відпустку, виплати з нагоди ювілеїв чи інші виплати за вислугу років, виплати за тривалою непрацездатністю, а також

отримання частки прибутку, премії та відстрочену компенсацію, якщо вони не підлягають сплаті повністю протягом дванадцяти місяців після закінчення періоду;

d. виплати при звільненні.

Виплати працівникам включають виплати, які надаються або працівникам, або їх утриманцям, та можуть бути надані у формі грошових виплат (або надання товарів чи послуг) безпосередньо працівникам, їхнім дружинам /чоловікам, дітям чи іншим утриманцям або іншим особам, наприклад, страховим компаніям.

Працівник може надавати послуги суб'єктові господарювання на основі повного робочого дня, неповного робочого дня, постійної зайнятості, періодичної зайнятості та на тимчасовій основі.

Згідно з вимогами законодавства України, Банк утримує суми пенсійних внесків із заробітної плати працівників та сплачує їх до пенсійного фонду України. Така пенсійна система передбачає розрахунок поточних виплат роботодавцем як відповідну частку від поточної загальної суми виплат працівникам. Такі виплати відображаються у періоді, в якому була зароблена відповідна заробітна плата. Після виходу на пенсію працівників всі пенсійні виплати здійснюються із Пенсійного фонду України.

Банк формує резерви під зобов'язання за невикористаними відпустками.

4.30 Інформація за операційними сегментами

Сегмент – це відокремлюваний компонент Банку, який надає продукти або послуги (операційний сегмент), або займається наданням продукції або послуг в окремому економічному регіоні (географічний сегмент) і зазнає ризиків та забезпечує прибутковість, відмінну від тих, які притаманні іншим сегментам. Інформація по сегментах, які отримують більшу частину свого доходу від третіх осіб, та доходи, результати діяльності або активи яких становлять не менше десяти процентів від усіх сегментів, подається окремо від інших сегментів.

Розподілення активів, пасивів, доходів та витрат банку здійснюється за такими сегментами:

- послуги корпоративним клієнтам – обслуговування юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців;
- послуги фізичним особам – обслуговування фізичних осіб.
- інвестційна банківська діяльність (казначейські операції)
- інші сегменти та операції

Основою для розподілу доходів і витрат за сегментами є активні і пасивні операції, які безпосередньо надавались визначеним групам клієнтів.

Виділення доходів та витрат в окремий сегмент відбувалося за критерієм: дохід за сегментом становить 10% або більше від загального доходу.

Перерозподіл ресурсів відбувається за середньозваженою внутрішньою банківською трансфертною ціною, яка розраховується у вигляді відсотка, та визначає ціну на фінансові ресурси в разі їх перерозподілу між сегментами та центрами відповідальності в структурі банку.

Доходами звітного сегмента вважається дохід, який безпосередньо відноситься до сегмента, та відповідна частина доходу банку, що може бути віднесена до сегмента від зовнішньої діяльності або від операцій між іншими сегментами в межах банку.

Витратами звітного сегмента вважаються витрати, пов'язані з основною діяльністю сегмента, що безпосередньо відносяться до нього, та відповідна частина витрат, що можуть бути обґрунтовано віднесені до сегмента, уключаючи витрати від зовнішньої діяльності, та витрати, пов'язані з іншими сегментами в межах банку.

4.31 Операції з пов'язаними особами

Пов'язаними особами з банком вважаються:

контролери банку;

особи, які мають істотну участь у банку, та особи, через яких ці особи здійснюють опосередковане володіння істотною участю у банку;

керівники банку, керівник служби внутрішнього аудиту, керівники та члени комітетів банку;

споріднені та афілійовані особи банку, у тому числі учасники банківської групи;

особи, які мають істотну участь у споріднених та афілійованих особах банку;

керівники юридичних осіб та керівники банків, які є спорідненими та афілійованими особами банку, керівник служби внутрішнього аудиту, керівники та члени комітетів цих осіб;

асоційовані особи фізичних осіб;

юридичні особи, в яких фізичні особи, зазначені в цій частині, є керівниками або власниками істотної участі;

будь-яка особа, через яку проводиться операція в інтересах осіб, зазначених у цій частині, та на яку здійснюють вплив під час проведення такої операції особи, зазначені в цій частині, через трудові, цивільні та інші відносини.

Перелік пов'язаних сторін визначається банком, враховуючи сутність відносин, а не лише юридичну форму (превалювання сутності над формою). Відносини між пов'язаними сторонами це, зокрема, відносини: материнського банку і його дочірніх банків, підприємств; банку-інвестора і його асоційованих підприємств; банку і фізичних осіб, які здійснюють контроль або мають суттєвий вплив на цей банк, а також відносини цього банку з близькими членами родини кожної такої фізичної особи; банку і його керівника та інших осіб, які належать до провідного управлінського персоналу банку, а також близьких членів родини таких осіб.

Ознаки за якими визначаються фізичні або юридичні особи такими, що є пов'язаними з банком особами:

1. За характером взаємовідносин:
 - 1) винятковість;

- 2) економічна залежність;
- 3) спільна інфраструктура;
- 4) недостатня прозорість.

2. За характером операцій:

- 1) мета трансакції та використання коштів;
- 2) документація;
- 3) операційні стандарти;
- 4) заборгованість та кредитоспроможність;
- 5) інструменти внутрішнього контролю;
- 6) відсоткові ставки, комісії та ціни;
- 7) заставне забезпечення та гарантії.

До операцій пов'язаних сторін, зокрема, належать:

- придбання або продаж готової продукції (товарів, робіт, послуг);
- придбання або продаж інших активів;
- операції за агентськими угодами;
- орендні операції;
- операції за ліцензійними угодами;
- фінансові операції;
- надання та отримання гарантій та застав;
- операції з провідним управлінським персоналом та з його близькими членами родини.

Оцінка активів або зобов'язань в операціях пов'язаних сторін здійснюється, зокрема, такими методами:

- порівнюваної неконтрольованої ціни;
- ціни перепродажу;
- "витрати плюс";
- балансової вартості.

За методом порівнюваної неконтрольованої ціни застосовується ціна, яка визначається за ціною на аналогічні товари, готову продукцію, роботи, послуги, що реалізуються не пов'язаному з продавцем покупцеві за звичайних умов діяльності.

За методом ціни перепродажу застосовується ціна готової продукції, товарів, робіт, послуг за вирахуванням відповідної націнки.

За методом "витрати плюс" застосовується ціна, що складається з собівартості готової продукції (товарів, робіт, послуг), яку визначає продавець, і відповідної націнки.

За методом балансової вартості оцінка активів або зобов'язань здійснюється за балансовою вартістю, що визначається згідно з відповідним положенням (стандартом) бухгалтерського обліку.

У фінансовій звітності, зокрема, примітці "Операції пов'язаних сторін" банк зазначає:

- характер відносин між пов'язаними сторонами;
- види та обсяги операцій (сума або частка в загальному обсязі) пов'язаних сторін;
- методи оцінки активів і зобов'язань, що використані в операціях пов'язаних сторін;
- інформацію про операції між асоційованими компаніями, які обліковуються інвестором за методом участі в капіталі.

Якщо одна пов'язана сторона здійснює контроль або перебуває під контролем іншої пов'язаної сторони, то інформація про характер відносин пов'язаних сторін наводиться незалежно від наявності операцій між ними.

4.32 Зміни в обліковій політиці

В 2016 році Банком були внесені зміни в облікову політику в частині посилення внутрішньобанківського контролю, детально описано визнання основних засобів на балансі банку.

В 2015 році Банком були внесені зміни в облікову політику у зв'язку з переходом ведення бухгалтерського обліку в банках України за вимогами МСФЗ. Національним банком України послідовно була проведена робота щодо формування та вдосконалення нормативно-правової бази з питань бухгалтерського обліку операцій банків відповідно до вимог міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та звітності.

В грудні 2015 року Банк виконав перехід до ведення бухгалтерського обліку за вимогами МСФЗ та може стверджувати, що операції Банку на кінець звітного року відображені за МСФЗ.

Вище викладене пояснює, що Банку не потрібно надавати розшифровку впливу змін облікової політики.

4.33 Суттєві облікові судження та оцінки, їх вплив на визнання активів та зобов'язань

Банк використовує оцінки та припущення, які впливають на суми активів та зобов'язань, що відображаються у фінансовій звітності у наступному фінансовому році. Розрахунки та судження постійно оцінюються та базуються на попередньому досвіді керівництва та інших факторах, у тому числі на очікуваннях щодо майбутніх подій, які вважаються обґрунтованими за існуючих обставин. Крім суджень, які передбачають облікові оцінки, керівництво Банку також використовує професійні судження при застосуванні облікової політики. Професійні судження, які чинять найбільш суттєвий вплив на суми, що відображаються у фінансовій звітності, та оцінки, результатом яких можуть бути значні коригування балансової вартості активів та зобов'язань протягом наступного фінансового року, включають:

Безперервність діяльності. Керівництво банку здійснило оцінку можливості подальшої безперервної діяльності Банком та впевнилось в наявності ресурсів та здатності для продовження діяльності в осяжному майбутньому. Керівництву не відомі будь-які невизначеності, що можуть викликати значну невпевненість у можливості банку здійснювати безперервну діяльність. Ця

фінансова звітність була підготовлена на основі припущення, що Банк здатен продовжувати свою діяльність на безперервній основі у найближчому мабутньому.

Збитки від знецінення кредитів та авансів. Банк регулярно аналізує свої кредитні портфелі для оцінки знецінення. При визначенні того, чи необхідно відобразити збиток від знецінення у звіті про фінансові результати, Банк використовує припущення щодо того, чи є у наявності дані, які вказують на зменшення очікуваних майбутніх грошових потоків від кредитного портфелю, яке можна виміряти до того, як це зменшення можна зіставити з конкретним активом у цьому портфелі. Такі ознаки можуть включати існуючі дані, що вказують на негативні зміни платоспроможності позичальників, що входять до складу групи, або національних чи місцевих економічних умов, що співвідносяться з дефолтами по активах у групі. Керівництво використовує оцінки, які базуються на попередньому досвіді збитків для активів із характеристиками кредитного ризику та об'єктивними ознаками знецінення, схожими з даним портфелем, при визначенні майбутніх грошових потоків. Методологія та припущення, що використовуються для оцінки як строків, так і сум майбутніх грошових потоків, регулярно переглядаються для зменшення будь-якої різниці між оцінкою збитків та фактичним досвідом збитків.

Справедлива вартість похідних фінансових інструментів. Справедлива вартість похідних фінансових інструментів, щодо яких немає котирувань на активному ринку, визначається за допомогою методик оцінки. Наскільки це можливо, в цих методиках використовуються лише відкриті дані, проте такі фактори, як кредитний ризик (як власний, так і контрагента), коливання та відповідності вимагають від керівництва робити розрахунки. Зміни припущень щодо цих факторів можуть вплинути на вказану у звітності справедливу вартість. Зміна припущень, не підкріплених наявними ринковими даними, можливим альтернативним варіантом не призвела б до суттєвої зміни суми прибутку, доходів, загальної суми активів чи зобов'язань.

Податкове законодавство. Податкове, валютне та митне законодавство України припускає можливість різних тлумачень.

Початкове визнання операцій з пов'язаними сторонами. У ході звичайної діяльності Банк здійснює операції з пов'язаними сторонами. МСБО 39 вимагає обліковувати фінансові інструменти при початковому визнанні за справедливою вартістю. За відсутності активного ринку таких операцій, для того щоб визначити, чи здійснювались такі операції за ринковими або неринковими ставками, використовуються професійні судження. Підставою для таких суджень є ціноутворення щодо подібних видів операцій з непов'язаними сторонами та аналіз ефективної процентної ставки.

5. Перехід на нові і переглянуті стандарти та тлумачення

Для підготовки цієї фінансової звітності, наведений далі перелік нових або переглянутих стандартів в перший раз стали обов'язковими для фінансового року, що почався 1 січня 2016 року (перелік не включає інформацію про нові або змінені вимоги, які впливають на проміжну фінансову звітність або перше застосування МСФЗ – МСФЗ 14 Рахунки відстрочених тарифних коригувань (випущений у січні 2014 року) - оскільки вони не стосуються фінансової звітності Банку, складеної за МСФЗ).

- Зміни до МСБО 1 із назвою Ініціатива Розкриття (видані в грудні 2014 року) - Зміни, що застосовуються до річних звітних періодів, які починаються 1 січня 2016 року або після цієї дати, роз'яснюють положення стандарту щодо суттєвості та агрегації (узагальнення), представлення проміжних підсумків, структури фінансової звітності і розкриття облікової політики. Зміни не мали суттєвого впливу на фінансову звітність Банку.
- Зміни до МСБО 16 та МСБО 38 із назвою Уточнення прийнятних методів зносу та амортизаційних відрахувань (видані в травні 2014 року) – Зміни, які застосовуються перспективно для річних періодів, що починаються 1 січня 2016 року або після цієї дати, доповнюють положення стандарту та уточнюють, що (i) використання методів обліку доходу для розрахунку амортизації активу є недоречним, тому що дохід від діяльності, яка включає в себе використання активу, як правило, відображає інші фактори ніж використання економічних вигід втілених в активі, а також (ii) дохід загалом вважається недоречною основою для виміру споживання економічних вигід від використання нематеріального активу; однак, це припущення може бути спростовано в певних обмежених обставинах. Ці зміни не мали впливу на фінансову звітність Банку.
- Зміни до МСБО 19 (Щорічні вдосконалення МСФЗ, цикл 2012-2014рр., видані у вересні 2014 року). – Зміни, що застосовуються до річних звітних періодів, які починаються 1 січня 2016 року або після цієї дати, роз'яснюють, що корпоративні облігації високої якості, які використовуються для оцінки ставки дисконтування для виплати винагороди по закінченню трудової діяльності повинні бути виражені в тій самій валюті, що і винагороди, які підлягають виплаті. Ці зміни не мали впливу на фінансову звітність Банку.
- Зміни до МСБО 27 із назвою Метод дольової участі в окремих фінансових звітах (видані в серпні 2014 року).- Зміни, що застосовуються до річних звітних періодів, які починаються 1 січня 2016 року або після цієї дати, відновлюють можливість використання методу дольової участі, що дозволяє компаніям використовувати метод дольової участі для обліку інвестицій в дочірні, спільні та асоційовані компанії у своїй окремій фінансовій звітності. Ці зміни не стосуються Банку, і не мали впливу на його фінансову звітність.
- Зміни до МСФЗ 5 (Щорічні вдосконалення МСФЗ, цикл 2012-2014 рр., видані у вересні 2014 року). Зміни, що застосовуються перспективно до річних звітних періодів, які починаються 1 січня 2016 року або після цієї дати, додають спеціальні положення у випадку, коли компанія робить перекласифікацію активу (або групи вибуття) з призначених на продаж в утримуванні для передачі власникам і навпаки, і у випадках, коли припинено облік активів утриманих для передачі. Ці зміни не мали впливу на фінансову звітність Банку.
- Зміни до МСФЗ 7 (Щорічні вдосконалення МСФЗ цикл 2012-2014 рр., видані у вересні 2014 року). Зміни, що застосовуються до річних звітних періодів, які починаються 1 січня 2016 року або після цієї дати, додають положення для роз'яснення чи продовжує договір з надання послуг участь у переданому активі. Ці зміни не мали суттєвого впливу на фінансову звітність Банку.
- Зміни до МСФЗ 10, МСФЗ 12 та МСБО 28 із назвою Інвестиційні підприємства: застосування винятку консолідації (видані в грудні 2014 року). Зміни, що застосовуються до річних звітних періодів, які починаються 1 січня 2016 року або після цієї дати, уточнюють застосування винятку вимог консолідації для інвестиційних організацій та їх філій. Ці зміни не мали впливу на фінансову звітність Банку.
- Зміни до МСФЗ 11 із назвою Облік придбання часток у спільній діяльності (видані в травні 2014 року). Зміни, що застосовуються перспективно до річних звітних періодів, які починаються 1 січня 2016 року або після цієї дати,

вимагають від покупця частки у спільній діяльності, в якій діяльність утворює бізнес (як це визначено в МСФЗ 3) застосовувати всі принципи бухгалтерського обліку та розкриття інформації для об'єднання бізнесу, визначені МСФЗ 3 та іншими МСФЗ, за винятком тих принципів, які конфліктують з положеннями МСФЗ 11. Зміни стосуються як початкового придбання частки у спільній діяльності, так і придбання додаткової частки у спільній діяльності (в останньому випадку, раніше отримані частки не переоцінюються). Ці зміни не мали впливу на фінансову звітність Банку.

Нові або змінені стандарти, які були видані Радою з МСФЗ, але ще не набули чинності для фінансового року, що почався 1 січня 2016 року

Банк не застосовував наведені далі нові або змінені стандарти, які були видані Радою з МСФЗ, але ще не набули чинності для фінансового року, що почався 1 січня 2016 року (перелік не включає інформацію про нові або змінені вимоги, які впливають на проміжну фінансову звітність або перше застосування МСФЗ, оскільки вони не стосуються фінансової звітності, складеної за МСФЗ).

Банк очікує, що нові стандарти та зміни будуть застосовані при складанні фінансової звітності після набуття ними чинності. Банк оцінив, де це можливо, потенційний вплив всіх нових стандартів та змін, які стануть чинними в майбутніх періодах.

- Зміни до МСФЗ 7 Ініціативи щодо розкриття (випущені в січні 2016 року). Зміни, що застосовуються до річних звітних періодів, які починаються 1 січня 2017 року або після цієї дати, вимагають від підприємств розкривати інформацію, що дозволить користувачам фінансової звітності оцінювати зміни в зобов'язаннях, що виникають від здійснення фінансової діяльності. Очікується, що ці зміни не матимуть суттєвого впливу на фінансову звітність Банку.
- Зміни до МСБО 12 під назвою Визнання відстрочених податкових активів за нереалізованими збитками (випущені у січні 2016 року) – Ці зміни, що застосовуються до річних звітних періодів, які починаються 1 січня 2017 року або після цієї дати, які роз'яснюють, що облік відстрочених податкових активів, пов'язаний з нереалізованими збитками за борговими інструментами, що обліковуються за справедливою вартістю, мали на меті виключити різноманітність застосування на практиці.
- Зміни до МСФЗ 2 під назвою «Класифікація та оцінка транзакцій на основі акцій (випущені в червні 2016 року) – Зміни, що застосовуються до річних звітних періодів, які починаються 1 січня 2018 року або після цієї дати, роз'яснюють вплив умов надання прав на виплати, пов'язані з інструментами капіталу, на оцінку виплат на основі акцій, розрахунки за якими здійснюватимуться грошовими коштами, облік транзакцій щодо виплат на основі акцій (ТВОА) з розрахунками на нетто-основі з урахуванням зобов'язань з податку на репатріацію, та вплив модифікації строків і умов ТВОА, що змінюють класифікацію ТВОА з транзакцій, розрахунки за якими здійснюються грошовими коштами, на транзакції, розрахунки за яким здійснюється акціями.
- МСФЗ 9 Фінансові інструменти (виданий в липні 2014 року). Цей стандарт замінить МСБО 39 (та всі попередні версії МСФЗ 9) і набуває чинності для річних звітних періодів, які почнуться 1 січня 2018 року або після цієї дати. Він містить вимоги щодо класифікації та оцінки фінансових активів і фінансових зобов'язань, знецінення, обліку хеджування та припинення визнання.
- МСФЗ 9 вимагає, щоб усі визнанні фінансові активи в подальшому оцінювались за амортизованою вартістю або за справедливою вартістю (через прибуток чи збиток, або через інший сукупний дохід), в залежності від їх класифікації по відношенню до бізнес-моделі компанії щодо управління фінансовими активами та характеристик договірних грошових потоків за фінансовим активом.
- Для фінансових зобов'язань найбільш значний вплив застосування МСФЗ 9 стосується випадків, коли застосовується варіант оцінки за справедливою вартістю: сума зміни у справедливій вартості фінансового зобов'язання, відображеного як визнане за справедливою вартістю через прибуток або збиток, що спричинена змінами в кредитному ризику цього зобов'язання, визнається в іншому сукупному доході (а не у прибутку чи збитку), якщо це не створює невідповідності у бухгалтерському обліку.
- Для знецінення фінансових активів МСФЗ 9 запроваджує модель "очікуваного кредитного збитку", яка заснована на концепції забезпечення очікуваних втрат при укладенні контракту; більше не буде необхідності мати об'єктивні докази знецінення до визнання кредитного збитку.
- Для обліку хеджування МСФЗ 9 запроваджує досконалу перевірку, яка дозволить фінансовій звітності краще відображати вплив здійснення заходів з управління ризиками при хеджуванні фінансових і не-фінансових ризиків.
- Положення щодо припинення визнання перенесені с МСБО 39 практично без змін.
- Банк очікує, що МСФЗ 9 буде застосований для складання фінансової звітності Банку тоді, коли він стане обов'язковим, і що застосування нового стандарту може мати суттєвий вплив на суми фінансових активів та фінансових зобов'язань у звітності Банку. Наразі Банк здійснює підготовчу роботу до розробки нових процесів, систем і засобів контролю, а також до проведення аналізу бізнес-моделей і контрактних грошових потоків на перехідному етапі, отримує консультації експертів. Очікується, що застосування МСФЗ 9 призведе до змін у класифікації та оцінці фінансових активів Банку, однак надати обґрунтовану оцінку цього впливу на класифікацію та оцінку фінансових активів та зобов'язань Банку до завершення детального аналізу неможливо. МСФЗ 15 Виручка за договорами з клієнтами (виданий в травні 2014 року). Новий стандарт, який набуває чинності для річних періодів, які починаються 1 січня 2018 року або після цієї дати, замінює МСБО 11, МСБО 18 та їх інтерпретації (ПКИ-31 та КИМСФЗ 13, 15, та 18). Він встановлює єдину і всеохоплюючу основу для визнання доходу, однакову для застосування для всіх операцій, галузей і ринків капіталу, з ключовим принципом (на основі п'ятиступінчастої моделі, яка буде застосовуватися до всіх контрактів з клієнтами), розширює розкриття та встановлює нові або вдосконалені положення (наприклад, умови при яких визнається дохід, облік змінної винагороди, витрати на виконання та отримання контракту, тощо). Банк очікує, що МСФЗ 15 буде використовуватись для складання фінансової звітності Банку після того як він стане обов'язковим, і що

застосування нового стандарту може мати вплив на суми звітності, які стосуються доходу Банку. Однак, практично неможливо надати обґрунтовану оцінку цього впливу до завершення детального аналізу.

6. Грошові кошти та їх еквіваленти

Найменування статті	(тис. грн.)	
	На 31 грудня 2016 року	На 31 грудня 2015 року
Готівкові кошти	97 426	91 842
Кошти в Національному банку України (крім обов'язкових резервів)	62 975	26 347
Кореспондентські рахунки та депозити „овернайт” у банках:	375 385	504 908
України	218 222	4 004
Інших країн	157 163	500 904
Усього грошових коштів та їх еквівалентів	535 786	623 097

Кошти в Національному банку України становлять собою суми, розміщені в Національному банку України для забезпечення щоденних розрахунків та інших операцій. Банк повинен утримувати обов'язковий резерв коштів у формі безпроцентного незнижувального залишку, який розраховується як частка від певних зобов'язань Банку. Не існує обмежень щодо використання таких коштів. Однак, якщо вимоги щодо мінімального обов'язкового середнього резерву не дотримуються, то до банку можуть бути застосовані штрафні санкції. Банк зобов'язаний підтримувати мінімальний обов'язків резерв, розрахований як середньозважений залишок на основі щоденних даних протягом місяця.

В цій примітці за 2016 рік кошти в Національному банку України зменшені на суму обов'язкових резервів в розмірі 64 377 тис. грн.

Негрошові операції, зазначені у відповідному рядку Звіту про рух грошових коштів, включали переоцінку активів і пасивів, деномінованих в іноземній валюті, переоцінку активів до їх справедливої вартості та придбання активів шляхом задоволення вимог Банку як заставодержателя.

Необхідно зазначити, що грошові кошти та їх еквіваленти є високоліквідними активами і є не знеціненими.

Валютний та процентний ризики грошових коштів та їх еквівалентів розкрито у Примітці 31. Інформація про операції пов'язаних сторін розкрита у Примітці 36.

7. Фінансові активи, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток

Таблиця 7.1. Фінансові активи, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток

Найменування статті	(тис. грн.)	
	На 31 грудня 2016 року	На 31 грудня 2015 року
Боргові цінні папери:	239 386	47 510
Державні облігації	239 386	47 510
Усього фінансових активів, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	239 386	47 510

Станом на 31 грудня 2016 року цінні папери, що обліковуються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через прибутки або збитки, представлені пакетами ОВДП вартістю 100 000 тис. грн., 5 350 тис.грн., 80 000 тис.грн., та 50 000 тис.грн. Строки погашення цінних паперів, що обліковуються за справедливою вартістю з переоцінкою через прибуток або збиток відповідно липень 2017 року, січень 2019 року, серпень 2018 року, серпень 2019 року. Номінальні процентні ставки за вказаними пакетами цінних паперів складають відповідно 0% , 14,25%, 16,62%, 16,35%.

Станом на 31 грудня 2015 року цінні папери, що обліковуються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через прибутки або збитки, представлені пакетами ОВДП вартістю 15 000 тис. грн., 5 350 тис.грн., та 370 тис.грн. Строки погашення цінних паперів, що обліковуються за справедливою вартістю з переоцінкою через прибуток або збиток вересень 2016 року. Номінальні процентні ставки за вказаними пакетами цінних паперів складають відповідно 9,19% , 14,25%, 16,95%.

Таблиця 7.2. Аналіз кредитної якості боргових цінних паперів, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток за 2016 рік.

Найменування статті	(тис. грн.)		
	Державні облігації	Облігації підприємств	Усього
Боргові цінні папери (за справедливою вартістю), що не прострочені:	239 386	-	239 386
державні установи та підприємства	239 386	-	239 386
Усього фінансових активів, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	239 386	-	239 386

Нараховані доходи за торговими цінними паперами станом на 31 грудня 2016 року становлять 9 716 тис.грн.

Таблиця 7.3. Аналіз кредитної якості боргових цінних паперів, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток за 2015 рік

(тис. грн.)

Найменування статті	Державні облігації	Облігації підприємств	Усього
Боргові цінні папери (за справедливою вартістю), що не прострочені:	47 510	-	47 510
державні установи та підприємства	47 510	-	47 510
Усього фінансових активів, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	47 510	-	47 510

Нараховані доходи за торговими цінними паперами станом на 31 грудня 2015 року становлять 1 003 тис. грн.

Валютний та процентний ризики коштів за торговими цінними паперами розкрито у Примітці 31. Інформація про операції пов'язаних сторін розкрито у Примітці 36.

8. Кредити та заборгованість клієнтів

Таблиця 8.1. Кредити та заборгованість клієнтів

(тис. грн.)

Найменування статті	на 31 грудня 2016 року	на 31 грудня 2015 року
Іпотечні кредити фізичних осіб	2 210 301	2 367 638
Кредити, що надані корпоративним клієнтам	1 901 558	1 787 576
Кредити, що надані малому та середньому бізнесу	967 231	1 033 648
Кредити, що надані фізичним особам	85 910	219 456
Резерв під знецінення кредитів	(1 844 375)	(1 656 042)
Усього кредитів за мінусом резервів	3 320 625	3 752 276

В тому числі нараховані доходи за кредитними операціями станом на 31 грудня 2016 року складають 359 685 тис. грн. (станом на 31 грудня 2015 року: 271 033 тис. грн.).

Станом 31 грудня 2016 року концентрація кредитів, наданих десятьом найбільшим позичальникам - третім особам, складає 1 790 026,5 тис. грн. або 34,6 % загального кредитного портфеля Банку. Резерв під дані кредити складає 182 942,3 тис. грн.

Станом 31 грудня 2015 року концентрація кредитів, наданих десятьом найбільшим позичальникам - третім особам, складає 1 617 796,5 тис. грн. або 29,9 % загального кредитного портфеля Банку. Резерв під дані кредити складає 154 118,4 тис. грн.

В 2016 році внаслідок реалізації своїх прав як заставодержателя за рахунок грошових коштів на рахунках в Банку було погашено кредитну заборгованість клієнтів на суму 350 000 тис. грн.

Таблиця 8.2. Аналіз зміни резервів під заборгованість за кредитами за 2016 рік

(тис. грн.)

Рух резервів	Кредити, що надані корпоративним клієнтам	Кредити, що надані малому та середньому бізнесу	Іпотечні кредити фізичних осіб	Кредити, що надані фізичним особам	Усього
Залишок за станом на 1 січня	153 794	438 306	983 589	80 353	1 656 042
Збільшення / (зменшення) резерву під знецінення протягом року	31 656	119 032	209 032	5 700	365 420
Списання безнадійної заборгованості за рахунок резерву	(11 756)	(84 341)	(150 254)	(79 188)	(325 540)
Відступлення	(3 543)	(15 919)	(23 303)	-	(42 764)
Курсові різниці	11 533	65 817	112 810	1 057	191 217
Залишок за станом на кінець дня 31 грудня	181 683	522 895	1 131 876	7 922	1 844 375

Сума зменшення/збільшення резерву під знецінення кредитів за 2016 рік не відповідає відрахуванням до резерву під знецінення кредитів у Звіті про прибутки і збитки та інший сукупний дохід у зв'язку з їх коригуванням на суму повернення раніше списаних кредитів в розмірі 63 858 тис. грн.

Таблиця 8.3. Аналіз зміни резервів під заборгованість за кредитами за 2015 рік

(тис. грн.)

Рух резервів	Кредити, що надані корпоративним клієнтам	Кредити, що надані малому та середньому бізнесу	Іпотечні кредити фізичних осіб	Кредити, що надані фізичним особам	Усього
Залишок за станом на 1 січня	511 470	299 370	546 435	63 360	1 420 635
Збільшення / (зменшення) резерву під знецінення протягом року	743 671	357 994	702 074	44 740	1 848 479
Списання безнадійної заборгованості за рахунок резерву	(1 281 162)	(357 167)	(523 147)	(33 784)	(2 195 260)
Курсові різниці	179 815	138 109	258 227	6 037	582 188
Залишок за станом на кінець дня 31 грудня	153 794	438 306	983 589	80 353	1 656 042

Сума зменшення/збільшення резерву під знецінення кредитів за 2015 рік не відповідає відрахуванням до резерву під знецінення кредитів у Звіті про прибутки і збитки та інший сукупний дохід у зв'язку з їх коригуванням на суму повернення раніше списаних кредитів в розмірі 45 806 тис. грн.

Таблиця 8.4. Структура кредитів за видами економічної діяльності

(тис. грн.)

Вид економічної діяльності	на 31 грудня 2016 року		на 31 грудня 2015 року	
Виробництво та розподіл електроенергії, газу та води	37 681	0,73%	34 434	0,64%
Операції з нерухомим майном, оренда, інжиніринг та надання послуг	115 926	2,24%	141 812	2,62%
Торгівля, ремонт авто, побутових виробів та предметів особистого вжитку	1 786 279	34,58%	1 283 463	23,73%
Сільське господарство, мисливство, лісове господарство	70 758	1,37%	88 264	1,63%
Добувна промисловість і розроблення кар'єрів, переробна промисловість, постачання електроенергії, газу, водопостачання, каналізація	537 506	10,41%	460 354	8,51%
Оптова та роздрібна торгівля, ремонт автотранспортних засобів, тимчасове розміщування й організація харчування	217 593	4,21%	206 673	3,82%
Фізичні особи	2 296 211	44,46%	2 525 650	46,70%
Інші	103 047	2,00%	667 667	12,35%
Усього	5 165 000	100,00%	5 408 317	100,00%

Стаття «Інші» включає інші, ніж зазначені в таблиці, види економічної діяльності, кожен з яких займає менше 1% в загальному обсязі наданих кредитів.

Банк вважає, що потенційний ризик концентрації, щодо одного контрагента може виникати, коли принаймні 10% вартості чистого кредитного портфелю надаються обмеженому числу боржників.

Таблиця 8.5. Інформація про кредити в розрізі видів забезпечення за 2016 рік

Найменування статті	(тис. грн.)				
	Кредити, що надані корпоративним клієнтам	Кредити, що надані малому та середньому бізнесу	Іпотечні кредити фізичних осіб	Кредити, що надані фізичним особам	Усього
Незабезпечені кредити	159 830	107 627	380 680	51 620	699 756
Кредити, що забезпечені:	1 741 729	859 604	1 829 621	34 290	4 465 244
Грошовими коштами	1 583 227	87 182	135 467	550	1 806 425
Нерухомим майном	158 502	772 153	1 694 155	-	2 624 810
Іншими активами	-	269	-	33 740	34 009
Усього кредитів та заборгованості клієнтів	1 901 558	967 231	2 210 301	85 910	5 165 000

Таблиця 8.6. Інформація про кредити в розрізі видів забезпечення за 2015 рік

Найменування статті	(тис. грн.)				
	Кредити, що надані корпоративним клієнтам	Кредити, що надані малому та середньому бізнесу	Іпотечні кредити фізичних осіб	Кредити, що надані фізичним особам	Усього
Незабезпечені кредити	80 627	93 930	202 238	141 758	518 553
Кредити, що забезпечені:	1 706 948	939 718	2 165 400	77 698	4 889 764
Грошовими коштами	1 032 808	116 783	278 736	3 978	1 432 305
Нерухомим майном	602 081	790 628	1 878 859	287	3 271 855
Іншими активами	72 059	32 307	7 805	73 433	185 604
Усього кредитів та заборгованості клієнтів	1 787 575	1 033 648	2 367 638	219 456	5 408 317

Таблиця 8.7. Аналіз кредитної якості кредитів за 2016 рік

(тис. грн.)

Найменування статті	Іпотечні кредити фізичних осіб	Кредити, що надані корпоративним клієнтам	Кредити, що надані малому та середньому бізнесу	Кредити, що надані фізичним особам	Усього
Непрострочені та незнецінені:	7 265	-	5 984	-	13 250
Кредити малим компаніям	2 095	-	1 200	-	3 296
Інші кредити фіз. особам	5 170	-	4 784	-	9 954
Прострочені, але незнецінені:	22 717	-	7 675	-	30 392
Із затримкою платежу до 31 днів	-	-	-	-	-
Із затримкою платежу від 32 до 92 днів	1 203	-	-	-	1 203
Із затримкою платежу від 93 до 183 днів	19 105	-	560	-	19 665
Із затримкою платежу від 184 до 365 (366) днів	769	-	-	-	769
Із затримкою більше ніж 366 (367) днів	1 640	-	7 115	-	8 755
Знецінені кредити, які оцінені на індивідуальній основі:					
Непрострочені	622 775	845 298	221 588	75 232	1 764 893
Із затримкою платежу до 31 днів	98 458	-	37 675	3 768	139 901
Із затримкою платежу від 32 до 92 днів	113 281	896 431	54 748	1 571	1 066 031
Із затримкою платежу від 93 до 183 днів	100 667	30 903	55 686	790	188 046
Із затримкою платежу від 184 до 365 (366) днів	77 982	-	100 558	1 257	179 797
Із затримкою платежу більше ніж 366 (367) днів	1 167 155	128 926	483 317	3 293	1 782 692
Резерв під знецінення за кредитами	(1 131 875)	(181 683)	(522 895)	(7 922)	(1 844 375)
Усього кредитів за мінусом резервів	1 078 425	1 719 875	444 336	77 988	3 320 625

Таблиця 8.8. Аналіз кредитної якості кредитів за 2015 рік

(тис. грн.)

Найменування статті	Іпотечні кредити фізичних осіб	Кредити, що надані корпоративним клієнтам	Кредити, що надані малому та середньому бізнесу	Кредити, що надані фізичним особам	Усього
Непрострочені та незнецінені:	1 989	-	22 158	535	24 682
Кредити малим компаніям	-	-	22 158	-	22 158
Інші кредити фіз. Особам	1 989	-	-	535	2 524
Прострочені, але незнецінені:	3 560	-	-	58	3 618
Із затримкою платежу до 31 днів	-	-	-	54	54
Із затримкою платежу від 32 до 92 днів	3 560	-	-	4	3 564
Знецінені кредити, які оцінені на індивідуальній основі:					
Непрострочені	795 980	1 634 001	323 463	118 237	2 871 681
Із затримкою платежу до 31 днів	93 987	2 924	55 915	8 340	161 166
Із затримкою платежу від 32 до 92 днів	76 287	-	78 273	3 709	158 269
Із затримкою платежу від 93 до 183 днів	61 504	-	36 881	2 278	100 663
Із затримкою платежу від 184 до 365 (366) днів	191 687	7 327	77 452	7 488	283 954
Із затримкою платежу більше ніж 366 (367) днів	1 142 644	143 324	439 505	78 812	1 804 285
Резерв під знецінення за кредитами	(983 589)	(153 794)	(438 306)	(80 353)	(1 656 042)
Усього кредитів за мінусом резервів	1 384 049	1 633 782	595 341	139 104	3 752 276

Таблиця 8.9. Вплив вартості застави на якість кредиту за 2016 рік

(тис. грн.)

Найменування статті	Балансова вартість	Вартість застави	Вплив застави
Іпотечні кредити фізичних осіб	2 210 301	1 080 768	1 129 533
Кредити, що надані корпоративним клієнтам	1 901 558	1 401 238	500 320
Кредити, що надані малому та середньому бізнесу	967 231	528 424	438 807
Кредити, що надані фізичним особам	85 910	67 076	18 834
Усього кредитів	5 165 000	3 077 506	2 087 494

Таблиця 8.10. Вплив вартості застави на якість кредиту за 2015 рік

(тис. грн.)

Найменування статті	Балансова вартість	Вартість застави	Вплив застави
Іпотечні кредити фізичних осіб	2 367 638	1 282 648	1 084 990
Кредити, що надані корпоративним клієнтам	1 787 575	1 255 006	532 569
Кредити, що надані малому та середньому бізнесу	1 033 648	635 166	398 482
Кредити, що надані фізичним особам	219 456	116 246	103 210
Усього кредитів	5 408 317	3 289 066	2 119 251

Справедлива вартість являє собою суму, на яку можна обміняти фінансовий інструмент при здійсненні поточної операції між двома зацікавленими сторонами, за винятком випадків вимушеного продажу або ліквідації. Найкращим підтвердженням справедливої вартості є ціна інструмента, що котирується на ринку. Справедлива вартість для забезпечення визначається Банком за ринковою вартістю (на підставі висновків незалежних професійних експертів та співробітників Банку, що мають свідоцтво з оцінки), а в разі відсутності даних про ринкову вартість – за відновною вартістю (сучасною собівартістю придбання за вирахуванням суми зносу на дату оцінки).

Станом на 31 грудня 2016 року балансова вартість кредитів та заборгованості клієнтів, що розташовані в АР Крим, складає 61 тис. грн. або 0,002% від балансової вартості кредитів та заборгованості клієнтів та 0,001% балансової вартості активів Банку. Балансова вартість кредитів та заборгованості клієнтів, що розташовані в окремих районах Донецької і Луганської областей, станом на 31 грудня 2016 року складає 460 522 тис. грн., або 13,87% від балансової вартості кредитів та заборгованості клієнтів та 9,041% від балансової вартості активів відповідно (в тому числі, балансова вартість кредитів юридичних осіб складає 456 655 тис. грн., або 13,76% від балансової вартості кредитів та заборгованості клієнтів та 8,97% від балансової вартості активів відповідно та в забезпечення якої прийняті майнові права на грошові кошти на депозитному рахунку в Банку в сумі 220 177 тис. грн.).

Станом на 31 грудня 2015 року балансова вартість кредитів та заборгованості клієнтів, що розташовані в АР Крим, складає 1 004 тис. грн. або 0,027% від балансової вартості кредитів та заборгованості клієнтів та 0,017% балансової вартості активів Банку. Балансова вартість кредитів та заборгованості клієнтів, що розташовані в окремих районах Донецької і Луганської областей, станом на 31 грудня 2015 року складає 402 195 тис. грн., або 10,719% від балансової вартості кредитів та заборгованості клієнтів та 6,932% від балансової вартості активів відповідно (в тому числі, балансова вартість кредитів юридичних осіб складає 391 502 тис. грн., або 10,434% від балансової вартості кредитів та заборгованості клієнтів та 6,748% від балансової вартості активів відповідно в забезпечення якої прийняті майнові права на грошові кошти інших банків в сумі 194 345 тис. грн.).

На балансову вартість зазначених кредитів та заборгованості клієнтів впливає оцінка справедливої вартості заставного майна у вигляді фінансових та нефінансових активів. Відповідно до МСФЗ 13 «Оцінка справедливої вартості» оцінка справедливої вартості нефінансового активу має враховувати здатність Банку генерувати економічні вигоди від володіння активом шляхом найвигіднішого та найкращого його використання або шляхом його продажу. Найвигідніше та найкраще використання нефінансового активу передбачає таке використання активу, яке є фізично можливим, юридично дозволеним та фінансово обґрунтованим, а ціна продажу має відображати наслідки звичайної операції між учасниками ринку на дату оцінки. Приймаючи до уваги ситуацію, що склалася в АР Крим і окремих районах Донецької і Луганської областей, визначення справедливої вартості заставного майна у вигляді нефінансових активів в більшій мірі ґрунтувалось на професійному судженні фахівців з оцінки, ніж на фактичних умовах, що існували в зазначених регіонах.

Це обмеження не стосується застави у вигляді майнових прав на депозит в сумі 220 177 тис. грн., у зв'язку з чим вартість кредитів та заборгованості клієнтів під ризиком у вищевказаних регіонах зменшується на зазначену суму до 240 345 тис. грн. Балансова вартість коштів клієнтів, узятих у забезпечення за кредитними операціями, станом на 31 грудня 2016 складала 1 170 197 тис. грн.

Вартість придбання нефінансових активів шляхом звернення стягнення на заставлене майно за 2016 рік становила 34 204 ,2 тис.грн.

Вартість придбання нефінансових активів шляхом звернення стягнення на заставлене майно за 2015 рік становила 1 055 ,9 тис.грн.

Розмір резерву під знецінення кредитів, який відображений у Звіті про фінансовий стан у рядку «Кредити та заборгованість клієнтів» та цій примітці, власний капітал Банку та його фінансовий результат можуть зазнати впливу від подій і обмежень, що знаходяться поза контролем Банку.

Валютний та процентний ризики кредитів та заборгованості клієнтів розкрито у Примітці 31. Інформація про операції пов'язаних сторін розкрито у Примітці 36.

9. Цінні папери в портфелі банку на продаж

Таблиця 9.1 Цінні папери в портфелі банку на продаж

Найменування статті	(тис. грн.)	
	на 31 грудня 2016 року	на 31 грудня 2015 року
Боргові цінні папери:	650 761	1 006 664
депозитні сертифікати НБУ	650 761	1 006 664
Усього цінних паперів на продаж	650 761	1 006 664

в тому числі нараховані доходи за борговими цінними паперами, що рефінансуються Національним банком України, станом на 31 грудня 2016 року в сумі 761 тис. грн. (на 31 грудня 2015 року в сумі 1 858 тис. грн.)

Станом на 31 грудня 2016 - 2015 роках цінні папери в портфелі банку на продаж складаються з депозитних сертифікатів НБУ.

Таблиця 9.2. Аналіз кредитної якості боргових цінних паперів у портфелі банку на продаж за 2016 рік

Найменування статті	(тис. грн.)	
	Депозитні сертифікати НБУ	Усього
Поточні та незнецінені:	650 761	650 761
державні установи та підприємства	650 761	650 761
Усього боргових цінних паперів у портфелі банку на продаж	650 761	650 761

Таблиця 9.3. Аналіз кредитної якості боргових цінних паперів у портфелі банку на продаж за 2015 рік

Найменування статті	(тис. грн.)	
	Депозитні сертифікати НБУ	Усього
Поточні та незнецінені:	1 006 664	1 006 664
державні установи та підприємства	1 006 664	1 006 664
Усього боргових цінних паперів у портфелі банку на продаж	1 006 664	1 006 664

Валютний та процентний ризики цінних паперів в портфелі банку на продаж розкрито у Примітці 31. Інформація про операції пов'язаних сторін розкрито у Примітці 36.

10. Інвестиційна нерухомість

Таблиця 10.1. Інвестиційна нерухомість, оцінена за методом собівартості за 2016 рік

(тис. грн.)

Найменування статті	Земля	Будівлі	Частина будівлі	Усього
Залишок на початок року:	-	15 202	33 358	48 560
Первісна вартість	-	15 897	36 287	52 185
Знос	-	(533)	(1 635)	(2 168)
Зменшення корисності	-	(162)	(1 295)	(1 457)
Надходження	-	10 411	-	10 411
Капітальні інвестиції на реконструкцію	-	-	105	105
Амортизація	-	(184)	(445)	(629)
Вибуття	-	(1 406)	-	(1 406)
Переведення до складу інвестиційної нерухомості з інших активів	-	-	311	311
Переведення до складу інших активів	-	(10 411)	-	(10 411)
Переведення до складу активів на продаж	-	-	(577)	(577)
Відновлення корисності	-	80	314	394
Залишок за станом на кінець дня 31 грудня	-	13 692	33 065	46 757
Первісна вартість	-	14 459	36 131	50 590
Знос	-	(685)	(2 085)	(2 770)
Зменшення корисності	-	(82)	(981)	(1 063)

Таблиця 10.2. Інвестиційна нерухомість, оцінена за методом собівартості за 2015 рік

(тис. грн.)

Найменування статті	Земля	Будівлі	Частина будівлі	Усього
Залишок на початок року:	-	30 811	36 349	67 160
Первісна вартість	-	31 836	42 941	74 777
Знос	-	(720)	(1 324)	(2 044)
Зменшення корисності	-	(305)	(5 268)	(5 573)
Капітальні інвестиції на реконструкцію	-	-	1	1
Амортизація	-	(328)	(415)	(743)
Вибуття	-	-	(7 188)	(7 188)
Переведення до складу інвестиційної нерухомості з інших активів	-	-	1 988	1 988
Переведення до категорії будівель, займаних власником за первісною вартістю	-	(15 424)	(1 504)	(16 928)
Відновлення корисності	-	143	4 127	4 270
Залишок за станом на кінець дня 31 грудня	-	15 202	33 358	48 560
Первісна вартість	-	15 897	36 287	52 185
Знос	-	(533)	(1 635)	(2 168)
Зменшення корисності	-	(162)	(1 295)	(1 457)

Банк застосовує прямолінійний метод амортизації до інвестиційної нерухомості. Строк корисного використання – 80 років. Ставка амортизації 1,25% річних.

Справедлива вартість інвестиційної нерухомості, визначена на підставі звітів незалежних оцінювачів, станом на 31 грудня 2016 року – 74 680 тис.грн. (станом на 31 грудня 2015 року - 68 704 тис.грн.).

Визначена справедлива вартість інвестиційної нерухомості відноситься до II рівня ієрархії справедливої вартості.

Таблиця 10.3. Суми, що визнані у Звіті про прибутки і збитки та інший сукупний дохід

Суми доходів і витрат	(тис. грн.)	
	за 2016 рік	за 2015 рік
Дохід від оренди інвестиційної нерухомості	2 996	4 531
Усього доходів від операційної оренди	2 996	4 531

Таблиця 10.4. Інформація про мінімальні суми майбутніх орендних платежів за невідмовною операційною орендою, якщо банк є орендодавцем

Період дії операційної оренди	(тис. грн.)	
	на 31 грудня 2016 року	на 31 грудня 2015 року
До 1 року	600	632
Від 1 до 5 років	120	277
Усього платежів, що підлягають отриманню за операційною орендою	720	909

11. Основні засоби та нематеріальні активи

(тис. грн.)

Найменування статті	Земельні ділянки	Будівлі, споруди та передавальні пристрої	Машини та обладнання	Транспортні засоби	Інструменти, прилади, інвентар (меблі)	Інші основні засоби	Інші необоротні матеріальні активи	Незаврені капітальні вкладення в ОЗ та НА	Нематеріальні активи	Усього
Балансова вартість на початок 2015 року:	61	37 814	22 692	2 245	4 929	319	39 076	71	50 509	157 716
Первісна (переоцінена) вартість	61	55 907	77 716	6 124	42 345	7 036	82 106	71	99 625	370 991
Знос на початок попереднього року	-	(18 093)	(55 024)	(3 879)	(37 415)	(6 717)	(43 030)	-	(49 116)	(213 275)
Надходження	-	-	407	-	214	500	394	3 439	1 924	6 878
Переведення з категорії інвестиційна нерухомість	-	16 928	-	-	-	-	-	-	-	16 928
Капітальні інвестиції на добудову основних засобів та вдосконалення	-	151	454	164	-	3	550	3 635	2 341	7 299
Зменшення корисності	-	(1 074)	-	-	-	-	-	-	-	(1 074)
Відновлення корисності	-	5 433	-	-	-	-	-	-	-	5 433
Вибуття	-	(1 003)	(957)	(1 249)	(330)	(13)	(4 384)	(7 103)	-	(15 039)
Переведення до категорії активи для продажу/запаси	-	(775)	-	-	-	-	(617)	-	-	(1 391)
Амортизаційні відрахування	-	(610)	(3 558)	(180)	(803)	(99)	(2 063)	-	(13 529)	(20 841)
Балансова вартість на кінець 2015 року :	61	56 866	19 038	979	4 011	711	32 956	43	41 246	155 909
Первісна (переоцінена) вартість	61	71 579	73 933	1 692	37 810	5 848	69 034	43	103 888	363 887
Знос на кінець 2015 року	-	(14 714)	(54 895)	(712)	(33 799)	(5 138)	(36 078)	-	(62 643)	(207 977)
Надходження	-	-	40	-	62	242	68	1 392	922	2 726
Переведення до категорії інвестиційна нерухомість	-	(311)	-	-	-	-	(105)	-	-	(416)
Капітальні інвестиції на добудову основних засобів та вдосконалення	-	-	976	22	-	-	16	3 286	2 190	6 491
Зменшення корисності	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вибуття	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Переведення до категорії активи для продажу/запаси	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Амортизаційні відрахування	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Найменування статті	Земельні ділянки	Будівлі, споруди та передавальні пристрої	Машини та обладнання	Транспортні засоби	Інструменти, прилади, інвентар (меблі)	Інші основні засоби	Інші необоротні матеріальні активи	Незаврені капітальні вкладення в ОЗ та НА	Нематеріальні активи	Усього
Відновлення корисності		1 988	-	-	-	-	-	-	-	1 988
Вибуття(списання/продаж)	-	(15 332)	(117)	(63)	(823)	(28)	(1 452)	(4 539)	-	(22 354)
Переведення до категорії активи для продажу/запаси	-	(2 966)	-	-	-	-	(196)	(97)	-	(3 259)
Амортизаційні відрахування	-	(754)	(3 326)	(164)	(687)	(177)	(1 876)	-	(13 957)	(20 942)
Балансова вартість на кінець 2016 року:	61	39 491	16 611	774	2 562	748	29 411	85	30 400	120 143
Первісна (переоцінена) вартість	61	52 032	73 853	1 361	28 046	5 491	65 407	85	106 359	332 696
Знос на кінець 2016 року	-	(12 541)	(57 242)	(587)	(25 484)	(4 743)	(35 997)	-	(75 959)	(212 553)

Вартість основних засобів, стосовно яких є передбачені законодавством України обмеження щодо володіння, користування та розпорядження станом на 31 грудня 2016 року складає 400 тис. грн. (2015: 400 тис. грн.)

Протягом 2016 року Банк не оформлював та не передавав у заставу основні засоби та нематеріальних активи.

У Банку відсутні основні засоби, що тимчасово не використовуються та знаходяться на консервації або реконструкції.

Первісна (переоцінена) вартість повністю амортизованих основних засобів станом на 31 грудня 2016 року становить 26 864 тис. грн. (2015: 18 945 тис. грн.).

Нематеріальні активи, щодо яких є обмеження права власності відсутні.

Протягом 2016 року Банк не створював нематеріальні активи.

В 2016 році визнано відновлення корисності нерухомості, яка класифікується як основні засоби на суму 1 988 тис. грн.

В 2015 році визнано зменшення корисності (знецінення) нерухомості яка класифікується як основні засоби на суму 1 074 тис. грн. та відновлення корисності в межах попередньої уцінки на суму 5 433 тис. грн.

Основні засоби, що були вилучені з експлуатації на продаж, станом на 31 грудня 2016 року відсутні.

Справедлива вартість основних засобів визначалась із застосуванням порівняльного, доходного та витратного методів оцінки. Справедлива вартість основних засобів відноситься до II рівня ієрархії.

12. Інші фінансові активи

Таблиця 12.1. Інші фінансові активи

(тис. грн.)

Найменування статті	на 31 грудня 2016 року	на 31 грудня 2015 року
Дебіторська заборгованість за операціями з платіжними картками	2 132	251
Дебіторська заборгованість за операціями з іншими фінансовими інструментами	10	65
Інші фінансові активи	12 702	11 958
Резерв під знецінення інших фінансових активів	(8 884)	(9 251)
Усього інших фінансових активів за мінусом резервів	5 960	3 023

До складу статті "Інші фінансові активи" станом на 31 грудня 2016 року включено 10 057 тис. грн. – дебіторська заборгованість за операціями з клієнтами Банку, 2 645 тис. грн.- дебіторська заборгованість за розрахунками (у 2015 році – включено 9 422 тис.грн – дебіторська заборгованість за операціями з клієнтами Банку, 2 537 тис. грн. - дебіторська заборгованість за розрахунками).

Таблиця 12.2. Аналіз зміни резерву під знецінення інших фінансових активів за 2016 рік

(тис. грн.)

Рух резервів	Інші фінансові активи	Усього
Залишок за станом на 1 січня	9 251	9 251
Збільшення/(зменшення) резерву під знецінення протягом року	(816)	(816)
Списання безнадійної заборгованості	(10)	(10)
Курсові різниці	459	459
Залишок за станом на кінець дня 31 грудня	8 884	8 884

Таблиця 12.3. Аналіз зміни резерву під знецінення інших фінансових активів за 2015 рік

(тис. грн.)

Рух резервів	Інші фінансові активи	Усього
Залишок за станом на 1 січня	692	692
Збільшення/(зменшення) резерву під знецінення протягом року	3 823	3 823
Повернення раніше списаної заборгованості	4 573	4 573
Курсові різниці	163	163
Залишок за станом на кінець дня 31 грудня	9 251	9 251

Таблиця 12.4. Аналіз кредитної якості інших фінансових активів за 2016 рік

(тис. грн.)

Найменування статті	Дебіторська заборгованість за операціями з платіжними картками	Дебіторська заборгованість за операціями з іншими фінансовими інструментами	Інші фінансові активи	Усього
Непрострочена та незнецінена заборгованість:	2 132	-	-	2 132
Малі компанії	2 132	-	-	2 132
Заборгованість знецінена на індивідуальній основі:	-	10	12 702	12 712
із затримкою платежу до 31 дня	-	2	3 652	3 654
із затримкою платежу від 32 до 92 днів	-	-	33	33
із затримкою платежу від 93 до 183 днів	-	-	53	53
із затримкою платежу від 184 до 365 (366) днів	-	8	69	77
із затримкою платежу більше ніж 366 (367) днів із	-	-	8 895	8 895
Усього інших фінансових активів до вирахування резерву	2 132	10	12 702	14 844
Резерв під знецінення інших фінансових активів	-	-	(8 884)	(8 884)
Усього інших фінансових активів за мінусом резерву	2 132	10	3 818	5 960

Таблиця 12.5. Аналіз кредитної якості інших фінансових активів за 2015 рік

(тис. грн.)

Найменування статті	Дебіторська заборгованість за операціями з платіжними картками	Дебіторська заборгованість за операціями з іншими фінансовими інструментами	Інші фінансові активи	Усього
Непрострочена та незнецінена заборгованість:	251	-	10	261
Малі компанії	251	-	10	261
Заборгованість знецінена на індивідуальній основі:	-	65	11 948	12 013
із затримкою платежу до 31 дня	-	9	3 377	3 385
із затримкою платежу від 32 до 92 днів	-	-	44	44
із затримкою платежу від 93 до 183 днів	-	-	330	330
із затримкою платежу від 184 до 365 (366) днів	-	38	476	515
із затримкою платежу більше ніж 366 (367) днів із	-	18	7 721	7 739
Усього інших фінансових активів до вирахування резерву	251	65	11 958	12 274
Резерв під знецінення інших фінансових активів	-	-	(9 251)	(9 251)
Усього інших фінансових активів за мінусом резерву	251	65	2 707	3 023

Валютний та процентний ризики інших фінансових активів розкрито у Примітці 31. Інформація про операції пов'язаних сторін розкрита у Примітці 36.

13. Інші активи

Таблиця 13.1. Інші активи

Найменування статті	(тис. грн.)	
	на 31 грудня 2016 року	на 31 грудня 2015 року
Дебіторська заборгованість з придбання активів	485	348
Передоплата за послуги	5 734	5 968
Майно, що перейшло у власність банку як заставодержателя	81 391	52 053
Інші активи	1 641	2 779
Резерви під інші активи	(721)	(834)
Усього інших активів за мінусом резервів	88 530	60 314

До складу статті Інші активи включено:

1 126 тис. грн. – запаси та 516 тис. грн. – дебіторська заборгованість за податками та обов'язковими платежами, крім податку на прибуток (відповідно в 2015 році: 1 174 тис. грн. – запаси та 1 605 тис. грн. – дебіторська заборгованість за податками та обов'язковими платежами, крім податку на прибуток)

Вартість активів, стосовно до яких є передбачені законодавством України обмеження щодо володіння, користування та розпорядження, станом на 31 грудня 2016 року складає 400 тис. грн (2015 рік – 400 тис. грн..)

Вартість майна, що перейшло у власність Банку як заставодержателя станом на 31 грудня 2016 року складає 81 391 тис.грн. (на 31 грудня 2015 року - 52 053 тис.грн). Протягом 2016 року Банк внаслідок реалізації прав заставодержателя набув прав власності на майно на суму 34 204 тис. грн.(2015 рік - 1 056 тис.грн.).

Банк обліковує нерухоме майно, яке набув у власність шляхом реалізації права заставодержателя, на рахунку 3409 до моменту визнання його необоротними активами, утримуваними для продажу, або у разі до прийняття рішення щодо використання у поточній діяльності, або здавання в оренду.

В 2016 році визнано знецінення майна, що перейшло у власність банку як заставодержателя, на 1 737 тис. грн. та відновлення корисності на 173 тис.грн .

В 2015 році визнано знецінення майна, що перейшло у власність банку як заставодержателя, на 941 тис. грн. та відновлення корисності на 1 392 тис.грн .

Таблиця 13.2. Аналіз зміни резерву під знецінення інших активів за 2016 рік

Рух резервів	(тис. грн.)			
	Дебіторська заборгованість з придбання активів	Передоплата за послуги	Інші активи	Усього
Залишок за станом на початок року	42	791	1	834
Збільшення/ (зменшення) резерву під знецінення протягом року	9	212	(1)	220
Списання безнадійної заборгованості	-	(333)	-	(333)
Залишок за станом на кінець року	51	670	-	721

Таблиця 13.3. Аналіз зміни резерву під знецінення інших активів за 2015 рік

Рух резервів	(тис. грн.)			
	Дебіторська заборгованість з придбання активів	Передоплата за послуги	Інші активи	Усього
Залишок за станом на початок року	181	553	360	1 094
Збільшення/ (зменшення) резерву під знецінення протягом року	(139)	238	(359)	(260)
Залишок за станом на кінець року	42	791	1	834

Валютний та процентний ризики інших активів розкрито у Примітці 31. Інформація про операції пов'язаних сторін розкрита у Примітці 36.

14. Необоротні активи, утримувані для продажу, та активи групи вибуття

Найменування статті	(тис. грн.)	
	на 31 грудня 2016 року	на 31 грудня 2015 року
Необоротні активи, утримувані для продажу:		
Основні засоби	826	1 052
Усього необоротних активів, утримуваних для продажу	826	1 052

В 2016 році визнано відновлення корисності необоротних активів, утримуваних для продажу на суму 61 тис. грн.

В 2015 році визнано зменшення корисності (знецінення) необоротних активів, утримуваних для продажу, на суму 239 тис. грн.

15. Кошти банків

Найменування статті	(тис. грн.)	
	на 31 грудня 2016 року	на 31 грудня 2015 року
Кореспондентські рахунки та депозити овернайт інших банків	13	37
Депозити інших банків:	-	1 338 883
Довгострокові	-	1 338 883
Усього коштів інших банків	13	1 338 920

в тому числі:

- нараховані витрати за довгостроковими депозитами станом на 31 грудня 2016 року – відсутні;

- нараховані витрати за довгостроковими депозитами станом на 31 грудня 2015 року складають 3 120 тис. грн.

Активів, наданих третім особам як забезпечення своїх зобов'язань за отриманими коштами від інших банків станом на 31 грудня 2015 року Банк не мав.

Депозити інших банків, узятих у забезпечення за кредитними операціями, станом на 31 грудня 2016 року – відсутні.

У 2016 році сума депозиту материнського банку була перерахована на рахунки іншої юридичної особи згідно з договорами про переуступку права вимоги.

Балансова вартість депозитів інших банків, узятих у забезпечення за кредитними операціями, станом на 31 грудня 2015 складала 1 202 186 тис. грн.

Валютний та процентний ризики коштів банків розкрито у Примітці 31. Інформація про операції пов'язаних сторін розкрито у Примітці 36.

16. Кошти клієнтів

Таблиця 16.1. Кошти клієнтів

Найменування статті	(тис. грн.)	
	на 31 грудня 2016 року	на 31 грудня 2015 року
Інші юридичні особи:		
Поточні рахунки	2 219 386	1 132 212
Строкові кошти	583 063	455 844
Фізичні особи:		
Поточні рахунки	1 636 323	676 368
Строкові кошти	2 013 575	2 099 263
Поточні рахунки	503 790	439 562
Строкові кошти	1 509 785	1 659 701
Усього коштів клієнтів	4 232 961	3 231 475

в тому числі:

- нараховані витрати за строковими коштами фізичних осіб станом на 31 грудня 2016 року складають 23 165 тис. грн. (на 31 грудня 2015 року – 27 088 тис. грн.);

- нараховані витрати за строковими коштами юридичних осіб станом на 31 грудня 2016 року складають 2 742 тис. грн. (на 31 грудня 2015 року – 3 317 тис. грн.)

Станом на 31 грудня 2016 року концентрація коштів, отриманих від десяти найбільших вкладників-третіх осіб, складає 1 622 281 тис. грн., або 38,33 % загальних коштів клієнтів.

Станом на 31 грудня 2015 року концентрація коштів, отриманих від десяти найбільших вкладників-третіх осіб, складає 328 654 тис. грн., або 10,17% загальних коштів клієнтів.

Балансова вартість коштів клієнтів, узятих у забезпечення за кредитними операціями станом на 31 грудня 2016 склала 1 171 521 тис. грн.

Кошти клієнтів, взяті у забезпечення за кредитними операціями, станом на 31 грудня 2015 – відсутні.

Станом на 31 грудня 2016 року до строкових коштів фізичних осіб включено емітовані Банком депозитні сертифікати балансовою вартістю 35 091 тис. грн., в тому числі, нараховані витрати складають 811 тис. грн.

Станом на 31 грудня 2015 року до строкових коштів фізичних осіб включено емітовані Банком депозитні сертифікати балансовою вартістю 78 735 тис. грн., в тому числі, нараховані витрати складають 936 тис. грн.

Таблиця 16.2. Розподіл коштів клієнтів за видами економічної діяльності

(тис. грн.)

Вид економічної діяльності	на 31 грудня 2016 року		на 31 грудня 2015 року	
	Сума	%	Сума	%
Виробництво та розподіл електроенергії, газу та води	2 466	0,06%	6 013	0,19%
Операції з нерухомим майном, оренда, інжиніринг та надання послуг	293 061	6,92%	216 524	6,70%
Торгівля, ремонт автомобілів, побутових виробів та предметів особистого вжитку	270 648	6,39%	336 498	10,41%
Сільське господарство, мисливство, лісове господарство	15 865	0,37%	9 619	0,30%
Фізичні особи	2 013 575	47,57%	2 099 263	64,96%
Інші	1 637 346	38,68%	563 558	17,44%
Усього коштів клієнтів:	4 232 961	100,00%	3 231 475	100,00%

Відповідно до діючого законодавства Банк зобов'язаний здійснювати відрахування до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб. Розмір відрахувань розраховується щоквартально. Розрахунок регулярного збору здійснюється станом на кінець останнього робочого дня звітного кварталу за базовою річною ставкою, яка становить 0,5 відсотка бази нарахування за вкладками в національній валюті та 0,8 відсотка бази нарахування за вкладками в іноземній валюті. База нарахування для розрахунку регулярного збору визначається як середньозважена за розрахунковий період сума щоденних балансових залишків на рахунках з обліку вкладів та відсотків за ними. Розрахунковим періодом для визначення бази нарахування є звітний квартал поточного року.

Стаття «Інші» включає інші, ніж зазначені в таблиці, види економічної діяльності, кожен з яких займає менше 1% в загальному обсязі коштів клієнтів.

Валютний та процентний ризики коштів клієнтів розкрито у Примітці 31. Інформація про операції пов'язаних сторін розкрита у Примітці 36.

17. Інші залучені кошти

Таблиця 17.1. Інші залучені кошти

(тис. грн.)

Найменування статті	на 31 грудня 2016 року	на 31 грудня 2015 року
Кредити, що отримані від міжнародних та інших фінансових організацій	771	1 008
Усього	771	1 008

в тому числі:

- нараховані витрати станом на 31 грудня 2016 року – 7 тис. грн. (на 31 грудня 2015 року - 9 тис. грн.).

Валютний та процентний ризики інших залучених коштів розкрито у Примітці 31. Інформація про операції пов'язаних сторін розкрита у Примітці 36.

18. Резерви за зобов'язаннями

Таблиця 18.1. Резерви за зобов'язаннями за 2016 рік

(тис. грн.)

Рух резервів	Примітки	Зобов'язання кредитного характеру	Усього
Залишок на 1 січня		32	32
Збільшення/ (зменшення) резерву під знецінення протягом року		599	599
Залишок на кінець дня 31 грудня	36	631	631

Резерви за зобов'язаннями включають в себе резерви за наданими гарантіями у загальній сумі 5 664 тис.грн. термін дії яких – до лютого-березня 2017 року.

Таблиця 18.2. Резерви за зобов'язаннями за 2015 рік

(тис. грн.)

Рух резервів	Примітки	Зобов'язання кредитного характеру	Усього
Залишок на 1 січня		704	704
Збільшення/ (зменшення) резерву під знецінення протягом року		(672)	(672)
Залишок на кінець дня 31 грудня	36	32	32

Резерви за зобов'язаннями включають в себе резерви за наданими гарантіями у загальній сумі 8 435 тис.грн. термін дії яких – до червня-серпня 2016 року.

Валютний та процентний ризику резервів за зобов'язаннями розкрито у Примітці 31. Інформація про операції пов'язаних сторін розкрита у Примітці 36.

19. Інші фінансові зобов'язання

Таблиця 19.1. Інші фінансові зобов'язання

(тис. грн.)

Найменування статті	на 31 грудня 2016 року	на 31 грудня 2015 року
Кредиторська заборгованість за операціями з платіжними картками	5 431	5 935
Кредиторська заборгованість за операціями з іноземною валютою	-	417
Інші фінансові зобов'язання	48 207	526 715
Усього інших фінансових зобов'язань	53 638	532 797

В тому числі станом на 31 грудня 2016 року нараховані витрати складають 12 903 тис. грн. (2015 рік: 11 085 тис. грн.).

В 2016 році зменшення інших фінансових зобов'язань відбулось за рахунок прощення боргу на користь Банку шляхом відмови від майнових прав на кошти, які акумулювалися Банком для перерахування згідно договору про відступлення права вимоги, в сумі 280 188 тис.грн.

Валютний та процентний ризику інших фінансових зобов'язань розкрито у Примітці 31. Інформація про операції пов'язаних сторін розкрита у Примітці 36.

20. Інші зобов'язання

Найменування статті	(тис. грн.)	
	на 31 грудня 2016 року	на 31 грудня 2015 року
Кредиторська заборгованість за податками та обов'язковими платежами, крім податку на прибуток	2 661	1 074
Кредиторська заборгованість за розрахунками з працівниками банку	2 389	4 539
Кредиторська заборгованість з придбання активів	13 374	24 393
Доходи майбутніх періодів	234	261
Зобов'язання з фінансового лізингу (оренди)	287	1 963
Інша заборгованість	5 198	4 351
Усього інших зобов'язань	24 143	36 581

в тому числі:

- кредиторська заборгованість за зборами до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб у сумі 2 661 тис. грн (2015: 4 351 тис. грн).
Станом на 31 грудня 2016 року кредиторська заборгованість за розрахунками з працівниками включає в себе резерв забезпечення оплати відпусток у сумі 2 389 тис. грн. (2015: 4 539 тис. грн.)

Таблиця 20.1. Інформація про мінімальні орендні платежі, що підлягають сплаті за фінансовим лізингом (орендою) та їх теперішню вартість за 2016 рік

Найменування статті	(тис. грн.)		
	Менше ніж 1 рік	Від 1 до 5 років	Усього
Мінімальні орендні платежі за станом на кінець дня 31 грудня	294	-	294
Майбутні фінансові виплати	6	-	6
Теперішня вартість мінімальних орендних платежів за станом на кінець дня 31 грудня	292	-	292

Таблиця 20.2. Інформація про мінімальні орендні платежі, що підлягають сплаті за фінансовим лізингом (орендою) та їх теперішню вартість за 2015 рік

Найменування статті	(тис. грн.)		
	Менше ніж 1 рік	Від 1 до 5 років	Усього
Мінімальні орендні платежі за станом на кінець дня 31 грудня	1 895	135	2 031
Майбутні фінансові виплати	66	2	68
Теперішня вартість мінімальних орендних платежів за станом на кінець дня 31 грудня	1 884	135	2 019

Фінансова оренда - це оренда, умовами якої передбачається передавання всіх ризиків і вигод, пов'язаних з правом власності на актив. Право власності може з часом передаватися або не передаватися.

Оренда класифікується як фінансова у випадку коли:

- наприкінці строку дії лізингу (оренди) право власності або інші речові права на актив переходять до лізингоодержувача;
- лізингоодержувач має право на купівлю цього активу за ціною, яка значно нижча від справедливої вартості на дату реалізації цього права, а на початку строку лізингу (оренди) є обґрунтована впевненість у тому, що це право буде реалізовано;
- строк дії лізингу (оренди) становить більшу частину строку корисного використання активу навіть за умови, що право власності не передаватиметься;
- на початку строку дії лізингу (оренди) теперішня вартість мінімальних лізингових (орендних) платежів майже дорівнює справедливій вартості активу, переданого в лізинг (оренду);

- активи, передані в лізинг (оренду), мають спеціалізований характер, тобто лише лізингоодержувач може користуватися ними без суттєвих модифікацій.

Придбання об'єктів фінансового лізингу здійснюється за справедливою вартістю, передбаченою угодами про фінансовий лізинг.

За угодами фінансового лізингу Банк отримав програмне забезпечення на умовах 6% річних.

Витрати за операціями з фінансовим лізингом визнаються у Звіті про прибутки та збитки та інший сукупний дохід у складі процентних витрат.

Валютний та процентний ризики інших зобов'язань розкрито у Примітці 31. Інформація про операції пов'язаних сторін розкрита у Примітці 36.

21. Статутний капітал та емісійні різниці (емісійний дохід)

(тис.грн.)				
Найменування статті	Кількість акцій в обігу (тис. шт.)	Прості акції	Емісійний дохід	Усього
Залишок на початок попереднього періоду	116 267	1 162 672	887 485	2 050 157
Внески за акціями нового випуску	1 300	13 000	487 955	500 955
Залишок на кінець попереднього періоду (залишок на початок звітного періоду)	117 567	1 175 672	1 375 440	2 551 112
Внески за акціями нового випуску	192 700	1 927 000	-	1 927 000
Залишок на кінець дня звітного періоду	310 267	3 102 672	1 375 440	4 478 112

В 2016 було завершено збільшення капіталу, рішення по якому приймалось Загальними зборами акціонерів №4-2015 від 20.10.2015 (збільшення статутного капіталу на 1 927 000 000 грн. до 3 102 671 970 грн., випуск акцій на 192,7 млн. шт.). Випуск акцій згідно рішення №4-2015 від 20.10.2015 був в 2015 році, оплата частково в 2016 році (у січні та березні 2016 року).

Номінальна вартість однієї акції – 10 грн.

Прості акції, надають їх власникам однакову сукупність прав, включаючи право: брати участь в управлінні Банком (шляхом участі та голосування на Загальних зборах особисто або через своїх представників, шляхом обрання до складу органів управління та контролю Банку особисто або своїх представників, тощо); одержувати інформацію про діяльність Банку у порядку та в обсягах, визначених чинним законодавством України; брати участь у розподілі прибутку Банку та одержувати його частину (дивіденди); у разі ліквідації Банку одержати частку вартості майна Банку, пропорційну частці акціонера у Статутному капіталі; реалізовувати інші права, встановлені Статутом та чинним законодавством України, включаючи право на переважне придбання додатково випущених Банком акцій – лише при приватному розміщенні таких акцій.

У 2015 році Банком було проведено приватне розміщення акцій Банку за результатами якого було розміщено та оплачено 1 300 000 (один мільйон триста тисяч) простих іменних акцій (свідоцтво про реєстрацію випуску акцій №141/1/2014, дата видачі якого 17.06.2015 року).

Середньозважена кількість акцій, які перебували в обігу в 2016 році становила 208 901 тис. шт (2015: 117 287 тис. шт.)

Станом на 31 грудня 2015 року у Звіті про фінансовий стан Банку враховується внесок акціонера за незареєстрованим капіталом Банку в сумі 1 883 232 тис. грн..

22. Резерви переоцінки (компоненти іншого сукупного доходу)

(тис. грн.)		
Найменування статті	за 2016 рік	за 2015 рік
Залишок на початок періоду	-	3 665
Переоцінка цінних паперів в портфелі банку на продаж:	-	(4 564)
Зміни переоцінки до справедливої вартості	-	(13 433)
Рекласифікація у прибуток або збиток при вибутті цінних паперів	-	8 869
Податок на прибуток, пов'язаний із:	-	899
Зміною резерву переоцінки цінних паперів у портфелі банку на продаж	-	899
Усього резервів переоцінки (інший сукупний дохід) за вирахуванням податку на прибуток	-	(3 665)
Залишок на кінець періоду	-	-

23. Аналіз активів та зобов'язань за строками їх погашення

(тис. грн.)

Найменування статті	Примітки	на 31 грудня 2016 року			на 31 грудня 2015 року		
		менше ніж 12 місяців	більше ніж 12 місяців	усього	менше ніж 12 місяців	більше ніж 12 місяців	усього
АКТИВИ							
Грошові кошти та їх еквіваленти	6	535 786	-	535 786	623 097	-	623 097
Кошти обов'язкових резервів у Національному банку		64 377	-	64 377	82 493	-	82 493
Фінансові активи, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	7	229 671	9 715	239 386	47 154	356	47 510
Кредити та заборгованість клієнтів	8	1 920 796	1 399 827	3 320 625	1 394 413	2 357 863	3 752 276
Цінні папери в портфелі банку на продаж	9	650 761	-	650 761	1 006 664	-	1 006 664
Інвестиційна нерухомість	10	-	46 758	46 758	-	48 560	48 560
Дебіторська заборгованість за поточним податком на прибуток		4 305	-	4 305	4 305	-	4 305
Відстрочений податковий актив		16 446	-	16 446	16 446	-	16 446
Основні засоби та нематеріальні активи	11	-	120 144	120 144	-	155 909	155 909
Інші фінансові активи	12	5 960	-	5 960	3 023	-	3 023
Інші активи	13	88 530	-	88 530	60 314	-	60 314
Необоротні активи групи вибуття	14	826	-	826	1 052	-	1 052
Усього активів		3 517 457	1 576 445	5 093 902	3 238 960	2 562 689	5 801 649
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ							
Кошти банків	15	13	-	13	3 158	1 335 762	1 338 920
Кошти клієнтів	16	3 020 581	1 212 380	4 232 961	2 973 327	258 148	3 231 475
Інші залучені кошти	17	-	771	771	-	1 008	1 008
Зобов'язання щодо поточного податку на прибуток		2	-	2	2	-	2
Резерви за зобов'язаннями	18	631	-	631	32	-	32
Інші фінансові зобов'язання	19	53 638	-	53 638	532 797	-	532 797
Інші зобов'язання	20	24 143	-	24 143	36 581	-	36 581
Усього зобов'язань		3 099 008	1 213 152	4 312 159	3 545 897	1 594 918	5 140 815

24. Процентні доходи та витрати

Найменування статті	(тис. грн.)	
	за 2016 рік	за 2015 рік
Процентні доходи за:		
Кредитами та заборгованістю клієнтів	438 888	379 969
Борговими цінними паперами в портфелі банку на продаж	102 820	47 195
Цінними паперами в портфелі банку до погашення	-	126
Коштами в інших банках	1 410	2 232
Торговими борговими цінними паперами	9 877	9 297
Кореспондентськими рахунками в інших банках	3 246	2 400
Усього процентних доходів	556 241	441 219
Процентні витрати за:		
Строковими коштами юридичних осіб	(40 212)	(43 105)
Іншими залученими коштами	(482)	(12 487)
Строковими коштами фізичних осіб	(156 154)	(173 233)
Строковими коштами інших банків	(34 093)	(65 278)
Поточними рахунками	(35 562)	(37 957)
Кореспондентськими рахунками	-	(37)
Зобов'язаннями з фінансового лізингу (оренди)	(47)	(318)
Усього процентних витрат	(266 550)	(332 415)
Чистий процентний дохід/(витрати)	289 691	(108 804)

Процентні доходи за знеціненими кредитами в 2016 році склали 435 377 тис. грн.

Процентні доходи за знеціненими кредитами у 2015 році склали 251 060 тис. грн.

Інформація про процентні доходи та витрати від операцій з пов'язаними сторонами розкрита у Примітці 36.

25. Комісійні доходи та витрати

Найменування статті	(тис. грн.)	
	за 2016 рік	за 2015 рік
Комісійні доходи		
Розрахунково-касові операції	74 945	62 106
Операції з цінними паперами	457	443
Гарантії надані	205	143
За операціями на валютному ринку	8 448	8 269
Інші	2 439	2 060
Усього комісійних доходів	86 494	73 021
Комісійні витрати		
Розрахунково-касові операції	(18 564)	(17 176)
Інші	(5)	(22)
Усього комісійних витрат	(18 569)	(17 198)
Чистий комісійний дохід/витрати	67 925	55 823

в тому числі, комісійні доходи від кредитного обслуговування клієнтів, що не пов'язані зі створенням фінансових інструментів, у сумі 2 346 тис. грн. за 2016 рік; за 2015 рік – 1 890 тис. грн.

Інформація про комісійні доходи та витрати від операцій з пов'язаними сторонами розкрита у Примітці 36.

26. Інші операційні доходи

Найменування статті	(тис. грн.)	
	за 2016 рік	за 2015 рік
Дохід від оренди (суборенди)	2 996	4 543
Дохід від прощення боргу, повернення раніше списаної заборгованості та інших послуг клієнтів	351 258	12 230
Дохід від вибуття основних засобів та нематеріальних активів	217	59
Штрафи, пені, що отримані банком	3 312	3 036
Дохід від первісного визнання фінансового активу	103 108	-
Відновлення корисності основних засобів, інвестиційної нерухомості та запасів	2 443	11 095
Усього операційних доходів	463 334	30 964

Станом на 31 грудня 2016 року дохід від прощення боргу на користь Банку складає 280 188 тис. грн., дохід від повернення раніше списаної заборгованості та інших послуг складає 71 070 тис. грн.

Інформація про інші операційні доходи від операцій з пов'язаними сторонами розкрита у Примітці 36.

27. Адміністративні та інші операційні витрати

Найменування статті	Примітки	(тис. грн.)	
		за 2016 рік	за 2015 рік
Витрати на утримання персоналу		188 635	147 861
Амортизація основних засобів, нематеріальних активів та інвестиційної нерухомості	11,12	7 614	8 055
Витрати на інкасацію та перевезення цінностей		1 492	1 793
Зменшення корисності основних засобів та запасів		1 563	2 254
Анулювання боргу		3 291	14 578
Амортизація програмного забезпечення та інших нематеріальних активів	12	13 957	13 529
Витрати на утримання основних засобів та нематеріальних активів, телекомунікаційні та інші експлуатаційні послуги		69 625	71 518
Витрати на оперативний лізинг (оренду)		42 828	36 537
Професійні послуги		18 898	22 957
Витрати на маркетинг та рекламу		1 811	6 198
Витрати на охорону		1 875	2 256
Відрахування до фонду гарантування вкладів фізичних осіб		22 435	17 894
Витрати на відрядження		1 231	1 648
Сплата інших податків та обов'язкових платежів, крім податку на прибуток		12 897	12 081
Витрати із страхування		634	1 736
Інші		58 116	50 845
Усього адміністративних та інших операційних витрат		446 902	411 740

Стаття «Інші» станом на 31 грудня 2016 року включає суму 45 477 тис. грн за обслуговування інформаційного середовища, решта послуги клієнтам, членські взноси, реклама. Станом на 31 грудня 2015 року стаття «Інші» включає 40 127 тис. грн. за обслуговування інформаційного середовища, решта - послуги клієнтам, членські взноси, реклама.

Станом на 31 грудня 2016 року витрати на утримання персоналу включають суми внесків на загальнообов'язкове державне соціальне страхування у сумі 20 457 тис. грн. (2015: 31 154 тис. грн.).

Інформація про адміністративні та інші операційні витрати за операціями з пов'язаними сторонами розкрита у Примітці 36.

28. Витрати на податок на прибуток

Таблиця 28.1. Витрати на сплату податку на прибуток

Найменування статті	(тис. грн.)	
	за 2016 рік	за 2015 рік
Поточний податок на прибуток		-
Зміна відстроченого податку на прибуток, пов'язана з:	-	(43 880)
виникненням чи списанням тимчасових різниць	-	(43 880)
збільшенням чи зменшенням ставки оподаткування	-	-
Усього витрати податку на прибуток	-	(43 880)

Станом на 31 грудня 2016 року сума поточного податку на прибуток та відстроченого податку розрахована за діючою ставкою оподаткування в 2015 році - 18 % (у 2015 році - 18%).

Таблиця 28.2. Узгодження суми облікового прибутку (збитку) та суми податкового прибутку (збитку).

Найменування статті	(тис. грн.)	
	за 2016 рік	за 2015 рік
Прибуток / збиток до оподаткування	77 141	(1 965 839)
Теоретичні податкові відрахування за відповідною ставкою оподаткування Рядок 2 = рядок 1 x на ставку оподаткування	(13 885)	(353 851)
КОРИГУВАННЯ ОБЛІКОВОГО ПРИБУТКУ (ЗБИТКУ):		
Витрати, які не включаються до суми витрат з метою розрахунку податкового прибутку, але визнаються в бухгалтерському обліку (збитки від анулювання боргу клієнтів, додаткові витрати на персонал, компенсація збитків клієнтам та контрагентам згідно рішень суду, представницькі витрати не рекламного характеру, втрати на фінансові санкції, штрафи, неустойки, витрати на утримання невиробничих основних засобів, витрати на добротність, витрати на пошук та охорону заставного майна, витрати на сплату членських внесків та ін.)	(56 274)	(142 284)
Резерв щодо оцінки відстроченого податкового активу	70 159	452 255
Сума податку на прибуток (збиток)	-	(43 880)

У таблиці показники статей розраховуються, виходячи із діючої ставки оподаткування (18% у 2016 році та 18% в 2015 році).

Таблиця 28.3 Податкові наслідки, пов'язані з визнанням відстрочених податкових активів та відстрочених податкових зобов'язань за 2016 рік

Найменування статті	(тис. грн.)			
	Залишок на 1 січня 2016 року	Визнані в прибутках/збитках	Визнані у в іншому сукупному доході	Залишок на кінець дня 31 грудня 2016 року
Податковий вплив тимчасових різниць, які зменшують (збільшують) суму оподаткування та перенесені податкові збитки на майбутні періоди	16 446	-	-	16 446
Перенесені податкові збитки на майбутні періоди	7 240	-	-	7 240
Основні засоби	9 206	-	-	9 206
Чистий відстрочений податковий актив (зобов'язання)	16 446	-	-	16 446
Визнаний відстрочений податковий актив	23 989	-	-	23 989
Визнане відстрочене податкове зобов'язання	(7 543)	-	-	(7 543)

Таблиця 28.4. Податкові наслідки, пов'язані з визнанням відстрочених податкових активів та відстрочених податкових зобов'язань за 2015 рік

Найменування статті	(тис. грн.)			
	Залишок на 1 січня 2015 року	Визнані в прибутках/збитках	Визнані у в іншому сукупному доході	Залишок на кінець дня 31 грудня 2015 року
Податковий вплив тимчасових різниць, які зменшують (збільшують) суму оподаткування та перенесені податкові збитки на майбутні періоди	59 426	-	-	16 446
Перенесені податкові збитки на майбутні періоди	210 128	(202 888)	-	7 240
Цінні папери	(60 448)	59 549	899	-
Нараховані витрати та інші зобов'язання	2 884	(2 884)	-	-
Основні засоби	14 395	(5 189)	-	9 206
Кредитний портфель	(107 533)	107 533	-	-
Чистий відстрочений податковий актив (зобов'язання)	59 426	(43 880)	899	16 446
Визнаний відстрочений податковий актив	234 950	(210 961)	-	23 989
Визнане відстрочене податкове зобов'язання	(175 524)	167 082	899	(7 543)

29. Прибуток/(збиток) на одну просту та привілейовану акцію

Таблиця 29.1. Чистий та скоригований прибуток/(збиток) на одну просту та привілейовану акцію.

Найменування статті	Примітки	(тис. грн.)	
		на 31 грудня 2016 року	на 31 грудня 2015 року
Прибуток/(збиток), що належить акціонерам – власникам простих акцій банку		77 141	(2 009 719)
Прибуток/(збиток) за рік		77 141	(2 009 719)
Середньорічна кількість простих акцій в обігу (тис. шт.)	21	208 901	117 287
Чистий прибуток/(збиток) на просту акцію, грн.		0,37	(17,14)
Скоригований чистий прибуток/(збиток) на одну просту акцію, грн.		0,37	(17,14)

30. Операційні сегменти

Таблиця 30.1. Доходи, витрати та результати звітних сегментів за 2016 рік

(тис. грн.)

Найменування статті	Найменування звітних сегментів			Інші сегменти та операції	Усього
	Послуги корпоративним клієнтам	Послуги фізичним особам	Інвестицій на банківська діяльність		
Дохід від зовнішніх клієнтів:	192 542	328 178	121 561	463 788	1 106 069
Процентні доходи	156 292	282 596	117 353	-	556 241
Комісійні доходи	36 250	45 582	4 208	454	86 494
Інші операційні доходи	-	-	-	463 334	463 334
Усього доходів сегментів	192 542	328 178	121 561	463 788	1 106 069
Процентні витрати	(59 087)	(173 370)	(34 093)	-	(266 550)
Відрахування до резерву під знецінення кредитів та коштів в інших банках	(40 534)	(259 842)	(1 186)	-	(301 562)
Відрахування до резерву під знецінення дебіторської заборгованості та інших фінансових активів	-	-	-	596	596
Результат від операцій з іншими фінансовими активами, що обліковуються через прибуток або збиток	-	-	9 713	-	9 713
Результат від продажу іноземної валюти позичальникам банку для погашення кредитів	-	(44 737)	-	-	(44 737)
Результат від операцій з іноземною валютою	-	-	18 488	-	18 488
Результат від переоцінки операцій з іноземною валютою	-	-	21 630	-	21 630
Комісійні витрати	(5 033)	(13 536)	-	-	(18 569)
Відрахування до резервів за зобов'язаннями	-	-	-	(1 035)	(1 035)
Адміністративні та інші операційні витрати	(77 796)	(319 990)	(49 116)	-	(446 902)
Результат сегмента: Прибуток/(збиток)	10 092	(483 297)	86 997	463 349	77 141

Таблиця 30.2. Доходи, витрати та результати звітних сегментів за 2015 рік

(тис. грн.)

Найменування статті	Найменування звітних сегментів			Інші сегмент і та операції	Усього
	Послуги корпоративним клієнтам	Послуги фізичним особам	Інвестицій на банківська діяльність		
Дохід від зовнішніх клієнтів:	195 998	251 498	66 325	31 382	545 204
Процентні доходи	169 955	210 014	61 249	-	441 219
Комісійні доходи	26 043	41 484	5 076	418	73 021
Інші операційні доходи	-	-	-	30 964	30 964
Усього доходів сегментів	195 998	251 498	66 325	31 382	545 204
Процентні витрати	(62 874)	(191 739)	(65 315)	(12 487)	(332 415)
Відрахування до резерву під знецінення кредитів та коштів в інших банках	(943 363)	(859 242)	(68)	-	(1 802 673)
Відрахування до резерву під знецінення дебіторської заборгованості та інших фінансових активів	-	-	-	(3 565)	(3 565)
Результат від операцій з іншими фінансовими активами, що обліковуються через прибуток або збиток	-	-	51 636	-	51 636
Результат від продажу цінних паперів у портфелі банку на продаж	-	-	(8 869)	-	(8 869)
Результат від продажу іноземної валюти позичальникам банку для погашення кредитів	-	(33 124)	-	-	(33 124)
Результат від операцій з іноземною валютою	-	-	30 718	-	30 718
Результат від переоцінки операцій з іноземною валютою	-	-	15 514	-	15 514
Комісійні витрати	(5 717)	(11 459)	(22)	-	(17 198)
Відрахування до резервів за зобов'язаннями	-	-	-	672	672
Адміністративні та інші операційні витрати	(148 018)	(213 633)	(50 089)	-	(411 740)
Результат сегмента: Прибуток/(збиток)	(963 974)	(1 057 699)	39 830	16 003	(1 965 839)

Таблиця 30.3. Активи та зобов'язання звітних сегментів за 2016 рік

(тис. грн.)

Найменування статті	Найменування звітних сегментів			Інші сегменти та операції	Усього
	послуги корпоративним клієнтам	послуги фізичним особам	казначейські операції		
АКТИВИ СЕГМЕНТІВ					
Активи сегментів	1 503 004	1 817 685	1 490 246	-	4 810 935
Усього активів сегментів	1 503 004	1 817 685	1 490 246	-	4 810 935
Нерозподілені активи				282 967	282 967
Усього активів	1 503 004	1 817 685	1 490 246	282 967	5 093 902
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ СЕГМЕНТІВ					
Зобов'язання сегментів	854 934	2 013 575	1 364 465	-	4 232 974
Усього зобов'язань сегментів	854 934	2 013 575	1 364 465	-	4 232 974
Нерозподілені зобов'язання				79 185	79 185
Усього зобов'язань	854 934	2 013 575	1 364 465	79 185	4 312 159
ІНШІ СЕГМЕНТНІ СТАТТІ					
Капітальні інвестиції	3 437	14 141	2 172	-	19 750
Амортизація	(3 749)	(15 428)	(2 368)	-	(21 545)
Відновлення корисності, що відображене протягом року у Звіті про прибутки і збитки та інший сукупний дохід	288	1 868	455	-	2 616
Зменшення корисності, що відображене протягом року у Звіті про прибутки і збитки та інший сукупний дохід	(191)	(1 240)	(302)	-	(1 737)

Таблиця 30.4. Активи та зобов'язання звітних сегментів за 2015 рік

(тис. грн.)

Найменування статті	Найменування звітних сегментів			Інші сегменти та операції	Усього
	послуги корпоративним клієнтам	послуги фізичним особам	казначейські операції		
АКТИВИ СЕГМЕНТІВ					
Активи сегментів	1 430 692	2 320 829	1 759 768	-	5 511 289
Усього активів сегментів	1 430 692	2 320 829	1 759 768	-	5 511 289
Нерозподілені активи	-	-	-	290 360	290 360
Усього активів	1 430 692	2 320 829	1 759 768	290 360	5 801 649
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ СЕГМЕНТІВ					
Зобов'язання сегментів	870 430	2 099 263	1 601 708	-	4 571 401
Усього зобов'язань сегментів	870 430	2 099 263	1 601 708	-	4 571 401
Нерозподілені зобов'язання	-	-	-	569 414	569 414
Усього зобов'язань	870 430	2 099 263	1 601 708	569 414	5 140 815
ІНШІ СЕГМЕНТНІ СТАТТІ					
Капітальні інвестиції	5 104	7 372	1 701	-	14 177
Амортизація	(7 770)	(11 224)	(2 590)	-	(21 584)
Зменшення корисності, що відображене протягом року у Звіті про прибутки і збитки та інший сукупний дохід	(812)	(1 172)	(270)	-	(2 254)
Відновлення/зменшення корисності, що відображене протягом року у Звіті про прибутки і збитки та інший сукупний дохід	3 995	5 769	1 331	-	11 095

Таблиця 30.5. Інформація про географічні регіони

(тис. грн.)

Найменування статті	за 2016 рік			за 2015 рік		
	Україна	Інші країни	усього	Україна	Інші країни	Усього
Доходи від зовнішніх клієнтів	1 106 069	-	1 106 069	545 204	-	545 204
Основні засоби	120 143	-	120 143	155 909	-	155 909

31. Управління фінансовими ризиками

Функція управління ризиками в Банку здійснюється стосовно фінансових ризиків (кредитного, ринкового, географічного, валютного, ризику ліквідності та ризику процентної ставки), а також операційних та юридичних ризиків. Основними цілями управління фінансовими ризиками є визначення лімітів ризику й нагляд за тим, щоб ці ліміти не перевищувались. Управління операційними та юридичними ризиками має на меті забезпечення належного функціонування внутрішніх процедур та політики, що спрямовані на мінімізацію цих ризиків.

Кредитний ризик

Кредитний ризик є ризиком понесення збитку внаслідок невиконання позичальником або контрагентом своїх зобов'язань за фінансовою угодою. Кредитний ризик виникає, головним чином, у результаті здійснення Банком операцій з кредитування та внаслідок інших угод з контрагентами, які призводять до виникнення фінансових активів.

Загальні засади, принципи та підходи до управління кредитним ризиком визначаються системою внутрішніх документів Банку: політик, положень та інструкцій.

При оцінці кредитного ризику розділяється індивідуальний та портфельний кредитний ризик.

Джерелом індивідуального кредитного ризику є окремих, конкретний контрагент Банку – позичальник, боржник, емітент цінних паперів. Оцінка індивідуального кредитного ризику передбачає оцінку кредитоспроможності такого окремого контрагента, тобто його індивідуальну спроможність своєчасно та в повному обсязі розрахуватися за прийнятими зобов'язаннями.

Джерелом портфельного кредитного ризику виступає сукупна заборгованість Банку за операціями, яким притаманний кредитний ризик – портфель продуктів, портфель цінних паперів, портфель дебіторської заборгованості тощо. Оцінка портфельного кредитного ризику передбачає оцінку концентрації та диверсифікації активів Банку.

Управління та контроль кредитного ризику здійснюється шляхом встановлення ліміту фінансування на кожного позичальника/контрагента, групу пов'язаних позичальників/контрагентів та наступний моніторинг, який здійснюється на регулярній основі. Ліміти кредитного ризику за продуктами затверджуються відповідними уповноваженими органами Банку.

Для цілей оцінки кредитного ризику щодо контрагентів Банк використовує нормативні документи НБУ, відповідно до яких щомісячно здійснює класифікацію кредитного портфелю за категоріями якості та формує резерви, а також щоквартально визначає фінансовий стан позичальників-юридичних осіб та не рідше ніж один раз на рік визначає фінансовий стан позичальників – фізичних осіб.

Для клієнтів сегменту великого корпоративного бізнесу та сегменту малого та середнього бізнесу Банк додатково застосовує внутрішні процедури оцінки прийнятого на себе кредитного ризику (рейтингові моделі) та з метою визначення умов подальшої співпраці з позичальниками та у відповідності до визначеного рейтингу встановлює періодичність перегляду відносин з клієнтами. Рейтинг встановлюється в залежності від фінансових показників діяльності позичальника та оцінки його якісних показників клієнта (позиція на ринку, якість менеджменту тощо).

Оцінка та прийняття рішень щодо кредитного ризику є повністю централізованими в Банку. Кредитні заявки від менеджерів по роботі з клієнтами розглядаються спочатку фахівцями Департаменту з ризиків, Юридичним департаментом та Департаментом безпеки, а потім передаються на розгляд відповідних колегіальних органів в Головному банку для затвердження ліміту.

Прийняття рішень щодо кредитних ризиків делеговано Правлінням Банку відповідним спеціалізованим колегіальним органам – кредитним комітетам декількох рівнів.

Для оптимізації управління кредитним ризиком Банком вживаються відповідні заходи, зокрема:

- підвищення вимог до якості застави та покриття;
- активна співпраця з колекторськими компаніями;
- концентрація на існуючих клієнтах на основі «підходу, що ґрунтується на відносинах»;

- здійснення постійного моніторингу кредитної операції.

Кредитний ризик за міжбанківськими операціями

Стратегія розвитку банку передбачає, що основний обсяг активів банку буде розміщено в реальний сектор економіки, при цьому суми за міжбанківськими операціями складають відносно невелику частку від загальної суми активів Банку. Банк встановлює ліміти окремо по кожному банку-контрагенту за результатами аналізу їх фінансової звітності (як щорічної, що підтверджена зовнішнім аудитором так і щомісячних звітів, що готуються на вимогу регулятора) та будь-якої не фінансової інформації, в тому числі, інформації про акціонерів, клієнтів, позиції на ринку та ін. Кредитний комітет вищого рівня затверджує та переглядає ліміти на банки-контрагенти

Моніторинг кредитного ризику

Відповідні підрозділи банку несуть відповідальність за дотримання затверджених на кредитному комітеті лімітів кредитування, а також виконання клієнтом умов кредитних договорів.

Процес моніторингу здійснюється за такими основним напрямками:

- моніторинг фінансового стану та визначення класу клієнта (позичальника, поручителя, гаранта);
- контроль виконання позичальником грошових зобов'язань перед Банком;
- контроль цільового використання кредиту;
- контроль за страхуванням майна, переданого в забезпечення;
- моніторинг застави (іпотеки);
- аналіз наявності первинних ознак можливих фінансових та інших ускладнень, моніторинг та робота з проблемними кредитами;
- контроль виконання ковенант та умов кредитного договору;

Окремий підрозділ Департаменту ризиків контролює виконання умов надання кредитів, що включає перевірку документів на предмет виявлення розбіжностей і протиріч з прийнятим відповідним кредитним комітетом рішенням, існуючими процедурами Банку та чинним законодавством України.

Управлінський персонал Банку здійснює аналіз залишків непогашених кредитів та відслідковує прострочені кредити. Процедури подальшого контролю включають контакти з боржниками, розробку планів реструктуризації, здійснення юридичних дій та звернення стягнення на об'єкти застави. У складі Департаменту з ризиків створений спеціальний підрозділ - Управління по роботі з проблемною заборгованістю.

Кредитний ризик позабалансових зобов'язань

Кредитні ризики за позабалансовими фінансовими інструментами визначається як можливість зазнати збитків внаслідок неможливості виконання умов фінансового інструменту іншою стороною відповідно до умов договору. Банк застосовує ті ж самі кредитні політики в оцінці умовних зобов'язань, що і для балансових фінансових інструментів, а саме: дотримання процедур затвердження кредитних заявок, контролю за дотримання кредитних лімітів та процедур моніторингу.

Дотримання нормативів кредитного ризику

Банк оцінює кредитні ризики та управляє ними також на основі нормативів, встановлених Національним Банком України.

Протягом звітного року було порушено норматив максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента (Н7) та норматив великих кредитних ризиків (Н8), що пов'язано з переоцінкою рахунків в іноземній валюті у зв'язку зі зростанням курсу іноземних валют. В той же час вказані нормативи були дотримані на дату укладання договорів/здійснення кредитних операцій.

Протягом звітного року Банком було дотримано норматив максимального розміру кредитного ризику за операціями з пов'язаними з банком особами (Н9).

Станом на 31.12.2016 нормативи кредитного ризику мали такі фактичні значення:

- норматив максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента (Н7) – 62,99% (нормативне значення не має перевищувати 25%);
- норматив великих кредитних ризиків (Н8) – 202,96% (максимальне значення – не більш ніж 800%);
- норматив максимального розміру кредитного ризику за операціями з пов'язаними з банком особами (Н9) – 1,77% (максимальне значення – не більш ніж 25%).

Станом на 31.12.2015 нормативи кредитного ризику мали такі фактичні значення:

- норматив максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента (Н7) – 40,73% (нормативне значення не має перевищувати 25%);
- норматив великих кредитних ризиків (Н8) – 145,68% (максимальне значення – не більш ніж 800%);
- норматив максимального розміру кредитного ризику за операціями з пов'язаними з банком особами (Н9) – 2,1% (максимальне значення – не більш ніж 25%).

Ринковий ризик та його складові

Банк наражається на ринковий (ціновий) ризик внаслідок неочікуваних змін ринкових цін на активи, що перебувають на його балансі або обліковуються на позабалансових рахунках. Втім, окрім наявності ризик-факторів, які не перебувають під безпосереднім контролем Банку, та ступеню їх волативності, необхідною передумовою ринкового ризику є існування відкритої валютної позиції, що визначає ступінь чутливості фінансової установи до коливань ринкових індикаторів.

Метою управління ринковим ризиком є досягнення запланованого рівня прибутковості Банку за прийнятого для акціонера рівня ризику, тобто мінімізації втрат від неочікуваних коливань процентних ставок та валютних курсів.

Валютний ризик

Керівництво встановлює ліміти щодо рівня прийнятого ризику в розрізі валют і в цілому на кінець кожного дня та контролює їх дотримання на щоденній основі.

Враховуючи, що істотна частка валюти балансу Банку деномінована у іноземних валютах, Банк приділяє особливу увагу оцінці та контролю за рівнем власної вразливості валютному ризику.

На думку менеджменту валютний ризик для Банку проявляється у двох ключових характеристиках, природа яких є протилежною та до певної міри нівелює одна одну:

Перша, і найбільш небезпечна для Банку характеристика, полягає у тому, що у випадку істотного знецінення національної валюти відносно іноземних валют зростає вразливість клієнтів Банку внаслідок збільшення боргового навантаження на останніх. У цьому випадку рівень доходів клієнтів може виявитись недостатнім для виконання власних зобов'язань перед Банком, що матиме негативний вплив на діяльність останнього. При протилежному сценарії (знеціненні іноземних валют відносно національної валюти) Банк не має підстав очікувати погіршення якості обслуговування боргів з боку позичальників та негативного впливу на Банк від цієї складової.

Другою характеристикою валютного ризику, яка матиме вплив на діяльність Банку є ефект переоцінки статей на доходи і капітал Банку. Вплив цієї характеристики полягає у зростанні гривневого еквіваленту від позитивного розміру процентної маржі, якого прагне отримувати Банк у випадку істотного знецінення національної валюти відносно іноземних валют. При цьому адекватність власного капіталу, деномінованого у національній валюті, буде знижуватись, що буде тягнути за собою необхідність проведення додаткової капіталізації Банку. У протилежному випадку (знеціненні іноземних валют відносно національної валюти) розмір процентної маржі Банку буде скорочуватись, натомість адекватність капіталу Банку зберігатиметься на певному сталому рівні без необхідності його коригування додатковими грошовими коштами.

Менеджмент вважає, що вразливість Банку валютному ризику істотною мірою залежить від комбінації таких факторів як питома вага активів / зобов'язань, деномінованих у іноземних валютах у структурі балансу Банку, тривалість періоду протягом якого відбуваються коригування, рівня та інтенсивності коливань валюти обмінних курсів, адекватність реалізованих Банком захисних механізмів щодо недопущення вразливості власних клієнтів валютному ризику, поміркованості політики центральних органів влади щодо курсоутворення, жорсткості протекціоністської політики в питаннях лібералізації валютного та товарного ринку, макроекономічних умов існування країни, ступеня інтеграції України до міжнародного вільного економічного простору, а також зовнішньоекономічної кон'юнктури, тощо.

Вважаємо за доцільне зазначити, що проведені Банком тестування та моделювання окремих характеристик діяльності Банку можуть відрізнятися від критеріїв, оцінок та результатів третіх сторін. В цьому звіті менеджмент відкриває ті факти, які матимуть найбільшу імовірність реалізації у реальному середовищі.

Таблиця 31.1. Аналіз валютного ризику

(тис. грн.)

Найменування валюти	на 31 грудня 2016 року			на 31 грудня 2015 року		
	монетарні активи	монетарні зобов'язання	чиста позиція	монетарні активи	монетарні зобов'язання	чиста позиція
Долари США	2 248 485	2 247 803	681	2 651 630	2 379 150	272 480
Євро	261 988	263 161	(1 173)	176 549	296 655	(120 106)
Швейцарські франки	393 861	411 162	(17 300)	774 880	767 934	6 946
Фунти стерлінгів	3 262	3 598	(337)	3 909	3 809	100
Інші	4 921	3 414	1 506	2 580	2 882	(302)
Усього	2 912 519	2 929 142	(16 623)	3 609 548	3 450 430	159 118

Таблиця 31.2. Зміна прибутку або збитку та власного капіталу в результаті можливих змін офіційного курсу гривні до іноземних валют, що встановлені на звітну дату, за умови, що всі інші змінні характеристики залишаються фіксованими (тис. грн.)

Найменування статті	за 31 грудня 2016 року		за 31 грудня 2015 року	
	вплив на прибуток/ (збиток)	вплив на власний капітал	вплив на прибуток/ (збиток)	вплив на власний капітал
Зміцнення долара США на 25%	170	170	68 120	68 120
Послаблення долара США на 25%	(170)	(170)	(68 120)	(68 120)
Зміцнення євро на 25%	(293)	(293)	(30 027)	(30 027)
Послаблення євро на 25%	293	293	30 027	30 027
Зміцнення швейцарського франка на 25%	(4 325)	(4 325)	1 736	1 736
Послаблення швейцарського франка на 25%	4 325	4 325	(1 736)	(1 736)
Зміцнення фунта стерлінгів на 25%	(84)	(84)	25	25
Послаблення фунта стерлінгів на 25%	84	84	(25)	(25)
Зміцнення інших валют на 25%	377	377	(76)	(76)
Послаблення інших валют на 25%	(377)	(377)	76	76

Таблиця 31.3. Зміна прибутку або збитку та власного капіталу в результаті можливих змін офіційного курсу гривні до іноземних валют, що встановлений як середньозважений валютний курс, за умови, що всі інші змінні характеристики залишаються фіксованими (тис. грн.)

Найменування статті	за 2016 рік		за 2015 рік	
	вплив на прибуток/ (збиток)	вплив на власний капітал	вплив на прибуток/ (збиток)	вплив на власний капітал
Зміцнення долара США на 25%	160	160	62 184	62 184
Послаблення долара США на 25%	(160)	(160)	(62 184)	(62 184)
Зміцнення євро на 25%	(292)	(292)	(27 790)	(27 790)
Послаблення євро на 25%	292	292	27 790	27 790
Зміцнення швейцарського франка на 25%	(4 232)	(4 232)	1 630	1 630
Послаблення швейцарського франка на 25%	4 232	4 232	(1 630)	(1 630)
Зміцнення фунта стерлінгів на 25%	(87)	(87)	23	23
Послаблення фунта стерлінгів на 25%	87	87	(23)	(23)
Зміцнення інших валют на 25%	360	360	(84)	(84)
Послаблення інших валют на 25%	(360)	(360)	84	84

Відсотковий ризик

Банк наражається на ризик у зв'язку з впливом коливань домінуючих рівнів ринкової процентної ставки на його фінансовий стан та грошові потоки. Процентна маржа може збільшуватися в результаті таких змін, але може також зменшуватися або приносити збитки в разі несподіваних змін. У поданій нижче таблиці наведено загальний аналіз відсоткового ризику

Таблиця 31.4. Загальний аналіз відсоткового ризику

Найменування статті	(тис. грн.)				
	На вимогу і менше 1 міс.	Від 1 до 6 міс.	Від 6 до 12 міс.	Більше року	Усього
на 31 грудня 2016 року					
Усього фінансових активів	2 014 962	1 409 544	81 787	704 480	4 210 773
Усього фінансових зобов'язань	1 672 714	1 371 551	499 234	689 476	4 232 975
Чистий розрив за процентними ставками на кінець попереднього періоду	342 248	37 993	(417 447)	15 004	(22 202)
на 31 грудня 2015 року					
Усього фінансових активів	1 398 600	499 787	1 132 529	1 775 534	4 806 450
Усього фінансових зобов'язань	1 778 527	666 274	531 682	1 593 911	4 570 394
Чистий розрив за процентними ставками на кінець попереднього періоду	(379 927)	(166 487)	600 847	181 623	236 056

Банк наражається на ризик, пов'язаний з впливом зміни процентних ставок на грошові потоки, переважно через активи та зобов'язання з процентною ставкою, яка встановлюється в залежності від зміни ринкових процентних ставок.

Ідентифікація джерел ризику здійснюється шляхом аналізу існуючої структури процентних активів та пасивів. Банк здійснює оцінку процентного ризику на підставі аналізу чутливості до зміни відсоткових ставок, тобто, змін ринкової вартості інструментів та портфелів в результат загальної зміни кривої дохідності на певне число базисних пунктів. Відповідно до методології використувані сценарії включають зсув всієї кривої на 1 процентний пункт (+/- 100 базисних пунктів). Чутливість процентних ставок обчислюється на підставі сценарію, відповідно до якого всі криві процентних ставок вважаються такими, що змінюються однаково незалежно від фінансового інструмента або валюти. Оцінки включають процентний ризик за всіма позиціями Банку за інструментами з фіксованою та плаваючою процентною ставкою.

Аналіз процентних розривів за строками до погашення виступає показником для визначення величини процентного ризику тобто зміни процентного доходу внаслідок зміни ставок або втрата доходу з певною ймовірністю за методом «дохід-під-ризиком».

Ці активи та зобов'язання показані у таблиці вище як інструменти, за якими дати перегляду процентних ставок, передбачені угодою, настають у короткостроковій перспективі. Банк наражається на ризик впливу змін процентних ставок на справедливую вартість у результаті своєї діяльності з надання активів та залучення зобов'язань за фіксованими процентними ставками; в основному ці активи та зобов'язання показані у таблиці вище як інструменти, за якими дати перегляду процентних ставок, передбачені угодою, настають у довгостроковій перспективі. На практиці процентні ставки, які згідно з контрактами фіксуються як для активів, так і для зобов'язань, часто переглядаються за погодженням сторін для врахування поточних ринкових умов.

Керівництво Банку встановлює ліміти на рівні розриву строків перегляду процентних ставок, які регулярно контролюються. За відсутності будь-яких наявних інструментів хеджування, Банк зазвичай прагне досягти відповідності своїх процентних ставок.

Таблиця 31.5. Моніторинг процентних ставок за фінансовими інструментами

На 31 грудня 2016 року Банк мав наступну структуру середньозважених процентних ставок за основними валютами для монетарних фінансових інструментів, за якими нараховуються проценти. Процентні ставки за кожним фінансовим інструментом розраховані як середньозважені процентні ставки, передбачені договорами на дату балансу.

(% річних)

Найменування статті	на 31 грудня 2016 року				на 31 грудня 2015 року			
	гривня	долари США	євро	інші	гривня	долари США	Євро	Інші
АКТИВИ								
Грошові кошти та їх еквіваленти	-	-	-	-	-	-	-	-
Фінансові активи, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	9,45%	-	-	-	10,64%	-	-	-
Кредити та заборгованість клієнтів	14,50%	10,25%	12,43%	9,77%	19,76%	9,82%	12,07%	9,08%
Боргові цінні папери в портфелі банку на продаж	13,57%	-	-	-	19,04%	-	-	-
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ								
Кошти банків	-	-	-	-	-	2,64%	-	1,43%
Кошти клієнтів:								
поточні рахунки	3,53%	1,74%	0,8%	-	5,43%	2,62%	1,59%	0,00%
строкові кошти	15,26%	4,05%	3,85%	1,38%	18,01%	7,24%	6,27%	0,12%
Інші залучені кошти	15,30%	-	-	-	-	-	-	-

За плаваючою ставкою нараховуються проценти за такими статтями активів і зобов'язань як кредити позичальників-корпоративних клієнтів, яким проценти нараховуються за ставкою LIBOR + індивідуальна премія за ризик (ставка переглядається кожні три місяці); залишки на рахунках Ностро та Лоро; кредити, отримані від материнської компанії в якості міжбанківських кредитів, де проценти нараховуються за ставкою LIBOR (EONIA) + спред країни. Окрім того, серед пропонувананих Банком продуктів наявні кредити для роздрібних клієнтів, процентна ставка за якими прив'язана до базової процентної ставки, яка може змінюватись залежно від передбачених договірними відносинами умов. Також ставка є плаваючою для окремого депозитного продукту "Мегагнучкий депозит", який функціонує у режимі поточного рахунку.

Інший ціновий ризик

Ціновий ризик - це ризик пов'язаний із зміною ринкової ціни фінансового активу. Ціновий ризик обмежений у сфері свого прояву: на відміну від валютного та відсоткових ризиків, що стосуються практично всіх учасників фінансових ринків, на нього наражаються лише учасники ринку, які працюють в основному з цінними паперами, акціями та іншими видами прямих та непрямих інвестицій в торговому портфелі банку (які утримуються для здійснення торгівельної діяльності). Інструменти в торговому портфелі, позицію в яких Банк не має наміру тримати до дати остаточного погашення, а отже має намір продати в коротко або середньостроковому часовому проміжку, є чутливими до цінового ризику.

Політика управління ціновим ризиком базується на дотриманні таких вимог і принципів:

- самодостатність системи оцінки та контролю рівня цінового ризику;
- ефективна політика щодо ціноутворення за активними та пасивними операціями;
- повнота та достовірність інформації, що використовується для оцінки та контролю цінового ризику

Управління ціновим ризиком здійснюється з метою обмеження величини можливих втрат по відкритих позиціях, що можуть бути понесені банком за встановлений період часу з заданою ймовірністю через несприятливу зміну курсів валют, котирувань цінних паперів, процентних ставок, шляхом установлення системи відповідних лімітів на кожен вид проведених операцій, і контролю за

дотриманням установленної системи лімітів, а також досягнення запланованого рівня прибутковості Банку за прийнятної для акціонера рівня ризику, тобто мінімізації втрат від неочікуваних коливань процентних ставок та валютних курсів.

Для оцінки величини цінового ринкового ризику застосовується методологія VaR. Базою для оцінки ризику є динаміка курсів і цін інструментів за встановлений період часу в минулому. Паралельно з застосуванням методології VaR банк розглядає проведення оцінки ринкового ризику на основі альтернативних підходів, адекватних для швидко мінливих ринкових умов, з метою їх можливого використання в подальшій роботі.

Ціновий ризик має потенційний вплив на прибутки/збитки та капітал Банку.

Для запобігання ціновому ризику Банк відслідковує коливання ринкових процентних ставок та їх відповідність до коирувань цінних паперів, а також зміни котирувань боргових цінних паперів (облігацій) в торговому портфелі Банку та проводить переоцінку таких інструментів до їх ринкової вартості.

Аналіз чутливості до іншого цінового ризику здійснюється щодо фінансових активів, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток внаслідок зміни ринкової вартості. Аналіз ґрунтується на припущенні щодо зміни ринкової вартості, при цьому інші фактори впливу залишаються незмінними.

Географічний ризик

Таблиця 31.6. Аналіз географічної концентрації фінансових активів та зобов'язань за 2016 рік

	(тис. грн.)			
Найменування статті	Україна	ОЕСР	Інші країни	Усього
АКТИВИ				
Грошові кошти та їх еквіваленти	378 623	157 163	-	535 786
Кошти обов'язкових резервів в Національному банку України	64 377	-	-	64 377
Фінансові активи, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	239 386	-	-	239 386
Кредити та заборгованість клієнтів	3 312 299	4 196	4 130	3 320 625
Цінні папери в портфелі банку на продаж	650 761	-	-	650 761
Інші фінансові активи	5 487	3	470	5 960
Усього фінансових активів	4 650 933	161 362	4 600	4 816 895
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ				
Кошти банків	11	2	-	13
Кошти клієнтів	2 839 061	21 164	1 372 736	4 232 961
Інші залучені кошти	771	-	-	771
Інші фінансові зобов'язання	53 629	6	4	53 638
Усього фінансових зобов'язань	2 893 472	21 172	1 372 740	4 287 384
Чиста балансова позиція за фінансовими інструментами	7 544 405	182 534	1 377 340	9 104 278
Зобов'язання кредитного характеру	11 196	-	-	11 196

Активи, зобов'язання та зобов'язання, пов'язані з кредитуванням, були класифіковані виходячи з країни, в якій знаходиться контрагент. Грошові кошти у касі та приміщення й обладнання були класифіковані відповідно до країни їх фізичного знаходження.

Таблиця 31.7. Аналіз географічної концентрації фінансових активів та зобов'язань за 2015 рік (тис. грн.)

Найменування статті	Україна	ОЕСР	Інші країни	Усього
АКТИВИ				
Грошові кошти та їх еквіваленти	122 193	500 904	-	623 097
Кошти обов'язкових резервів в Національному банку України	82 493	-	-	82 493
Фінансові активи, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	47 510	-	-	47 510
Кредити та заборгованість клієнтів	3 739 329	5 549	7 398	3 752 276
Цінні папери в портфелі банку на продаж	1 006 664	-	-	1 006 664
Інші фінансові активи	2 598	3	422	3 023
Усього фінансових активів	5 000 787	506 456	7 820	5 515 063
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ				
Кошти банків	36	1 338 884	-	1 338 920
Кошти клієнтів	2 945 826	277 058	8 590	3 231 475
Інші залучені кошти	1 008	-	-	1 008
Інші фінансові зобов'язання	529 203	171	3 423	532 797
Усього фінансових зобов'язань	3 476 073	1 616 113	12 014	5 104 200
Чиста балансова позиція за фінансовими інструментами	1 524 714	(1 109 657)	(4 194)	410 863
Зобов'язання кредитного характеру	8 435	-	-	8 435

Активи, зобов'язання та зобов'язання, пов'язані з кредитуванням, а також кредитний ризик були класифіковані виходячи з країни, в якій знаходиться контрагент. Грошові кошти у касі та приміщення й обладнання були класифіковані відповідно до країни їх фізичного знаходження.

Ризик ліквідності.

Ризик ліквідності визначається як ризик, що виникає, коли строки погашення активів та зобов'язань не збігаються. Банк щодня стикається з цим ризиком у зв'язку з вимогами щодо використання його вільних грошових коштів за депозитами «овернайт», поточними рахунками, депозитами, строк погашення яких настає незабаром, наданням кредитів, гарантіями та у зв'язку з процентною маржею та іншими вимогами щодо похідних інструментів, розрахунок за якими здійснюється грошовими коштами. Банк не тримає грошові ресурси, достатні для покриття всіх цих потреб, оскільки досвід показує, що мінімальний рівень реінвестування коштів, строк погашення яких настає, можна передбачити з високою ймовірністю. Ризиком ліквідності управляє Комітет з управління активами та пасивами Банку.

Метою управління ризиком ліквідності є забезпечення достатніх коштів для повного та своєчасного виконання усіх зобов'язань Банку перед клієнтами, кредиторами та іншими контрагентами. А також досягнення запланованого зростання його активів і рівня прибутковості Банку, що передбачає:

- Планування достатнього обсягу коштів для забезпечення виконання поточних зобов'язань Банку без значних втрат;
- Забезпечення фінансування зростання бізнесу;
- Створення запасу ліквідних коштів на випадок кризи ліквідності;
- Дотримання нормативних вимог НБУ;
- Щоденне управління грошовими залишками та ностро-рахунками з метою забезпечення вчасного проведення розрахунків та платежів, виконання обов'язкових резервних вимог НБУ і дотримання нормативів ліквідності НБУ на кожну звітну дату.

Механізм управління ризиком ліквідності, складається з:

- Ідентифікація джерел ризику та вимірювання його величини;
- Управління ризиком;
- Моніторинг дотримання лімітів на величину ризику;
- Оцінка ефективності стратегії та тактики управління ліквідністю.

Управління ліквідністю здійснюється в розрізі національної та іноземних валют комітетом по управлінню активами та пасивами. Він постійно аналізує ліквідну позицію та реалізує змішаний підхід до управління ліквідністю – активами та пасивами.

Ризик ліквідності контролюється шляхом встановлення лімітів на обсяг операційної ліквідності, чи короткострокових розривів між строками погашення активів та пасивів. Контроль за дотриманням лімітів полягає у співставленні фактичного розміру відповідної відкритої позиції та встановленого обмеження на неї.

У поданій нижче таблиці показано активи та зобов'язання Банку станом на 31 грудня 2016 року за визначеними в угодах строками погашення, що залишилися (за винятком випадків, коли є свідчення того, що деякі з цих активів можуть бути знецінені й розрахунки за ними будуть проведені після строків погашення, визначених угодами, - у таких випадках використовуються очікувані строки погашення). Проте деякі активи та зобов'язання можуть фактично мати дещо більші строки. Наприклад,

кредити часто поновлюються і, відповідно, короткострокові кредити можуть насправді мати довший строк, ніж зазначено в угодах.

Прострочені зобов'язання, такі як строкові депозити, не вилучені клієнтами Банку, відносяться до категорії «До запитання та до 1 місяця». Прострочені активи класифікуються на підставі очікуваного строку погашення. Портфель торгових цінних паперів повністю віднесено до категорії «До запитання та до 1 місяця», оскільки керівництво Банку, на підставі свого аналізу можливості реалізувати портфель, вважає, що така класифікація більш об'єктивно відображає позицію ліквідності Банку.

Таблиця 31.8. Аналіз фінансових зобов'язань за строками погашення за 2016 рік

(тис. грн.)

Найменування статті	На вимогу або менше 1 міс	Від 1 до 3 міс	Від 3 до 12 міс	Від 12 міс до 5 років	Понад 5 років	Усього
Кошти банків	13	-	-	-	-	13
Кошти клієнтів:	1 751 608	508 312	799 727	389 121	1 113 214	4 561 982
Кошти фізичних осіб	957 837	484 480	594 076	10 525	-	2 046 917
Інші	793 771	23 833	205 651	378 596	1 113 214	2 515 065
Інші залучені кошти	-	-	-	-	1 942	1 942
Інші фінансові зобов'язання	53 638	-	-	-	-	53 638
Усього фінансових зобов'язань	1 805 260	508 312	799 727	389 121	1 115 155	4 615 575

Таблиця 31.9. Аналіз фінансових зобов'язань за строками погашення за 2015 рік

(тис. грн.)

Найменування статті	На вимогу або менше 1 міс	Від 1 до 3 міс	Від 3 до 12 міс	Від 12 міс до 5 років	Понад 5 років	Усього
Кошти банків	37	3 120	-	61 500	1 581 700	1 646 357
Кошти клієнтів:	1 783 986	677 452	556 921	1 889	364 956	3 385 204
Кошти фізичних осіб	1 012 416	590 274	535 652	1 834	38	2 140 213
Інші	771 570	87 178	21 269	55	364 918	1 244 990
Інші залучені кошти	-	-	-	-	2 538	2 538
Інші фінансові зобов'язання	532 794	3	-	-	-	532 797
Усього фінансових зобов'язань	2 316 817	680 575	556 921	63 389	1 949 194	5 566 896

Таблиця 31.10. Аналіз фінансових активів та зобов'язань за строками погашення на основі очікуваних строків погашення за 2016 рік (тис. грн.)

Найменування статті	На вимогу або менше 1 міс	Від 1 до 3 міс	Від 3 до 12 міс	Від 12 міс до 5 років	Понад 5 років	Усього
АКТИВИ						
Грошові кошти та їх еквіваленти	535 786	-	-	-	-	535 786
Кошти обов'язкових резервів в Національному банку України	64 377	-	-	-	-	64 377
Фінансові активи, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	229 671	-	-	9 715	-	239 386
Кредити та заборгованість клієнтів	1 134 530	81 787	704 480	476 348	923 480	3 320 625
Цінні папери в портфелі банку на продаж	650 761	-	-	-	-	650 761
Інші фінансові активи	5 960	-	-	-	-	5 960
Усього фінансових активів	2 621 084	81 787	704 480	486 063	923 480	4 816 895
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ						
Кошти банків	13	-	-	-	-	13
Кошти клієнтів	1 738 930	499 234	782 418	343 576	868 805	4 232 961
Інші залучені кошти	-	-	-	-	771	771
Інші фінансові зобов'язання	53 638	-	-	-	-	53 638
Усього фінансових зобов'язань	1 792 581	499 234	782 418	343 576	869 576	4 287 384
Чистий розрив ліквідності на кінець дня 31 грудня	828 503	(417 447)	(77 938)	142 488	53 905	529 511
Сукупний розрив ліквідності на кінець дня 31 грудня	828 503	411 056	333 119	475 606	529 511	-

Таблиця 31.11. Аналіз фінансових активів та зобов'язань за строками погашення на основі очікуваних строків погашення за 2015 рік

Найменування статті	(тис. грн.)					
	На вимогу або менше 1 міс	Від 1 до 3 міс	Від 3 до 12 міс	Від 12 міс до 5 років	Понад 5 років	Усього
АКТИВИ						
Грошові кошти та їх еквіваленти	623 097	-	-	-	-	623 097
Кошти обов'язкових резервів в Національному банку України	82 493	-	-	-	-	82 493
Фінансові активи, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	47 151	-	3	356	-	47 510
Кредити та заборгованість клієнтів	344 785	499 786	1 132 526	571 092	1 204 086	3 752 276
Цінні папери в портфелі банку на продаж	1 006 664	-	-	-	-	1 006 664
Інші фінансові активи	2 959	65	-	-	-	3 023
Усього фінансових активів	2 107 149	499 851	1 132 529	571 448	1 204 086	5 515 063
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ						
Кошти банків	37	3 120	-	55 034	1 280 729	1 338 920
Кошти клієнтів	1 778 490	663 155	531 682	1 587	256 561	3 231 475
Інші залучені кошти	-	-	-	-	1 008	1 008
Інші фінансові зобов'язання	532 794	3	-	-	-	532 797
Усього фінансових зобов'язань	2 311 321	666 278	531 682	56 621	1 538 298	5 104 200
Чистий розрив ліквідності на кінець дня 31 грудня	(204 172)	(166 427)	600 847	514 827	(334 212)	410 863
Сукупний розрив ліквідності на кінець дня 31 грудня	(204 172)	(370 599)	230 248	745 075	410 863	-

Відповідність та/або контрольована невідповідність строків погашення і процентних ставок активів та зобов'язань має фундаментальне значення для керівництва Банку. Повна відповідність для банків не характерна, оскільки операції часто мають різний характер та невизначений термін. Позиція невідповідності потенційно може збільшити прибутковість, але також може збільшити ризик збитків. Строки активів та зобов'язань і спроможність заміни (за прийнятною вартістю) процентних зобов'язань після настання строку їх погашення є важливими чинниками оцінки ліквідності Банку та його реакції на зміни процентної ставки та курсу обміну валют.

На думку керівництва, незважаючи на те, що значна частина коштів клієнтів представлена рахунками до запитання, диверсифікація цих депозитів за кількістю та видами вкладників, а також минулий досвід Банку дозволяють стверджувати, що ці кошти клієнтів являють собою довгострокове та стабільне джерело фінансування Банку.

Потреби в ліквідності для надання грошових коштів за гарантіями значно нижчі, ніж сума зобов'язання, оскільки загалом Банк не очікує, що кошти за угодою сплачуватимуться третій стороні.

Концентрація інших ризиків

Ризик концентрації - це узагальнений ризик, який виникає із-за концентрації ризику на певному інструменті, на окремих операціях, в певному секторі економіки, тощо.

Крім фінансових ризиків значний вплив на діяльність банків справляють функціональні ризики, які виникають внаслідок неможливості здійснення своєчасного та повного контролю за фінансово-господарським процесом. Функціональні ризики важче виявити та ідентифікувати, а також виміряти кількісно й виразити в грошових одиницях, ніж фінансові ризики. Але функціональні ризики небезпечні не менш, ніж інші види банківських ризиків, причому зрештою вони також призводять до фінансових втрат. Банки намагаються знизити функціональні ризики, удосконалюючи системи внутрішнього аудиту, розвиваючи схеми документообігу, розробляючи внутрішні методики та техніко-економічне забезпечення окремих операцій. Зниженню таких ризиків сприяє також продумана ресурсна, матеріально-технічна та кадрова політика. До функціональних ризиків належать:

Операційно – технологічний ризик. Основне завдання, яке стоїть перед Банком в процесі управління операційним ризиком - це створення системи внутрішнього контролю за операційними ризиками, головна мета якої – забезпечення чіткого дотримання технологічних порядків, нормативних вимог, управлінських рішень, відповідних стандартів якості операційної діяльності (за умови, що заходи з оцінки, мінімізації та контролю операційного ризику не потребують занадто великих невикористаних витрат).

Юридичний ризик. Політика управління юридичним ризиком полягає у запровадженні єдиних стандартів та порядку ведення договірної та претензійно – позовної роботи, побудови прозорих взаємовідносин з правоохоронними та контролюючими органами, а також детального вивчення вимог законів, нормативно-правових актів, угод, систематичного відслідковування змін та доповнень до законодавчої бази.

Ризик репутації. Політика управління ризиком репутації спрямовується на створення та підтримання позитивного іміджу Банку як на рівні фінансових ринків, клієнтів, так і на рівні органів державного регулювання, розроблення та чітке дотримання технологій здійснення банківських операцій та правил внутрішнього порядку роботи.

Стратегічний ризик. Політика управління стратегічним ризиком полягає у визначенні стратегічних цілей Банку та впровадження їх в практичну діяльність, а також постійне удосконалення практики розробки, модифікації та реалізації стратегічних планів Банку.

Наприклад, висока концентрація кредитного портфеля негативно відображається на кредитоспроможності банку, а висока концентрація клієнтських вкладів і вкладень в цінні папери - на його ліквідності і фінансовій гнучкості.

Особливу увагу Банк приділяє суттєвої концентрації ризику, а саме концентрації кредитного ризику.

Керівництво здійснює на регулярній основі моніторинг концентрації кредитного ризику на підставі отриманих звітів, що містять відомості про контрагентів/групу пов'язаних контрагентів із загальною сумою наданих позик і всіх позабалансових зобов'язань, що перевищує 10% регулятивного капіталу Банку.

32. Управління капіталом

Акціонери ПАТ «Універсал Банк» розглядають управління капіталом як невід'ємну складову процесу забезпечення стабільності функціонування установи та дотримання вимог, встановлених Національним банком України.

Протягом звітного року Банк допускав порушення нормативу адекватності регулятивного капіталу (Н2). На кінець 2016 року значення нормативу Н2, за даними статистичної звітності «Звіт про дотримання економічних нормативів та лімітів відкритої валютної позиції» станом на 03.01.2017, становило 13.08% (нормативне значення не менше 10%).

Протягом звітного року сума регулятивного капіталу Банку значно перевищувала мінімально необхідний рівень (120 млн. грн.) та станом на кінець 2016 року, за даними статистичної форми звітності «Звіт про дотримання економічних нормативів та лімітів відкритої валютної позиції» станом на 03.01.2017, складала 290 157 тис. грн. (станом на кінець 2015 року - 406 457 тис. грн.)

Таблиця 32.1. Структура регулятивного капіталу

Найменування статті	на кінець 2016 року	на кінець 2015 року
Регулятивний капітал банку (РК):		(тис. грн.)
Основний капітал (ОК)	284 667	378 387
Фактично сплачений зареєстрований статутний капітал	3 102 672	1 175 672
Внески за незареєстрованим статутним капіталом	-	1 883 232
Розкриті резерви, що створені або збільшені за рахунок нерозподіленого прибутку:	1 375 440	1 375 440
емісійні різниці	1 375 440	1 375 440
Зменшення ОК:	(3 811 602)	(4 055 957)
нематеріальні активи за мінусом суми зносу капітальні вкладення у нематеріальні активи	(30 400)	(41 244)
збитки минулих років	(3 773 510)	(1 371 104)
розрахунковий збиток поточного року (Р пр / з)	(7 692)	(2 643 609)
НКР	(381 843)	-
Додатковий капітал (капітал 2-го рівня)	5 490	28 070
Резерви під стандартну заборгованість інших банків, під стандартну заборгованість за кредитами, які надані клієнтам та під стандартну заборгованість за операціями за поза балансовими рахунками (з урахуванням переоцінки ОЗ)	5 490	28 070
Усього регулятивного капіталу	290 157	406 457

33. Потенційні зобов'язання банку

Розгляд справ у суді

Станом на 31 грудня 2016 року кількість судових спорів, у яких ПАТ «Універсал Банк» бере участь є наступною:

- 1 орендний спір: з Банку стягують 1 249,08 тис. грн.;
- 45 спорів немайнового характеру, пов'язаних із оскарженням кредитних договорів та договорів забезпечення;
- 190 спорів за позовами Банку до боржників-корпоративних клієнтів, в тому числі справи про банкрутство, пов'язаних із стягненням заборгованості на суму 1 142 922,54 тис. грн.

Станом на 31 грудня 2015 року кількість судових спорів, у яких ПАТ «Універсал Банк» бере участь є наступною:

- 2 спір, пов'язаний із оскарженням підняття процентної ставки;
- 4 орендні спори: Банк стягує по 2 спорам на суму 1 404 979 грн.; з Банку стягують по 2 спорам на суму 372 610 грн.;
- 46 спорів немайнового характеру, пов'язаних із оскарженням кредитних договорів та договорів забезпечення;
- 38 клієнтів - боржників у судових справах, справах про банкрутство та виконавчих провадженнях, пов'язаних із стягненням заборгованості із клієнтів Банку Департаменту по роботі з корпоративними клієнтами, Департаменту по роботі з малим та середнім бізнесом та Департаменту малого бізнесу на суму 1 058 487,79 тис. грн.;

Резерв на покриття можливих втрат за такими розглядами не формувався, оскільки на думку менеджменту, імовірність понесення значних збитків за цими розглядами залишається низькою.

Можливість виникнення потенційних податкових зобов'язань

Внаслідок наявності в українському комерційному законодавстві, й податковому зокрема, положень, які дозволяють більш ніж один варіант тлумачення, а також через практику, що склалася в загалом нестабільному економічному середовищі, за якої податкові органи доволіно тлумачать аспекти економічної діяльності, у разі, якщо податкові органи піддадуть сумніву певне тлумачення, засноване на оцінці керівництва економічної діяльності Банку, ймовірно, що Банк змушений буде сплатити додаткові податки, штрафи та пені. Така невизначеність може вплинути на вартість фінансових інструментів, втрати та резерви під знецінення, а також на ринковий рівень цін на угоди. На думку керівництва, Банк сплатив усі податки, тому фінансова звітність не містить резервів під податкові збитки. Податкові звіти переглядаються відповідними податковими органами протягом трьох років.

Зобов'язання за капітальними інвестиціями

Станом на 31 грудня 2016 року Банк не мав договірних зобов'язань капітального характеру щодо реконструкції приміщень і придбання обладнання, а також щодо програмного забезпечення і інших нематеріальних активів.

Станом на 31 грудня 2015 року у Банка існують договірні зобов'язання капітального характеру щодо поліпшення нематеріальних активів на суму 75 тис. грн.

Зобов'язання оперативного лізингу (оренди)

Таблиця 33.1. Майбутні мінімальні орендні платежі за невідмовним договором про оперативний лізинг (оренду)

Найменування статті	(тис. грн.)	
	на 31 грудня 2016 року	на 31 грудня 2015 року
До 1 року	7 807	6 820
Усього	7 807	6 820

Станом на 31 грудня 2016 року загальна сума майбутніх платежів до сплати Банком з операційної оренди та суборенди, що не підлягають скасуванню, становить 7 807 тис. грн. (в 2015 році – 6 820 тис. грн.).

Зобов'язання, що пов'язані з кредитуванням

Головною метою цих інструментів є забезпечення грошових коштів для задоволення фінансових потреб клієнтів. Гарантії, які являють собою безвідкличні гарантії того, що Банк здійснить платежі на користь третіх сторін у випадку невиконання клієнтами своїх зобов'язань, мають той самий кредитний ризик, що і кредити.

Зобов'язання щодо надання кредитів являють собою невикористані суми, призначені для кредитування у формі кредитів, гарантій та акредитивів. Стосовно кредитного ризику за зобов'язаннями щодо надання кредитів Банк наражається на потенційні збитки в загальній сумі невикористаних зобов'язань. Проте враховуючи відкличний характер цих зобов'язань, банк може відмовити клієнту в наданні кредитів в разі зниження платоспроможності клієнта. Банк відстежує строки до погашення зобов'язань щодо надання кредитів, оскільки більш довгострокові зобов'язання зазвичай характеризуються вищим кредитним ризиком, ніж короткострокові. непогашені зобов'язання, пов'язані з кредитуванням, були такими:

Таблиця 33.2. Структура зобов'язань, що пов'язані з кредитуванням

Найменування статті	Примітки	(тис. грн.)	
		на 31 грудня 2016 року	на 31 грудня 2015 року
Гарантії видані		11 196	8 435
Резерв за зобов'язаннями, що пов'язані з кредитуванням	20	(631)	(32)
Усього зобов'язань, що пов'язані з кредитуванням за мінусом резерву		10 565	8 403

Таблиця 33.3. Зобов'язання з кредитування у розрізі валют

Найменування статті	(тис. грн.)	
	на 31 грудня 2016 року	на 31 грудня 2015 року
Гривня	8 053	5 629
Долар США	3 143	2 774
Усього	11 196	8 403

34. Справедлива вартість активів та зобов'язань

Розкриття справедливої вартості фінансових інструментів подається відповідно до вимог МСФЗ 13 «Оцінка справедливої вартості», МСБО 32 «Фінансові інструменти: розкриття та подання» та МСБО 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка». Розрахункову справедливу вартість фінансових активів і зобов'язань Банк визначає з використанням ринкової інформації (за її наявності) та відповідних методик оцінки. Проте для тлумачення ринкової інформації з метою визначення розрахункової справедливої вартості неодмінно необхідне суб'єктивне судження. Як визначається у загальній частині, економіка України характеризується особливостями, властивими ринковій економіці перехідного періоду, і активність її фінансового ринку поки що є низькою. Оцінки, представлені у цій фінансовій звітності, можуть не відображати суми, які Банк зміг би отримати при фактичній реалізації наявного в неї пакета тих чи інших фінансових інструментів.

Фінансові інструменти, що обліковуються за справедливою вартістю

Банк використовує наступну ієрархію визначення і розкриття справедливої вартості фінансових інструментів у відповідності до моделі оцінки:

- Рівень 1: котирування (без коригувань) ідентичних активів або зобов'язань на активних ринках;
- Рівень 2: методики оцінки, які в якості базових даних, що впливають на справедливу вартість, використовують дані з відкритих ринків, які отримані прямим або непрямым шляхом;
- Рівень 3: методики оцінки, які використовують в якості базових даних, що впливають на справедливу вартість, неринкові дані.

Методи та припущення, використані при визначенні справедливої вартості.

Оцінка справедливої вартості на 2 Рівні та 3 Рівні ієрархії справедливої вартості була розрахована з використанням метода дисконтова них грошових потоків. Справедлива вартість інструментів із плаваючою та фіксованою процентною ставкою, які не мають ринкових котирувань, була розрахована на основі розрахункових майбутніх очікуваних грошових потоків, дисконтова них із застосуванням поточних процентних ставок для нових інструментів, що мають подібний кредитний ризик та строк до погашення, який залишився.

Для активів Банк використовував припущення щодо ставок на позики та рівня дострокових погашень контрагентами. Зобов'язання були дисконтова ні з використанням ставки Банку по запозиченням. Розрахункова справедлива вартість інструментів із плаваючою процентною ставкою, що котируються на активному ринку, дорівнює їхній балансовій вартості.

Для нефінансових активів та зобов'язань Банк використовував оцінку 2 Рівня, яка в якості базових даних приймає інформацію з відкритих ринків.

Таблиця 34.1. Справедлива вартість та рівні ієрархії вхідних даних, що використовувалися для методів оцінки активів та зобов'язань за 2016 рік.

(тис. грн.)

Найменування статті	Справедлива вартість за різними моделями оцінки			Усього справедлива вартість	Усього балансова вартість
	ринкові котирування (рівень I)	модель оцінки, що використовує спостережні дані (рівень II)	модель оцінки, що використовує показники, не підтверджені ринковими даними (рівень III)		
АКТИВИ					
Грошові кошти та їх еквіваленти	-	535 786	-	535 786	535 786
Готівкові кошти	-	97 426	-	97 426	97 426
Кошти в Національному банку України (крім обов'язкових резервів)	-	62 975	-	62 975	62 975
Кореспондентські рахунки та депозити „овернайт” у банках	-	375 385	-	375 385	375 385
Кошти обов'язкових резервів банку в національному банку України	-	64 377	-	64 377	64 377
Фінансові активи, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	214 963	24 423	-	239 386	239 386
Державні облигації	214 963	24 423	-	239 386	239 386
Кредити та заборгованість клієнтів	-	-	4 345 997	4 345 997	3 320 625
Кредити, що надані корпоративним клієнтам	-	-	1 698 204	1 698 204	1 719 875
Кредити, що надані малому та середньому бізнесу	-	-	473 973	473 973	444 336
Іпотечні кредити фізичних осіб	-	-	2 027 225	2 027 225	1 078 426
Кредити, що надані фізичним особам	-	-	146 595	146 595	77 988
Цінні папери в портфелі банку на продаж	-	650 761	-	650 761	650 761
Депозитні сертифікати НБУ	-	650 761	-	650 761	650 761
Інші фінансові активи:	-	5 960	-	5 960	5 960
Дебіторська заборгованість за операціями з платіжними картками	-	2 132	-	2 132	2 132
Дебіторська заборгованість за операціями з іншими фінансовими інструментами	-	10	-	10	10
Інші фінансові активи	-	3 818	-	3 818	3 818
Інвестиційна нерухомість	-	74 680	-	74 680	46 757
Основні засоби та нематеріальні активи	-	133 787	-	133 787	120 143
Інші активи:	-	133 735	-	133 735	88 530
Майно, що перейшло у власність банку як заставодержателя	-	126 596	-	126 596	81 391
Інші активи	-	7 139	-	7 139	7 139
Необоротні активи, утримувані для продажу, та активи групи вибуття	-	1 648	-	1 648	826
Усього активів	214 963	1 625 157	4 345 997	6 186 117	5 073 151
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ					
Кошти банків:	-	13	-	13	13
Кореспондентські рахунки та депозити овернайт інших банків	-	13	-	13	13
Кошти клієнтів:	-	1 985 953	5 478 483	6 792 533	4 232 961
Інші юридичні особи	-	1 042 601	2 308 997	3 028 338	2 219 386
Фізичні особи	-	943 352	3 169 486	3 764 195	2 013 575
Інші залучені кошти	-	771	-	771	771
Інші фінансові зобов'язання	-	53 638	-	53 638	53 638
Усього зобов'язань	-	2 040 375	5 478 483	6 846 955	4 287 384

Таблиця 34.2. Справедлива вартість та рівні ієрархії вхідних даних, що використовувалися для методів оцінки активів та зобов'язань за 2015 рік

(тис. грн.)

Найменування статті	Справедлива вартість за різними моделями оцінки			Усього справедлива вартість	Усього балансова вартість
	ринкові котирування (рівень I)	модель оцінки, що використовує спостережні дані (рівень II)	модель оцінки, що використовує показники, не підтверджені ринковими даними (рівень III)		
АКТИВИ					
Грошові кошти та їх еквіваленти	-	623 097	-	623 097	623 097
Готівкові кошти	-	91 842	-	91 842	91 842
Кошти в Національному банку України (крім обов'язкових резервів)	-	26 347	-	26 347	26 347
Кореспондентські рахунки та депозити „овернайт” у банках	-	504 908	-	504 908	504 908
Кошти обов'язкових резервів банку в національному банку України	-	82 493	-	82 493	82 493
Фінансові активи, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	367	47 143	-	47 510	47 510
Державні облигації	367	47 143	-	47 510	47 510
Кредити та заборгованість клієнтів	-	-	3 545 224	3 545 224	3 752 276
Кредити, що надані корпоративним клієнтам	-	-	1 613 214	1 613 214	1 633 782
Кредити, що надані малому та середньому бізнесу	-	-	579 720	579 720	595 341
Іпотечні кредити фізичних осіб	-	-	1 228 791	1 228 791	1 384 049
Кредити, що надані фізичним особам	-	-	123 499	123 499	139 103
Цінні папери в портфелі банку на продаж	-	1 006 664	-	1 006 664	1 006 664
Депозитні сертифікати НБУ	-	1 006 664	-	1 006 664	1 006 664
Інші фінансові активи:	-	3 023	-	3 023	3 023
Дебіторська заборгованість за операціями з платіжними картками	-	251	-	251	251
Дебіторська заборгованість за операціями з іншими фінансовими інструментами	-	65	-	65	65
Інші фінансові активи	-	2 708	-	2 708	2 708
Інвестиційна нерухомість	-	68 704	-	68 704	48 560
Основні засоби та нематеріальні активи	-	178 893	-	178 893	155 909
Інші активи :	-	102 427	-	102 427	60 314
Майно, що перейшло у власність банку як заставодержателя	-	94 166	-	94 166	52 053
Інші активи	-	8 261	-	8 261	8 261
Необоротні активи, утримувані для продажу, та активи групи вибуття	-	2 314	-	2 314	1 052
Усього активів	367	2 114 758	3 545 224	5 660 349	5 780 898
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ					
Кошти банків:	-	1 338 920	-	1 338 920	1 338 920
Кореспондентські рахунки та депозити овернайт інших банків	-	37	-	37	37
Депозити інших банків	-	1 338 882	-	1 338 882	1 338 882
Кошти клієнтів:	-	895 406	2 058 810	2 954 216	3 231 475
Інші юридичні особи	-	455 844	581 676	1 037 520	1 132 212
Фізичні особи	-	439 562	1 477 134	1 916 696	2 099 263
Інші залучені кошти	-	1 008	-	1 008	1 008
Інші фінансові зобов'язання	-	532 797	-	532 797	532 797
Усього зобов'язань	-	2 768 131	2 058 810	4 826 941	5 104 200

Далі наведені методики і припущення, що використовуються для визначення справедливої вартості фінансових інструментів, що не відображені у фінансовій звітності за справедливою вартістю.

Активи, справедлива вартість яких приблизно дорівнює балансовій вартості.

Вважається, що справедлива вартість фінансових активів або зобов'язань, які є ліквідними або короткостроковими (до трьох місяців), приблизно дорівнює їх балансовій вартості. Це припущення застосовується до грошових коштів та еквівалентів, обов'язкових резервів в Національному банку України, а також до депозитів до запитання, ощадних рахунків без встановленого строку погашення та фінансових інструментів зі змінною процентною ставкою.

Фінансові інструменти з фіксованою ставкою.

Справедлива вартість фінансових інструментів з фіксованою ставкою, що обліковуються за амортизованою вартістю, визначається шляхом порівняння ринкових процентних ставок на дату її первісного визнання з поточними ринковими ставками, що пропонуються за аналогічними фінансовими інструментами. Оціночна справедлива вартість процентних депозитів з фіксованою ставкою визначається на основі дисконтованих грошових потоків з використанням поточних процентних ставок, що пропонуються на ринку капіталу для боргових зобов'язань з аналогічним строком погашення. Справедлива вартість емітованих боргових зобов'язань, зареєстрованих на біржі, визначається на основі ринкових котирувань. Справедлива вартість емітованих цінних паперів, ринкові ціни за якими відсутні, визначається за методом дисконтованих грошових потоків на основі діючих процентних ставок на основі співвідношення короткострокових і довгострокових процентних ставок (кривої дохідності), які підходять до строку, що залишився до погашення.

Активи та зобов'язання, справедлива вартість яких розкривається у цій фінансовій звітності за виключенням тих, справедлива вартість яких приблизно дорівнює балансовій вартості, за рівнями оцінки відображаються наступним чином: кредити та заборгованість клієнтів, кошти клієнтів – III-й рівень ієрархії справедливої вартості (справедлива вартість оцінена, виходячи з ринкових даних).

Таблиця 34.3. Зміна рівнів ієрархії справедливої вартості для активів та зобов'язань, що оцінюються за справедливою вартістю на періодичній основі.

(тис. грн.)

Найменування статті	на 31 грудня 2016 року		на 31 грудня 2015 року	
	Ціни котирування на активних ринках (1-й рівень)	Вхідні дані, які можна спостерігати прямо або опосередковано (2-й рівень)	Ціни котирування на активних ринках (1-й рівень)	Вхідні дані, які можна спостерігати прямо або опосередковано (2-й рівень)
ФІНАНСОВІ АКТИВИ				
Фінансові активи, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток:				
Державні облигації	-	-	(47 143)	47 143
Усього фінансових активів, що обліковуються за справедливою вартістю	-	-	(47 143)	47 143

Переведення між рівнями ієрархії здійснюється у зв'язку зі змінами на активному ринку та наявності ринкових даних.

У 2016 році переведення фінансових активів, що обліковуються за справедливою вартістю, з Рівня 1 на Рівень 2 або Рівень 3 ієрархії справедливої вартості, не здійснювалося.

В 2015 році Банк здійснив переведення фінансових активів, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток, з Рівня 1 на Рівень 2 на суму 47 143 тис. грн. Переведення між рівнями ієрархії здійснено у зв'язку зі зміною джерела ринкових даних. Переведення вважається таким, що відбулось, станом на звітну дату.

35. Подання фінансових інструментів за категоріями оцінки

Для цілей оцінки МСБО 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка» встановлює такі категорії фінансових активів: (а) кредити та дебіторська заборгованість; (б) фінансові активи, наявні для продажу; (в) фінансові активи, що утримуються до погашення та (г) фінансові активи, що обліковуються за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку або збитку. Фінансові активи, що обліковуються за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку або збитку, поділяються на дві категорії: (i) активи, включені до цієї категорії при первісному визнанні, та (ii) активи, віднесені до категорії призначених для торгівлі. Нижче в таблиці наведено узгодження класів фінансових активів з цими категоріями оцінки станом на 31 грудня 2015 року.

Таблиця 35.1. Фінансові активи за категоріями оцінки за 2016 рік (тис. грн.)

Найменування статті	Кредити та дебіторська заборгованість	Активи, доступні для продажу	Фінансові активи за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку/збитку		Інвестиції, утримувані до погашення	Усього
			торгові активи	активи, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток		
АКТИВИ						
Грошові кошти та їх еквіваленти	535 786	-	-	-	-	535 786
Кошти обов'язкових резервів в Національному банку України	64 377	-	-	-	-	64 377
Фінансові активи, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	-	-	-	239 386	-	239 386
Кредити та заборгованість клієнтів:	3 320 625	-	-	-	-	3 320 625
Кредити, що надані корпоративним клієнтам	1 719 875	-	-	-	-	1 719 875
Кредити, що надані малому та середньому бізнесу	444 336	-	-	-	-	444 336
Іпотечні кредити фізичних осіб	1 078 426	-	-	-	-	1 078 426
Кредити, що надані фізичним особам	77 988	-	-	-	-	77 988
Цінні папери в портфелі банку на продаж	-	650 761	-	-	-	650 761
Інші фінансові активи:	5 960	-	-	-	-	5 960
дебіторська заборгованість за операціями з платіжними картками	2 132	-	-	-	-	2 132
Дебіторська заборгованість за операціями з іншими фінансовими інструментами	10	-	-	-	-	10
інші фінансові активи	3 818	-	-	-	-	3 818
Усього фінансових активів	3 926 748	650 761	-	239 386	-	4 816 895

Нижче в таблиці наведено узгодження класів фінансових активів з цими категоріями оцінки станом на 31 грудня 2015 року.

Таблиця 35.2. Фінансові активи за категоріями оцінки за 2015 рік

(тис. грн.)

Найменування статті	Кредити та дебіторська заборгованість	Активи, доступні для продажу	Фінансові активи за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку/збитку		Інвестиції, утримувані до погашення	Усього
			торгові активи	активи, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток		
АКТИВИ						
Грошові кошти та їх еквіваленти	623 097	-	-	-	-	623 097
Кошти обов'язкових резервів в Національному банку України	82 493	-	-	-	-	82 493
Фінансові активи, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	-	-	-	47 510	-	47 510
Кредити та заборгованість клієнтів:	3 752 276	-	-	-	-	3 752 276
Кредити, що надані корпоративним клієнтам	1 633 782	-	-	-	-	1 633 782
Кредити, що надані малому та середньому бізнесу	595 341	-	-	-	-	595 341
Іпотечні кредити фізичних осіб	1 384 049	-	-	-	-	1 384 049
Кредити, що надані фізичним особам	139 103	-	-	-	-	139 103
Цінні папери в портфелі банку на продаж	-	1 006 664	-	-	-	1 006 664
Інші фінансові активи:	3 023	-	-	-	-	3 023
дебіторська заборгованість за операціями з платіжними картками	251	-	-	-	-	251
Дебіторська заборгованість за операціями з іншими фінансовими інструментами	65	-	-	-	-	65
інші фінансові активи	2 708	-	-	-	-	2 708
Усього фінансових активів	4 460 889	1 006 664	-	47 510	-	5 515 063

36. Операції з пов'язаними особами

Для складання цієї фінансової звітності сторони вважаються пов'язаними, якщо одна з них має можливість контролювати іншу, знаходиться під спільним контролем або може мати суттєвий вплив при прийнятті фінансових та управлінських рішень. Під час розгляду кожного випадку відносин, що можуть являти собою відносини між пов'язаними сторонами, увага приділяється суті цих відносин, а не лише їх юридичній формі.

Таблиця 36.1. Залишки за операціями з пов'язаними особами за станом на кінець дня 31 грудня 2016 року

(тис. грн.)

Найменування статті	Материнська компанія	Провідний управлінський персонал	Інші пов'язані сторони
Кошти в інших банках (контрактна процентна ставка %)	-	-	231 201 (0%)
Кредити та заборгованість клієнтів (контрактна процентна ставка %)	-	8 957 (5,36%)	95 (22,41%)
Резерв під заборгованість за кредитами за станом на 31 грудня	-	(3 590)	(1)
Інші фінансові активи	-	-	-
Кошти банків (контрактна процентна ставка %)	-	-	-
Кошти клієнтів (контрактна процентна ставка %)	-	10 051 (6,73%)	1 366 672 (2,68%)
Інші зобов'язання	-	-	-

Таблиця 36.2. Залишки за операціями з пов'язаними сторонами за станом на кінець дня 31 грудня 2015 року

(тис. грн.)

Найменування статті	Материнська компанія	Провідний управлінський персонал	Інші пов'язані сторони
Кошти в інших банках (контрактна процентна ставка %)	-	-	295 (0%)
Кредити та заборгованість клієнтів (контрактна процентна ставка %)	-	8 953 (6,10%)	177 (21,23%)
Резерв під заборгованість за кредитами за станом на 31 грудня	-	(1 008)	(2)
Інші фінансові активи	-	5	-
Кошти банків (контрактна процентна ставка %)	-	-	1 338 884 (2,20%)
Кошти клієнтів (контрактна процентна ставка %)	262 790 (1,48%)	6 496 (6,21%)	7 394 (6,10%)
Інші зобов'язання	-	-	24 764

Таблиця 36.3. Доходи та витрати за операціями з пов'язаними сторонами за 2016 рік

(тис. грн.)

Найменування статті	Материнська компанія	Провідний управлінський персонал	Інші пов'язані сторони
Процентні доходи	-	207	2 874
Процентні витрати	(603)	(142)	(35 132)
Результат від операцій з іноземною валютою	-	-	1 005
Результат від переоцінки іноземної валюти	-	-	146
Комісійні доходи	-	146	57
Комісійні витрати	-	(21)	(61)
Відрахування до резерву під знецінення кредитів та коштів в інших банках	-	(347)	(1)
Інші операційні доходи	-	2	348 665
Адміністративні та інші операційні витрати	-	(393)	(11 719)

Таблиця 36.4. Доходи та витрати за операціями з пов'язаними сторонами за 2015 рік

Найменування статті	(тис. грн.)		
	Материнська компанія	Провідний управлінський персонал	Інші пов'язані сторони
Процентні доходи	-	259	2 445
Процентні витрати	(12 887)	(160)	(63 816)
Результат від операцій з іноземною валютою	-	-	(46 640)
Результат від переоцінки іноземної валюти	-	-	(829)
Комісійні доходи	-	140	30
Комісійні витрати	-	-	(715)
Відрахування до резерву під знецінення кредитів та коштів в інших банках	-	(5)	(780)
Інші операційні доходи	-	-	9
Адміністративні та інші операційні витрати	-	(171)	(39 312)

Таблиця 36.5. Інші права та зобов'язання за операціями з пов'язаними сторонами за станом на кінець дня 31 грудня 2016 року (тис. грн.)

Найменування статті	Провідний управлінський персонал	Інші пов'язані сторони
Гарантії отримані	-	4 806
Інші потенційні зобов'язання	330	109

Таблиця 36.6. Інші права та зобов'язання за операціями з пов'язаними сторонами за станом на кінець дня 31 грудня 2015 року (тис. грн.)

Найменування статті	Провідний управлінський персонал	Інші пов'язані сторони
Гарантії отримані	1 065	6 253
Інші потенційні зобов'язання	1 158	119

Таблиця 36.7. Загальна сума кредитів, наданих пов'язаним сторонам та погашених пов'язаними сторонами протягом 2016 року (тис. грн.)

Найменування статті	Провідний управлінський персонал	Інші пов'язані сторони
Сума кредитів, наданих пов'язаним сторонам протягом періоду	4 241	456
Сума кредитів, погашених пов'язаними сторонами протягом періоду	5 673	612

Таблиця 36.8. Загальна сума кредитів, наданих пов'язаним сторонам та погашених пов'язаними сторонами протягом 2015 року (тис. грн.)

Найменування статті	Провідний управлінський персонал	Інші пов'язані сторони
Сума кредитів, наданих пов'язаним сторонам протягом періоду	4 090	333
Сума кредитів, погашених пов'язаними сторонами протягом періоду	(6 392)	(544)

Таблиця 36.9. Виплати провідному управлінському персоналу

(тис. грн.)

Найменування статті	2016 рік		2015 рік	
	Витрати	нараховане зобов'язання	витрати	нараховане зобов'язання
Поточні виплати працівникам:	63 228	-	26 478	-
Виплати під час звільнення	36 596	-	-	-

До пов'язаних осіб Банк відносить Голову Правління, Голову та членів спостережної ради, перших заступників Голови правління, членів Правління, Головного бухгалтера та його заступників, працівників внутрішнього аудиту, членів ревізійної комісії, керівників відділень та членів сімей вище перелічених осіб.

37. Події після дати балансу

Після дати балансу до дати затвердження цієї фінансової звітності, відповідно до Рішення позачергових Загальних зборів акціонерів Банку (Протокол №4-2016 від 15.12.2016 р.) мало відбутися збільшення статутного капіталу Банку шляхом приватного розміщення додаткових акцій існуючої номінальної вартості в кількості 44 500 тис. штук за рахунок додаткових внесків. З огляду на дотримання Банком нормативного значення достатності (адекватності) регулятивного капіталу на звітну дату та прогнози показники на 2017 рік, у строки, визначені Рішенням позачергових Загальних зборів акціонерів Банку (Протокол №4-2016 від 15.12.2016 р.) акціонер не звернувся в Банк для покупки акцій, таким чином Банком буде направлено звіт до НКЦПФР про відміну реєстрації емісії.

Протягом періоду до дати затвердження цієї звітності Банк активно приймав рішення щодо реструктуризації та погашення проблемної заборгованості. Фактично понесені збитки за знеціненими активами покривалися за рахунок резервів.

Податкове, валютне та митне законодавство України є об'єктом для спірного тлумачення та частих змін. Необхідність подальшого удосконалення законодавства про банкрутство, формалізації процедур реєстрації та реалізації прав щодо застави, інші законодавчі та фіскальні перешкоди продовжують бути тими труднощами, з якими банки стикаються у своїй діяльності на Україні.

На позичальників банку негативно впливає нестабільне фінансове та економічне середовище, включаючи девальвацію гривні у січні – березні 2017 року. Оскільки частина кредитів клієнтам видана у іноземній валюті, девальвація гривні по відношенню до цих валют може мати значний вплив на спроможність позичальників обслуговувати кредити.

Після дати балансу Банк провів закриття 13 відділень в різних регіонах з метою скорочення витрат.

Протягом періоду до дати затвердження цієї фінансової звітності не відбувалося:

- об'єднання бізнесу;
- припинення, або прийняття рішення про припинення діяльності;
- реструктуризації Банку;
- прийняття судових рішень на користь позивачів, що могли б спричинити виникнення суттєвих фінансових зобов'язань Банку, які не відображені у фінансовій звітності Банку.